Ваенныя тапографы маюць уласную друкарню

СТАР. 3

Што шкодна для нашага зроку

СТАР. 6

Недзіцячыя хваляванні на праекце «Я спяваю»

СТАР. 8

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

24 ВЕРАСНЯ 2014 г. СЕРАДА № 181 (27791) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

МАБІЛЬНАСЦЬ, КІРУЕМАСЦЬ, ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ставіць задачу стварэння поўнага замкнёнага цыкла вытворчасці перспектыўных узораў узбраення

Адпаведная гаворка ішла на ўчарашняй нарадзе па гэтым пытанні, паведамляе БЕЛТА.

«Неабходна аснашчаць нашу армію сучаснай, высокадакладнай і эфектыўнай зброяй, — сказаў Прэзідэнт. — Тэхніка павінна забяспечваць падраздзяленням Узброеных Сіл абароненасць, высокую мабільнасць, кіруемасць, магчымасць весці разведку і наносіць дакладныя агнявыя ўдары на вялікія адлегласці».

«Ніхто не дасць і не прадасць нават за вялікія грошы тое, што нам сёння патрэбна, — перспектыўныя віды ўзбраення. Вы бачыце гэта на прыкладзе нашай суседняй Украіны», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Паводле яго слоў, наколькі гэта важна ў сучасных умовах, можна бачыць на прыкладзе баявых дзеянняў, што адбываюцца.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў словы даўно вядомай мудрасці: «Хочаш міру — рыхтуйся да вайны». «Нам вайна не пагражае на сённяшні дзень, але армію трэба ўзбройваць своечасова, — лічыць беларускі лідар. — Будзем гатовы адказаць на любы выклік часу, у тым ліку і такі, значыць, вайны не будзе. На жаль, аблічча вайны мяняецца. У сувязі з гэтым павінны мяняцца і мы».

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ў студзені мінулага года ім ужо ставіліся задачы па далейшым развіцці прадпрыемстваў ваенна-прамысловага комплексу і распрацоўцы новай прадукцыі. Часткова яны былі ўдакладнены ў час наведванняў прадпрыемстваў ВПК у Баранавічах і Барысаве.

«Пэўныя вынікі ў гэтай сферы быццам бы дасягнуты. Сёння айчыннымі арганізацыямі асвоены капітальны рамонт і мадэрнізацыя практычна ўсёй лінейкі авіяцыйнай і бранятанкавай тэхнікі, сродкаў і сістэм ППА, радыёлакацый, апаратуры радыёэлектроннай разведкі і радыёэлектроннай барацьбы», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы. «Новая тэхніка сёння катастрафічна дарагая, і многія дзяржавы ідуць па шляху ўдасканалення, мадэрнізацыі старых узораў узбраення, калі яны для гэтага прыдатныя», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што ў Беларусі створаны доследныя ўзоры баявой браніраванай машыны і аўтамабіля высокай праходнасці, наладжана вытворчасць сродкаў сувязі. Акрамя таго, завершана распрацоўка беспілотнага авіяцыйнага комплексу з далёкасцю дзеяння 100 і больш км. Сумесна з замежнымі партнёрамі створаны процітанкавы ракетны комплекс. Значны навукова-тэхнічны задзел атрыманы ў мадэрнізацыі і распрацоўцы сістэм ППА, адзначыў кіраўнік дзяржавы.

На думку Прэзідэнта, пра запатрабаванасць айчыннай ваеннай прадукцыі на сусветным рынку сведчаць вынікі 7-й Міжнароднай выстаўкі ўзбраення і ваеннай тэхнікі, што адбылася ў ліпені ў Мінску. Так, толькі арганізацыямі, якія ўваходзяць у сістэму Дзяржкамваенпрама, падпісана 55 кантрактаў на агульную суму больш як $350 млн. У цэлым на выстаўцы было заключана дагавораў на суму амаль $700 млн. «Аднак нельга спыняцца на дасягнутым», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

ЗАПАС БЯДЫ НЕ ЧЫНІЦЬ

На кірмашы ў Гродне.

Фота БЕЛТА.

Сезон кірмашоў, які стартаваў у гарадах у мінулыя выхадныя, з нецярпеннем чакаюць усе — і сяляне, і гараджане. Фермеры, прыватныя прадпрыемствы і прадстаўнікі буйных сельгаспрадпрыемстваў не ўпускаюць магчымасці хутка і ў вялікіх аб'ёмах прадаць вырашчаны ўлетку ўраджай, руплівыя гаспадыні спяшаюцца «затаварыцца» на зіму вітамінная якаснай прадукцыяй па прымальных цэнах. Узаемная выгада відавочная, таму на восеньскіх кірмашах, як было і спрадвеку, ні прадаўцоў, ні пакупнікоў, ні садавіны-агародніны не бракуе.

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзіслаў ЦЫДЗІК, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па аграрнай палітыцы:

«У праекце Закона «Аб барацьбе з карупцыяй», які вынесены ў Беларусі на грамадскае абмеркаванне, неабходна ўлічыць не толькі адказнасць хабарнікаў, але і тых, хто яго дае, прычым адказнасць гэтая павінна быць эквівалентнай. Трэба выключыць са свядомасці людзей нават саму думку аб тым, што для спрыяльнага вырашэння пытання трэба камусьці прапанаваць грошы ці матэрыяльныя каштоўнасці. Калі прапісаць у законапраекце адказнасць двух бакоў, магчыма, гэта спыніць некаторых ад дачы хабару. Грамадзяне нашай краіны ў пераважнай большасці законапаслухмяныя, узровень карупцыі ў Беларусі — адзін з самых нізкіх на прасторы СНД. Пры гэтым дакумент не павінен перашкаджаць стварэнню больш спрыяльных умоў для развіцця эканомікі ў краіне. У барацьбе з карупцыяй таксама важна не перагнуць палку».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 24.09.2014 г.

Долар ЗША	10550,00	▲
Еўра	13570,00	▲
Рас. руб.	273,00	■
Укр. грыўня	796,23	▲

■ Ва ўрадзе

АЦЯПЛЯЛЬНЫ СЕЗОН ПАЧНЕЦЦА БЕЗ СЮРПРЫЗАЎ

Неабходныя мерапрыемствы да ацяпляльнага сезона выконваюцца ва ўстаноўленыя тэрміны, поўная гатоўнасць да асенне-зімовага перыяду будзе забяспечана да 1 кастрычніка, паведаміў учора на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў намеснік міністра эканомікі Аляксандр ЯРАШЭНКА.

Галоўнай задачай адпаведных структур да 1 кастрычніка стане выхад на гатоўнасць усіх крыніц энергіі, падкрэсліў **першы намеснік прэм'ер-міністра Уладзімір СЯМАШКА.** Да гэтай даты трэба завяршыць падрыхтоўку цеплакрыніц і спажыўцоў цеплавой энергіі, а кацельні павінны быць укамплектаваны рэзервовым абсталяваннем.

На пасяджэнні Саўміна было адзначана, што на ўзроўні дзяржавы вырашаны ўсе пытанні па пастаўках у краіну нафты і газу па прымальных цэнах. Падпісаны адпаведныя балансы — напрыклад, па нафце на 2015 год у аб'ёме 23 млн т.

Пашпарты гатоўнасці па кацельнях у цэлым па краіне падпісаны на 77%, па спажыўцах цеплавой энергіі — на 72%. Адсталым у гэтым плане рэгіёнам было даручана прыняць неадкладныя меры для своечасовага завяршэння гэтай працы.

Паводле інфармацыі БЕЛТА.

■ За акіянам

АДКРЫТЫ. І ЧАКАЕМ УЗАЕМНАСЦІ

Наша краіна гатова стаць лепшым месцам для рэалізацыі праектаў амерыканскіх інвестараў

Падзея, якая некаторымі экспертамі была ўспрынята як адліга ў адносінах паміж дзвюма краінамі, можа і сапраўды стаць фактарам змен у беларуска-амерыканскіх стасунках. Прынамсі, з заяў нашага прэм'ер-міністра Міхаіла МЯСНІКОВІЧА вынікае, што мы цалкам адкрыты для любога супрацоўніцтва і прыехалі з канкрэтнымі прапановамі. Амерыканскі бок быццам таксама не супраць гэтага. У любым выпадку, правядзенне ў Нью-Ёрку беларуска-амерыканскага інвестыцыйнага форуму магло стаць магчымым толькі ў выніку ўзаемных намаганняў і пры гатоўнасці амерыканскага боку садзейнічаць поспеху гэтага мерапрыемства.

ПЕРАЗАГРУЗКА

Спецыялісты ўпэўнены, што Беларусь цікавая для амерыканскага бізнесу з пункту гледжання перспектывы інвестыцый. Гэта тлумачыцца наяўнасцю ў краіне кваліфікаваных кадраў, выгаднага геаграфічнага становішча, асабліва ва ўмовах доступу на велізарны еўразійскі рынак.

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч вельмі разлічвае на перазагрузку беларуска-амерыканскіх адносін: «Я шчыра веру ў тое, што, можа быць, з пачаткам гэтага мерапрыемства і шэрагу вялікіх мерапрыемстваў палітычнага характару, якія ініцыявала Беларусь, у тым ліку ў галіне мірнага ўрэгулявання канфлікту ва Украіне, у нас будзе вялікая перазагрузка адносін паміж Беларуссю і ЗША».

СТАР. 2

ЦЫГАРЭТА СЯБРУЕ З ТРАГЕДЫЯЙ

Лік загінулых з-за неасцярожнасці пры курэнні ідзе на сотні

Упэўнены, што ёсць сацыяльныя звычкі, якія нішто і ніхто з чалавека ніколі не выкараніць. Да курэння ў спецыяльна адведзеных для гэтага месцах многія ўжо адаптаваліся, але хапае і тых, хто па-старому працягвае папыхваць дома. Здавалася б, дарослыя людзі, мудрыя, але часам не хочуць разумець, да якой бяды звычка можа прывесці. Аднак статыстыку не падманеш. Як расказаў «Звяздзе» Руслан ЛІХАМАНАЎ, начальнік аддзела арганізацыі прафілактычнай працы МНС, з пачатку года па прычыне неасцярожнага абыходжання з агнём пры курэнні загінулі 270 чалавек!

—У асенне-зімні перыяд мы кожны год рэгіструем шмат пажараў, звязаных у сельскай мясцовасці з топкай печаў, а ў гарадах — з выкарыстаннем электранагравальных прыбораў, — кажа Руслан Юр'евіч. — Пік прыходзіцца на снежань і студзень. Акрамя таго, з наступленнем халадоў многія людзі больш часу праводзяць дома і для таго, каб «сагрэцца», ужываюць алкагольныя напоі, кураць. У стане ап'янення людзі наогул забываюцца на асабістую бяспеку. І часта яны гінуць у выніку курэння, неасцярожнага абыходжання з агнём. Нярэдка чалавек кладзецца ў ложак (або ўсаджваецца ў крэсла), запальвае цыгарэту, глядзіць тэлевізар і засынае. А недакурку неабходна літаральна некалькі секунд на тое, каб запаліць мэблю. Тым больш цяпер, калі пераважная большасць мэблі робіцца з сінтэтычных матэрыялаў. Нават невялікі прапалены астравок на канапе можа прывесці да смерці. Уявіце: быццам бы і пажару няма, але чалавек задыхаецца ад прадуктаў гарэння. Літаральна на днях у вёсцы Траўна, што ў Краснапольскім раёне, на пажары загінулі пенсіянеры і іх неаднаразова судзімы сын. Адна з версій — таксама курэнне. Наогул 85 працэнтаў ад усіх пажараў адбываюцца ў кватэрах і прыватных дамах. Сёлета ў жыллёвым фондзе загінулі 425 чалавек, з іх 270 — з-за курэння. Такая вось у нас праблема.

— Калі «падбівалі» статыстыку, ці звярнулі ўвагу на колькасць загінулых у падобных выпадках маладых людзей?

— Скажу шчыра, за апошнія гады мы не сутыкаліся з выпадкамі, калі на пажарах па прычыне курэння гінулі дзеці і падлеткі.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Польшча замовіла ў ЗША ўзбраенняў на паўмільярда долараў

Дзяржаўны дэпартамент ЗША ўхваліў магчымы абаронны кантракт з Польшчай коштам 500 мільёнаў долараў. Аб гэтым паведамляецца ў прэс-рэлізе Упраўлення ваеннага супрацоўніцтва Пентагона. Польшча мае намер набыць у ЗША 40 крылатых ракет AGM-158A JASSM, дзве ракеты AGM-158A з комплексам выпрабавальнай апаратуры і сістэмай спынення палёту і дзве ракеты-пустышкі таго ж тыпу. Акрамя таго, польскі бок разлічвае мадэрнізаваць свае знішчальнікі F-16C / D Block 52 для таго, каб тыя маглі несці ракеты AGM-158A. Таксама кантракт прадугледжвае пастаўку запчастак, дапаможнага абсталявання, тэхнічнай дакументацыі, тэхнічную падтрымку і падрыхтоўку польскіх спецыялістаў. Для зацвярджэння здзелкі пагадненне павінен ухваліць Кангрэс ЗША.

Уведзена новая купюра наміналам у 10 еўра

Еўрапейскі цэнтральны банк з 23 верасня ўводзіць у абарачэнне новую купюру вартасцю ў 10 еўра, паведамляюць інфармагенцтвы. Новая купюра, прадстаўленая яшчэ 13 студзеня ў Франкфурце, называецца «Еўропа» — па імені гераіні старажытнагрэчаскай міфалогіі, дачкі фінікійскага цара Еўропы. Малюнак выкананы ў выглядзе вадзяного знака і галаграмы. Галоўнае адрозненне купюры ад банкнотаў папярэдняга пакалення заключаецца ў абноўленых элементах абароны. Купюры старога тыпу застануцца законным плацежным сродкам. Іх будуць выводзіць з абарачэння паступова.

Санкцыі ЕС могуць быць перагледжаны 30 верасня

Еўрасаюз 30 верасня можа пачаць пераглядаць санкцыі супраць Расіі. Як паведаміла «Коммерсанту» крыніца ў ЕС, рашэнне па гэтым пытанні будзе прынята на ўзроўні пастаянных прадстаўнікоў краін ЕС у Бруселі. Прэс-сакратар кіраўніка дыпламатыі ЕС Кэтрын Эштан не змагла пацвердзіць гэтую інфармацыю, аднак заявіла, што да 30 верасня знешнепалітычная служба ЕС павінна прадставіць пастаянным прадстаўнікам справаздачу аб выкананні пагаднення па ўрэгуляванні канфлікту ва Украіне і, у прыватнасці, аб выкананні рэжыму спынення агню. Пасля азнаямлення з гэтым дакладам пастаянныя прадстаўнікі павінны будуць вырашыць, што рабіць з санкцыямі. Можа быць абраны варыянт паступовага зняцця абмежаванняў.

ISSN 1990 - 763X

14181>

9 771990 763008

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Вегетарыянства справакавала эпідэмію дзіцячых захворванняў

Дэфіцыт вітаміну B_{12} — часты дыягназ, які ставяць швейцарскія педыятры. Гэты вітамін адыгрывае важную ролю для развіцця нервовай сістэмы, мозга, у працэсе ўтварэння крыві. Па інфармацыі Федэральнага дэпартамента аховы грамадскага здароўя Швейцарыі, таксама сярод швейцарскіх дзяцей распаўсюджваецца дыстрафія. Прычына ў вегетарыянстве. Паколькі сітуацыя ўжо знаходзіцца на мяжы нацыянальнага крызісу, чыноўнікі вырашылі звярнуцца да бацькоў з заклікам уключаць у рацыён дзяцей разнастайныя прадукты. Толькі мяса, рыба і малочныя прадукты могуць даць поўны набор вітамінаў, мікраэлементаў і іншых карысных рэчываў, важных для дзіцячага арганізма. За апошняе дзесяцігоддзе колькасць вегетарыянцаў у Швейцарыі павялічылася ў 4 разы і складае прыкладна 80000 чалавек. Гэта адразу ж адбілася на росце захворванняў.

«ЗВЯЗДА» ПРЫЗНАЧАЕ СПАТКАННЕ!

Паважаныя нашы чытачы!

Завяршаецца падпісная кампанія на 4 квартал 2014 года. І ў гэтыя пахмурныя восеньскія дзянькі мы запрашаем вас на свята — **Свята падпіскі! 25 верасня ў 117-м паштовым аддзяленні сувязі (па адрасе: г. Мінск, праспект газеты «Звязда», 55)** супрацоўнікі Выдавецкага дома «Звязда» будуць чакаць сваіх падпісчыкаў. Кожны з вас, хто **з 16 да 20 гадзін** у гэты дзень завітае па вышэйназваным адрасе і аформіць падпіску на любое з нашых перыядычных выданняў (а гэта, нагадваем, газеты «Звязда», «ЛіМ», часопісы «Нёман», «Полымя», Маладосць», «Вожык», «Алеся», «Родная прырода»), **атрымае памятны падарунак** ад Выдавецкага дома.

Чакаем новых падпісчыкаў і нашых сталых чытачоў!

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«Больш няма газеты з такой адметнай біяграфіяй»

Аліна ПАХВАЛЁНАЯ, настаўніца беларускай мовы гімназіі №25 г. Мінска:

— Менавіта газета «Звязда», якую я выпісваю з 1990 года, дапамагла стварыць у гімназіі №25 музей і цэлую сетку экскурсаводаў па раздзеле «Народны побыт».

З дапамогай газеты вучні далучаюцца да нацыянальнай культуры, даведваюцца аб звычаях беларускага народа, навучаюцца традыцыйным рамёствам і сучасным відам творчасці. Настаўнікі гімназіі дзякуючы газеце могуць даць больш аб'ём ведаў па гісторыі Бацькаўшчыны. Газета пранізана чымсьці родным: яна адлюстроўвае пытанні горада і вёскі, усё тое, што хвалюе сапраўдных беларусаў. Журналісты «Звязды» ўмеюць падаць інфармацыю вельмі праўдзіва і справядліва — а гэта галоўнае.

Пра нашу любімую газету мы ведаем значна больш. Кожны год 6 снежня мы адзначаем дзень памяці Рымы Шаршнёвай, якая мела прамое дачыненне да распаўсюджвання падпольнай «Звязды». Штогод 19 мая мы ездзім з нашымі вучнямі, а таксама выпускнікамі даваеннай школы, ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, у Любань. Двойчы былі ў партызанскай зоне — на востраве Зыслаў, дзе стаяць аднаўленыя зямлянкі. У адной з якіх друкавалася «Звязда»-партызанка. Невыпадкова вучні пісалі навуковую работу пра газету, узяўшы ў якасці загалоўка назву сумеснага праекта «Звязды» і Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны «Радок «Звязды» ў гісторыі краіны».

Мы сталі неразлучныя з выданнем. Прысвячаем нашай агульнай гісторыі навуковыя працы, ездзім разам у экспедыцыі, у якіх удзельнічаюць не толькі вучні, настаўнікі гімназіі, «звяздоўцы», але і ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, выпускнікі даваеннай 25-й школы імя А. Чарвякова, а таксама родныя патрыётаў-падпольшчыкаў, якія мелі дачыненне да выпуску і распаўсюджвання падпольнай «Звязды».

У Беларусі, а таксама на ўсёй тэрыторыі былога СССР, больш няма газеты з такой адметнай біяграфіяй.

Запісала Вераніка КАНЮТА.

Ідзе падпіска на газету «Звязда» на IV квартал. Заставайцеся з намі — мы пішам пра тое, што сапраўды важна!

ВАЖКІ МАГІЛЁЎСКІ КАРАВАЙ

У сталіцы абласных «Дажынак» — Кіраўску — запрацаваў сучасны цэнтр вольнага часу і з'явіўся бронзавы сімвал свята хлебаробаў

Да фінішу ўборачнай кампаніі Магілёўшчына прыйшла з рэкордным для вобласці вынікам — 1393,5 тысячы тон збожжа, у 1,3 раза больш, чым летась. Сярэдняя ўраджайнасць склала 42 цэнтнеры з гектара — на 2,4 цэнтнера болей, чым па краіне. За ўсю гісторыю правядзення фестывалю «Дажынкі» такіх паказчыкаў вобласць дасягнула ўпершыню.

Лепшыя камбайнеры вобласці Вячаслаў КАРПОВІЧ і Мікалай РАБЦАЎ з ААТ «Александрыйскае».

— За гэтымі лічбамі — самаадданая праца аграрыяў, высокая тэхналагічная дысцыпліна, зладжаная работа ўсіх службаў, занятых на ўборцы ўраджаю, — адзначыў падчас адкрыцця фестывалю старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр Руднік. — Гэта падзея аб'яднала ўсіх — будаўнікоў, камунальнікаў, работнікаў культуры і адукацыі. Вялікі паклон усім за найвышэйшую грамадзянскую адказнасць.

Па-сапраўднаму зорным стаў фестываль для аграрыяў Шклоўшчыны. Менавіта гэты раён атрымаў дыплом аблвыканкама першай ступені і 500 базавых велічынь. Адсюль і лепшыя камбайнеры — Вячаслаў Карповіч і Мікалай Рабцаў з ААТ «Александрыйскае», якія паставілі абласны рэкорд па намалоце — 6,6 тысячы тон збожжа.

Падрыхтаваў падарункі для пераможцаў і малочны холдынг ААТ «Бабулін гладыш». Тром лепшым камбайнерам — Уладзіміру Мельнікаву і Уладзіміру Корсаку (агракамбінат «Зара» Магілёўскага раёна), а таксама Вячаславу Карповічу (ААТ «Александрыйскае») уручылі ключы ад пазадарожнікаў «Джылі».

Нельга не адзначыць і працу будаўнікоў і камунальнікаў, дзякуючы якім Кіраўск змяніўся да непазнавальнасці. Цэнтр вольнага часу, на рэканструкцыю якога пайшло больш за 13 мільярдаў рублёў з абласнога бюджэту, стаў сапраўднай візітнай карткай раёна. Тут запрацаваў сучасны 3D-кінатэатр на 160 месцаў, міні-кавярня, хутка адкрыецца більярдная зала. А на ўваходзе ў будынак з'явілася скульптурная кампазіцыя сімвала кіраўскіх «Дажынак» — сноп каласоў. Зроблены капітальны і бягучы рамонты шматкватэрных дамоў, цалкам аднавілася водаправодная сетка, пакладзены асфальт на 8 цэнтральных вуліцах. Шмат аб'ектаў адрамантавана і ў кіраўскай сталіцы раённых «Дажынак» аграгарадку Мышкавічы. Новае жыццё атрымаў мясцовы Дом культуры, у цэнтры населенага пункта запрацаваў фантан, а на 9 вуліцах з'явіўся асфальт. Дарэчы, на рэканструкцыю аб'ектаў сацкультбыту і жыллёвага фонду, а таксама добраўпарадкаванне тэрыторый Кіраўска і Мышкавіч пайшло больш за 100 мільярдаў бюджэтных рублёў. Не менш грандыёзнай была і культурная праграма фестывалю. Тут адбыліся святы хлеба, сала, мёду, бульбы і рыбы. Запрашала алея раённых сцягаў і выстава караваяў. Народ забаўлялі больш як 2 тысячы артыстаў вобласці.

Нэлі ЗІГУЛЯ

...ЧАКАЕМ УЗАЕМНАСЦІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кіраўнік урада падкрэсліў, што беларускі бок гатовы зрабіць усё, што ад яго залежыць, каб Беларусь стала лепшым месцам для рэалізацыі праектаў амерыканскіх інвестараў. «Мы адкрытыя для дыялогу, гэтак жа, як адкрытая наша краіна, — заявіў ён. — Мы бачым сваю будучыню ў эканоміцы ведаў і інавацыях. Сёння вельмі высокі ўзровень канкурэнцыі, і мы з'яўляемся прыхільнікамі рэальнай адкрытай эканомікі, паслядоўна ідзём гэтым шляхам».

З ПРЫЦЭЛАМ НА ФІНАНСАВЫ РЫНАК

«Для нас вельмі важны выхад на фінансавы рынак ЗША, і мы вельмі разлічваем на канструктыўную сумесную працу на рынку фінансаў. Нашы дзяржаўныя і карпаратыўныя аблігацыі надзейна забяспечаны і маюць дастаткова высокі ўзровень прыбытковасці. Нам трэба сумесна ісці ў гэтым кірунку», — лічыць Міхаіл Мясніковіч. У прыватнасці, Беларусь вывучае магчымасць размяшчэння ў ЗША аблігацый на 1 млрд долараў. Па словах **намесніка міністра фінансаў Беларусі Максіма ЕРМАЛОВІЧА**, у рамках дэбютных выпускаў беларускіх аблігацый на знешніх рынках ужо ёсць інвестары са Злучаных Штатаў, і яны з'яўляюцца трымальнікамі досыць вялікай долі гэтых каштоўных папер.

Максім Ермаловіч лічыць важнай для беларускіх банкаў і кампаній каціроўку дзяржаблігацый міжнароднымі рэйтынгавымі агенцтвамі. «Мы гатовы зрабіць амерыканскім інвестарам прапанову і правесці ўсе неабходныя мерапрыемствы, каб размясціць выпуск аблігацый на амерыканскім рынку, чаго мы раней не рабілі», — заявіў намеснік міністра.

Акрамя таго, Беларусь прапануе інвестарам з ЗША прысутнічаць на нашым фінансавым рынку. Беларускія прадпрыемствы рыхтуюцца да таго, каб праз механізмы IPO прыцягваць рэсурсы з міжнародных фінансавых рынкаў. Зразумела, што і Нью-Ёрк будзе адным з цэнтраў, дзе нашы прадпрыемствы будуць выходзіць на IPO.

БІЗНЕС БЕЗ ВІЗ?

«Мы дамовіліся з пасольствам ЗША ў Мінску, што будзем усяляк садзейнічаць рабоце МЗС Беларусі і Дзярждэпартамента ЗША», — заявіў прэм'ер-міністр. Паводле яго слоў, гаворка ідзе пра магчымасць некаторага павелічэння колькасці работнікаў пасольстваў, у першую чаргу консульскіх работнікаў. «Гэта пытанне знаходзіцца ў стадыі разгляду». Многіх цікавіць, ці можна чакаць візавых паслабленняў, асабліва для прадстаўнікоў бізнесу. Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што ў гэтым пытанні ёсць пэўныя праблемы, якія неабходна вырашаць сумесна з адміністрацыяй у ЗША. Ён распавёў, што падчас яго візіту ў Нью-Ёрк запланаваны ў тым ліку сустрэчы з прадстаўнікамі Дзярждэпартамента ЗША.

НАМ — СІСТЭМЫ ВОДААЧЫСТКІ, ІМ — ТРАКТАРЫ?

Сусветна вядомая кампанія Culligan ужо рэалізавала шмат праектаў у нашай краіне. Сістэмамі водаачысткі і водападрыхтоўкі, якія выпускае прадпрыемства, абсталяваны шэраг буйных малакаперапрацоўчых прадпрыемстваў. Яны таксама выкарыстоўваюцца ў тэхналогіі залівання лёду на спартыўных арэнах. Цяпер рэалізуюцца праекты на водазаборах у Мінску. Кіраўніцтва Culligan прыняло рашэнне значна пашырыць сваю вытворчасць у Беларусі і стварыць кампанію «Каліган Еўразія». Фактычна яна стане трэцім найбуйнейшым заводам кампаніі ў свеце, прадукцыя якога будзе арыентавана на ўсю еўразійскую прастору. Сёння вытворчыя лініі Culligan існуюць толькі ў ЗША і Італіі.

Міхаіл Мясніковіч таксама правёў яшчэ шэраг сустрэч з прадстаўнікамі амерыканскага бізнесу. У прыватнасці, абмеркаваны стан і перспектывы супрацоўніцтва з канцэрнам «Джэнерал Мотарс».

У сваю чаргу, Беларусь можа нарасціць пастаўкі трактароў на амерыканскі рынак. Віцэ-прэзідэнт кампаніі MTZ Equipment Ltd. Ар'е Прылік сказаў: «У часы СССР на паўночнаамерыканскім рынку прадавалася каля 4 тысяч беларускіх трактароў у год. Мы верым, што зможам вярнуцца на гэты рынак. Сёлета мы прададзім каля 100 трактароў і будзем паступова нарошчваць аб'ёмы», — сказаў прадстаўнік кампаніі. Па яго словах, беларускія трактары больш надзейныя і простыя ў эксплуатацыі, а іх рамонтапрыдатнасць лепшая.

***

Нагадаем, што беларуская дэлегацыя на чале з прэм'ер-міністрам Міхаілам Мясніковічам прыляцела ў Нью-Ёрк для ўдзелу не толькі ў інвестыцыйным форуме, але і ў Саміце па клімаце, які пачаўся ўчора. Больш падрабязна пра гэтую падзею «Звязда» раскажа ў найбліжэйшых нумарах.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

■ Самыя-самыя

ЛЕПШАМУ НАСТАЎНІКУ — ПРЫЗ ВУЧНЁЎСКІХ СІМПАТЫЙ

Настаўнік — унікальная прафесія, якая патрабуе ад яе ўладальніка мэтанакіраванасці і самаадданасці, незвычайнай душэўнай шчодрасці, павагі і, самае галоўнае, любові да сваіх вучняў. Прафесія, якая заслугоўвае ўсенароднай павагі! Менавіта гэта давядзецца даказаць удзельнікам фіналу рэспубліканскага конкурсу прафесійнага майстэрства педагогаў «Настаўнік года», які адкрыўся ўрачыста ў сценах Ліцэя БДУ.

З улікам таго, што ў адборачных турах па ўсёй краіне ўзялі ўдзел больш як 30 тысяч чалавек (а гэта, між іншым, утрая больш, чым раней), нават цяжка сабе ўявіць, наколькі высокае прафесійнае майстэрства будзе прадэманстравана ў фінале і наколькі вострай будзе канкурэнцыя сярод лепшых. А ў тым, што абсалютна ўсе педагогі, якія трапілі ў фінальную частку конкурсу, — вельмі цікавыя і неардынарныя асобы, сумнявацца не даводзіцца. Яны ўжо ведаюць смак перамогі, бо перамаглі спачатку на ўзроўні сваёй школы, затым на ўзроўні раёна і, нарэшце, вобласці. Або з'яўляюцца пераможцамі аднайменнага сталічнага конкурсу.

Высвятляць, хто з іх варты насіць ганаровае званне «Настаўнік года», будуць 49 педагогаў. Адметнасцю апошняга конкурсу стала ўвядзенне сямі прадметных намінацый. У кожнай з гэтых намінацый будуць вызначаны пераможца і два лаўрэаты. Але толькі пераможцы ў кожнай з намінацый трапяць у суперфінал. Менавіта з гэтай «сямёркі» шчасліўцаў і будзе выбірацца «Настаўнік года».

Як расказаў на сустрэчы з журналістамі **намеснік міністра адукацыі Васіль БУДКЕВІЧ**, педагагічны стаж фіналістаў вагаецца ад 2 да 30 гадоў. Самаму маладому фіналісту 26 гадоў, а самаму «даросламу» — 50. 29 фіналістаў з'яўляюцца ўладальнікамі вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі, 14 чалавек маюць першую катэгорыю і 5 — другую. Ёсць сярод прэтэндэнтаў на перамогу таксама і адзін уладальнік самай вышэйшай катэгорыі «настаўнік-метадыст».

У заключным этапе рэспубліканскага конкурсу ўдзельнічаюць шэсць настаўнікаў гісторыі, чатыры настаўнікі беларускай мовы, па тры настаўнікі фізікі і рускай мовы, па два настаўнікі матэматыкі, інфарматыкі і выяўленчага мастацтва, адзін настаўнік музыкі, тры настаўнікі фізічнай культуры, адзін настаўнік працоўнага навучання і гэтак далей. Безумоўна, правядзенне адборачных тураў конкурсу ў сямі намінацыях паспрыяла таму, што ў фінале прадстаўлена практычна ўся палітра школьных «прадметнікаў».

Ёсць сярод фіналістаў і пяць прадстаўнікоў сельскіх школ.

Журы рэспубліканскага конкурсу ўзначальвае **рэктар Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта, доктар педагагічных навук, прафесар Аляксандр ЖУК**.

— Кампетэнтнасць, справядлівасць і добразычлівасць — менавіта гэтымі крытэрыямі будзе кіравацца журы ў сваёй рабоце, — паабяцаў Аляксандр Жук. — У складзе журы 17 дактароў і кандыдатаў педагагічных навук, 15 настаўнікаў, вядомых сваімі дыдактычнымі і метадычнымі знаходкамі, а таксама метадысты рэспубліканскага ўзроўню...

Яшчэ адна адметнасць сёлетняга конкурсу — работа вучнёўскага журы, у якое ўвайшлі вучні 10-х і 11-х класаў. Школьнікі выберуць свайго пераможцу і ўручаць яму прыз вучнёўскіх сімпатый. Напэўна, яно і правільна, бо ў дзяцей — сваё бачанне сучаснага педагога і свае куміры, таму паглядзець на працу настаўніка вачамі дзяцей нават прафесіяналам будзе карысна.

А імя ўладальніка галоўнага прыза конкурсу — «Хрустальнага жураўля» стане вядома беларускай грамадскасці ўжо 27 верасня.

Надзея НІКАЛАЕВА

ЦЫГАРЭТА СЯБРУЕ З ТРАГЕДЫЯЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Чалавека можна прымусіць не курыць у грамадскім месцы, а не браць цыгарэту ў зубы дома — немагчыма. Ці існуе выйсце з гэтай сітуацыі?

— Нашы геаграфічныя суседзі колькі гадоў таму прынялі еўрапейскія нормы, якія рэгламентуюць вытворчасць і рэалізацыю цыгарэт з нізкай магчымасцю ўзгарання. Што яны з сябе ўяўляюць? Гэта звычайныя цыгарэты, але спецыяльная фільтраваная папера мае некалькі негаручых кольцаў. Калі курыльшчык не зацягваецца, цыгарэта тлее да кальца і пасля згасае. Гэтым шляхам збіраемся пайсці і мы. Па нашай ініцыятыве ўнеслі змены ў міждзяржаўны стандарт. У класіфікацыю тытунёвых вырабаў уключылі такое паняцце, як «цыгарэты з нізкай магчымасцю ўзгарання». Летась у стандарт уключылі патрабаванні да выпрабавання падобных цыгарэт. Ужо выраблена выпрабавальная ўстаноўка, якая знаходзіцца зараз на тытунёвай фабрыцы ў Гродне.

— І калі іх пачнуць выпрабляць?

— Трэба яшчэ гэтыя патрабаванні ўключыць у тэхнічны рэгламент Мытнага саюза. Прапановы ўжо ўнеслі. Чакаем адказу. Між іншым, у вытворчасці такіх цыгарэт неабавязкова цалкам паўтараць досвед Заходняй Еўропы. Замест негаручых уставак можна выкарыстоўваць іншыя элементы. Напрыклад, раней, калі вы памятаеце, у Саюзе былі цыгарэты «Астра», якія ўмоўна можна было аднесці да цыгарэт з нізкай магчымасцю ўзгарання. Бо іх папера, калі чалавек не зацягваўся, проста тухла. У любым выпадку падобны крок знізіў бы колькасць пажараў.

Дарэчы, з 2002 года мы пачалі абсталёўваць жыллё добра вядомымі ўсім аўтаномнымі пажарнымі апавяшчальнікамі. Гэты даволі просты ў прымяненні сродак каштуе каля 100 тысяч рублёў. Падобная ўстаноўка зніжае рызыку гібелі чалавека ў выпадку пажару на 80 працэнтаў.

Варта адзначыць, што вялікую ролю ў трагічных выпадках на пажары адыгрывае чалавечы фактар. Таму вельмі важна не толькі ўсталяваць апавяшчальнік, пачаць выпускаць цыгарэту з нізкай магчымасцю ўзгарання, а яшчэ вучыць чалавека правілам бяспекі, пачынаючы з дзіцячага садка, школы. Між іншым, разам з МУС мы прапанавалі Міністэрству адукацыі зрабіць прадмет «Асновы бяспекі жыццядзейнасці» абавязковым у навучальнай праграме беларускіх школ. На нашу думку, гэта будзе спрыяць павышэнню ведаў, навыкаў для таго, каб можна было папярэдзіць надзвычайную сітуацыю ці мінімалізаваць яе наступствы. Спадзяёмся, наша прапанова ўсё ж такі будзе падтрымана Міністэрствам адукацыі.

Тарас ШЧЫРЫ.

■ Супраць наркотыкаў

ПАГІБЕЛЬНАЯ «ЛЁГКАСЦЬ» БЫЦЦЯ

У чым небяспека курыльных сумесяў?

Спайс (ад англ. «spice» — спецыя, прыправа) — гэта травяная сумесь, у састаў якой уваходзяць не толькі звычайныя травы, але і сінтэтычныя рэчывы (або сінтэтычны канабіс). Сінтэтычныя рэчывы ў шмат разоў больш шкодныя за натуральныя кампаненты марыхуаны (гэта, вядома, не азначае, што апошняя з'яўляецца ідэальным варыянтам для ўжывання). Сутнасць у тым, што мізэрнай колькасці «сінтэтыкі» можа быць дастаткова для таго, каб пазбавіць чалавека жыцця. Немагчыма прадбачыць, якім чынам паўплывае ўжыванне таго ці іншага рэчыва на галаўны мозг канкрэтнага чалавека. Тым больш хімічныя формулы вытворцы мяняюць на раз-два.

— Кожны арганізм індывідуальны, і калі адзін курыў сумесь пяць-шэсць разоў і пакуль не меў нейкіх заўважных наступстваў для арганізма і здароўя, гэта не азначае, што ў другога першае ж курэнне не скончыцца трагедыяй, — удакладняе **псіхолаг Цэнтра дружалюбнага стаўлення да падлеткаў «Поспех» Кацярына БЛІЗНЮК**. — Калі мы кажам пра ўздзеянне дыму сумесяў на арганізм, то тут варта мець на ўвазе тры тыпы небяспекі.

1. Мясцовая рэакцыя. Церпяць непасрэдна слізістыя абалонкі — узнікаюць хранічныя запаленчыя працэсы ў дыхальных шляхах (фарынгіт, ларынгіт, бранхіт). Курэнне міксаў выклікае кашаль, слёзацячэнне, асіпласць горла — падчас і пасля курэння. Ёсць высокая верагоднасць узнікнення злаякасных пухлін ротавай поласці, глоткі, гартані і бронхаў.

2. Цэнтральная рэакцыя. Самыя дробныя сасуды галаўнога мозга (капіляры) спрабуюць не дапусціць яд да «асноўнага цэнтра кіравання» і рэзка звужаюцца. Кроў у выніку не можа забяспечыць мозг кіслародам. Як і любыя клеткі, калі іх пазбавіць кіслароду, клеткі мозга гінуць. Менавіта гэты эфект і падабаецца чалавеку — узнікае адчуванне лёгкасці і бесклапотнасці.

Наогул рэакцыі ў курцоў могуць быць рознымі: эйфарыя, смех, плач, немагчымасць засяродзіць увагу і арыентавацца ў наваколлі, галюцынацыі, страта кантролю. Усе гэтыя рэакцыі пагражаюць не проста здароўю — жыццю чалавека. Адсюль і выхад на вуліцу праз вокны, і шэраг іншых зарэгістраваных статыстыкай выпадкаў гібелі маладых людзей.

Сістэматычнае курэнне міксаў прыводзіць да незваротных дэструктыўных працэсаў у цэнтральнай нервовай сістэме. Зніжаецца ўвага, пагаршаецца памяць, запавольваецца разумовая дзейнасць, з'яўляецца схільнасць да дэпрэсіі. Большасць курыльных сумесяў выклікае наркатычную залежнасць, прыводзіць да цяжкай інваліднасці па псіхічным захворванні.

3. Таксічная рэакцыя. Моцнадзейныя рэчывы, якія паступаюць разам з дымам, выклікаюць непрадказальны таксічны эфект. Курцы спайсу скардзяцца на ваніты, млосць, пачашчанае сэрцабіццё, сутаргі мышцаў. Магчымая страта прытомнасці і нават кома. З такімі сімптомамі і станамі аматары сумесяў і паступаюць у бальніцу.

КУРЫЛЬНЫЯ СУМЕСІ ЗАБАРОНЕНЫ ЦАЛКАМ

Увядзенне ў заканадаўства паняцця «аналаг наркатычных рэчываў і псіхатропаў» дазволіла забараніць свабоднае абарачэнне рэчываў сінтэтычнага або натуральнага паходжання, хімічная структура і вартасці якіх падобныя на хімічную структуру і вартасці наркатычных рэчываў і псіхатропаў.

Курцы спайсу скардзяцца на ваніты, млосць, пачашчанае сэрцабіццё, сутаргі мышцаў. Магчымая страта прытомнасці і нават кома. З такімі сімптомамі і станамі аматары сумесяў і паступаюць у бальніцу.

Курыльныя сумесі «спайс» аднесены да асабліва небяспечных псіхатропных рэчываў. За незаконнае абарачэнне (захоўванне і збыт) такіх рэчываў прадугледжана крымінальная адказнасць.

Незаконныя без мэты збыту выраб, перапрацоўка, набыццё, захоўванне, перавозка ці перасылка наркатычных рэчываў, псіхатропных рэчываў або іх прэкурсораў ці аналагаў караецца **абмежаваннем свабоды на тэрмін да пяці гадоў або пазбаўленнем свабоды на тэрмін ад двух да пяці гадоў.**

Незаконныя з мэтай збыту выраб, перапрацоўка, набыццё, захоўванне, перавозка ці перасылка або незаконны збыт наркатычных рэчываў, псіхатропных рэчываў або іх прэкурсораў ці аналагаў караецца **пазбаўленнем волі на тэрмін ад пяці да васьмі гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі.**

Дзеянні з мэтай збыту, учыненыя групай асоб або службовай асобай з выкарыстаннем сваіх службовых паўнамоцтваў, або асобай, якая раней учыняла злачынствы, або ў дачыненні да наркатычных рэчываў, псіхатропных рэчываў, іх аналагаў у буйным памеры, або ў дачыненні да асабліва небяспечных наркатычных сродкаў ці псіхатропных рэчываў, або збыт наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў, іх прэкурсораў ці аналагаў на тэрыторыі ўстановы адукацыі, аховы здароўя, во-інскай часці, папраўчай установы, арыштнага дома, у месцах заключэння пад варту або ў месцы правядзення спартыўных, культурна-масавых ці іншых масавых мерапрыемстваў караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін ад васьмі да трынаццаці гадоў з канфіскацыяй маёмасці ці без канфіскацыі.

Святлана БАРЫСЕНКА

БАЦЬКІ ПАВІННЫ ЗВЯРНУЦЬ УВАГУ, КАЛІ ДЗІЦЯ...

- **пазбягае іх, часта і надоўга знікае з дому або замыкаецца ў сваім пакоі. Пытанні, зададзеныя нават самым далікатным чынам, выклікаюць успышку гневу;**
- змяніла кола кантактаў — старыя сябры зніклі, а новыя нічога не паведамляюць пра сябе і ўсяляк пазбягаюць увагі дарослых;
- **ператварае дом у «штаб-кватэру» — часта звоніць тэлефон, размовы па ім вядуцца выключна з дапамогай слэнгу (жаргонных і кодавых слоў, намёкаў);**
- знаходзіцца ў стане, падобным на ап'яненне, але паху алкаголю няма. Пры гэтым парушана каардынацыя рухаў, маўленне. Смяецца не да месца, зрэнкі пашыраны або звужаны;
- **не цікавіцца ні вучобай, ні сям'ёй, ні ранейшымі захапленнямі. Праяўляе раздражнёнасць, эгаізм, запальчывасць. Хлусіць;**
- то поўнае энергіі, вясёлае, то становіцца змрочным, пасіўным, кволым, плаксівым;
- **часта просіць грошы, і дакладна не зразумела, для чаго яны патрэбны. З дома знікаюць рэчы і грошы.**

Не ўпускайце жыццё сваіх дзяцей з-пад увагі. Калі вам стала вядома аб месцах збыту курыльных сумесяў, не цягніце — звяртайцеся ў міліцыю па месцы жыхарства.

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

НЕВЯЛІЧКІ, АЛЕ ВЕЛЬМІ ЎТУЛЬНЫ

Падарункам да Дня горада Гомеля стаў новы дзіцячы садок №38.

Маленькія жыхары 94-га і 96-га мікрараёнаў у Навабеліцкім раёне горада над Сожам пойдуць у яго з пачатку кастрычніка, расказала загадчыца ўстановы Вольга Аўчыннікава. На рэканструкцыю памяшкання са сродкаў гарадскога бюджэту было выдаткавана больш за 4,5 млрд рублёў. Новы спартыўны інвентар установе на дзень нараджэння ўручылі прадстаўнікі абласной выканаўчай улады.

Дзіцячы сад адпавядае ўсім нормам, стандартам і патрабаванням. Ён зможа змясціць каля 100 выхаванцаў — гэта 4 групы розных дашкольных узростаў. У групах старанна, з дапамогай дызайнераў, прадумана размяшчэнне спецыяльнай дзіцячай мэблі, якая не мае вострых вуглоў, гульнявога абсталявання, месцаў для творчасці. У гаспадарчых памяшканнях пастаўлены бойлеры — каб ніколі не мецъ перабояў з гарачай вадой. Пакойчыкі з прыгожымі дзіцячымі ложкамі, музычная зала, самае сучаснае абсталяванне ў блоку для харчавання, адпаведнае санітарным нормам, павінны стварыць добры настрой у дзяцей, выхавальнікаў і бацькоў. Тут не забылі і пра бяспеку. Ва ўстанову цяпер могуць трапіць толькі тыя, хто мае адпаведны чып-ключ. У самы бліжэйшы час плануецца ўсталяванне сістэмы відэаназірання. Да таго ж набыты дапаможнікі ў адпаведнасці з праграмай дашкольнай адукацыі.

Між тым выхавальнікі лічаць, што саміх дзяцей асабліва парадуе так званае развіваючае асяроддзе. За садком створана новая пляцоўка для гульняў з усімі неабходнымі складнікамі: пясочніцамі, лаўкамі, незвычайнымі клумбамі, якія нагадваюць казачных герояў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

БОЛЬШ, ЧЫМ КНІГІ

Аматары чытання зладзілі праект у дапамогу дзецям.

Сустрэцца з вядомымі, таленавітымі ў розных сферах асобамі, прыемна правесці час і разам з тым дапамагчы камусьці, хто мае ў гэтым патрэбу? Рэалізаваць усё пералічанае адначасова могуць удзельнікі новага дабрачыннага літаратурнага праекта «Чалавек чытае». Яго ладзяць у сталіцы міжнародны дабрачынны фонд дапамогі дзецям «Шанс», інтэрнэт-крама «Куфэрак дзіцячых кніг» і літаратурны клуб «Куфэрак».

«Чалавек чытае» — гэта шэсць сустрэч-дыялогаў з вядомымі гасцямі пра любімыя і нелюбімыя кнігі, іх ролю ў жыцці і кар'еры, важнасць чытання наогул. «Сустрэчы будуць адбывацца ў сталічных кавярнях з перыядычнасцю раз на два тыдні, а ўваходным білетам на кожную з іх служыць квіток аб пераліку сродкаў на дабрачынны рахунак фонду дапамогі дзецям «Шанс», — расказвае адна з арганізатараў праекта Таццяна Пузырэвіч.

23 верасня падчас старту праекта пра ўсё гэта распавяла пісьменніца, сцэнарыст, тэле- і радыёвядучая Тамара Лісіцкая. На чарзе — сустрэчы з мастачкай Нікай Сандрас, гімнасткай Мелітай Станютай, заснавальніцай гастранамічнага партала і кулінарнай школы Oede.by Аленай Высоцкай і іншымі.

Акрамя таго, у «Куфэрку дзіцячых кніг» пастаянна дзейнічае акцыя «Падвешаная кніга» (па аналогіі з італьянскай ідэяй «падвешанай кавы» — кожны наведнік кавярні можа аплаціць кубак кавы і пакінуць яго «да запатрабавання» ў падарунак таму, у каго не хапае грошай). Так, беларусы могуць набыць дзіцячыя кнігі і «падвесіць» іх для дзяцей, якія праходзяць лячэнне ў анкацэнтры ў Бараўлянах.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

«МАЛЮТКА» НАСКОЧЫЛА НА «КАЗАНКУ»

У Пінску спецыялісты АСВОДа выратавалі на рацэ двух рыбакоў.

На Піне прыкладна а палове восьмай вечара сутыкнуліся два маламерныя судны — лодкі «Малютка» і «Казанка». Балазе, гэтае «воднае ДТЗ» адбылося за 20 метраў ад выратавальнай станцыі і ў межах горада. У выніку два мужчыны з «Малюткі» аказаліся ў рацэ. Іх з вады дасталі работнікі АСВОДа. У другой лодцы знаходзіліся тры чалавекі, якія не пацярпелі. У абодвух маламерных суднах людзі знаходзіліся ў выратавальных камізэльках.

ЛЁГ У КАЛЯІНУ І ЗАГІНУЎ

Хлопец лёг у чыгуначную каляіну і загінуў пад коламі электрацягніка Мінск — Асіповічы.

Як паведамілі ў Міністэрстве ўнутраных спраў, здарэнне адбылося на перагоне Калядзічы — Міханавічы. Малады чалавек ляжаў у каляіне і не рэагаваў на сігналы электрычкі. У выніку ён атрымаў смяротныя траўмы.

Яшчэ адзін інцыдэнт на чыгунцы адбыўся з дызель-цягніком Друя — Круляўшчызна, які наехаў на цялят, што аказаліся на пуці. Хаця рэзка затармазіў састаў, але сутыкнення пазбегнуць не ўдалося. Затрымка руху склала гадзіну.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СПРАВА — ЗА ПЕРАМОГАМІ!

У Партызанскім раёне Мінска адкрылася зала бокса.

Чэмпіён свету па боксе сярод студэнтаў Сяргей КАРНЕЕЎ.

Новая спартыўная зала адкрылася ў будынку прафесійна-тэхнічнага каледжа на вуліцы Ваўпшасава. У ім будуць займацца баксёры-пачаткоўцы, а таксама тыя, хто трэніруецца ўжо некалькі гадоў. У цырымоніі ўрачыстага адкрыцця залы прынялі ўдзел прадстаўнікі Міністэрства адукацыі, адміністрацыі Партызанскага раёна, Беларускай федэрацыі бокса, рэспубліканскага цэнтра фізічнага выхавання і спорту навучэнцаў і студэнтаў, тытулаваныя спартсмены і трэнеры.

Як адзначыў галоўны трэнер зборнай Беларусі па боксе Канстанцін Сакалоў, у зале ёсць усё для паўнавартасных трэніровак. Настаўнік пажадаў юным спартсменам поспехаў у вучобе і спорце і ўручыў некалькі пакетаў, даверху забітых пальчаткамі. Ён таксама паабяцаў, што Беларуская федэрацыя бокса прывязе пры неабходнасці яшчэ экіпіроўку.

Аляксандр ШАБЛЮК, фота аўтара.

Паказальныя баі з удзелам юных спартсменаў школы алімпійскага рэзерву.

ПЛАЦДАРМ

Сумесны праект рэдакцыі газеты «Звязда» і Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

Выпуск № 8 (37)

■ Тонкасці прафесіі

Усё вырашаць... КАРТЫ,

або Наколькі патрэбны сёння ваенныя тапографы і картографы?

У свой час Пётр І, ствараючы корпус ваенных тапографаў, прапісаў у статуце, што ваеннымі тапографамі могуць быць толькі афіцэры дваранскага саслоўя. І невыпадкова: са стварэннем картаў, інжынерна-тэхнічнымі даследаваннямі мясцовасці маглі справіцца толькі адукаваныя асобы. Сучасныя тапографы і картографы не саступаюць сваім папярэднікам. Вядома, класавая прыналежнасць спецыялістаў сёння не адыграе ролі, але тым не менш, як правіла, гэта людзі з вышэйшай адукацыяй, высокакваліфікаваныя прафесіяналы, якія валодаюць глыбокімі ведамі аб усіх фізічных працэсах, што адбываюцца на зямлі.

Менавіта такія і працуюць у 31-м навігацыйна-тапаграфічным цэнтры Узброеных Сіл нашай краіны. Ваенныя тапографы, картографы і геадэзісты — пераемнікі 2-га матарызаванага тапаграфічнага атрада, які быў сфарміраваны ў красавіку 1933 года ў Смаленску. Сёння гэта ўнікальная вайсковая часць, якая складаецца з некалькіх падраздзяленняў. У кожнага з іх — свая спецыфіка. Даведацца якая, пашчасціла якраз падчас тактыка-спецыяльных вучэнняў — перыяду праверкі магчымасцяў цэнтра практычна выканаць задачы па прызначэнні. У час, калі ўсе карты адкрыты — вядома, за выключэннем тых, якія змяшчаюць сакрэтную інфармацыю. А ў прамым сэнсе — тады, калі ўсё максімальна прыбліжана да баявога становішча.

Падчас правядзення геадэзічных работ.

Даследчыкі беларускага рэльефу

У навігацыйна-геадэзічнай часці цэнтра людзей не густа. Працу, вядома, ніхто не прагульвае: спецыялісты ў полі — даследуюць мясцовасць. Аб'ездзілі ўсю Беларусь. Няма такога кавалка зямлі, на які б не мелася свая карта. На адной і той жа мясцовасці спецыялістам даводзіцца бываць неаднойчы. А ўсё таму, што, як казаў Геракліт, усё цячэ, усё змяняецца. Некалькі гадоў таму тут была вялікая вёска, а зараз — усяго некалькі хат. Ці на гэтым месцы раней расло дрэва, а цяпер яго няма. Праклалі дарогу, вырубілі лес, выкапалі возера — усе змены фіксуюць ваенныя тапографы і геадэзісты.

— Любыя новыя звесткі вельмі важныя для нас, — расказвае **начальнік навігацыйна-інфармацыйнага аддзялення Леанід КОР'ЕЎ.** — Па прыездзе ў цэнтр абнаўляем тапаграфічныя карты, сістэматызуем і апрацоўваем атрыманую палявым метадам інфармацыю, як і тую, што зафіксавалі касмічныя апараты навігацыйных сістэм.

Бывае, што адначасова (праўда, на розных аб'ектах) працуе не адна каманда геадэзістаў і тапографаў. Іх называюць разлікамі — афіцэр і тры салдаты тэрміновай службы. Сярод апошніх, дарэчы, выпадковых людзей няма. Ва ўзвод тапаграфічнага забеспячэння прызываюцца юнакі з добрым веданнем матэматыкі і фізікі. Неаднойчы траплялiся прызыўнікі з вышэйшай адукацыяй, нават са спецыяльнай. Тыя, у каго яе няма, праходзяць курс маладога байца, засвойваюць тактыка-спецыяльную падрыхтоўку, вучацца валодаць прыборамі — і ў поле.

На той момант, калі намеснік начальніка тапагеадэзічнага аддзялення Сяргей Дзятлаў вырашыў звязаць свой лёс з тапаграфіяй і картаграфіяй, у Беларусі такіх спецыялістаў не рыхтавалі. Прафесію атрымліваў у Санкт-Пецярбургскім ваенна-тапаграфічным інстытуце (цяпер Ваенна-касмічная акадэмія імя Мажайскага). Па спецыяльнасці Сяргей — картограф. У навігацыйна-геадэзічнай часці павышае сваю кваліфікацыю: хоча быць асам у сваёй справе.

Стварэнне картаў — вельмі карпатлівая праца, з якой могуць справіцца толькі жанчыны. У гэтай справе неабходны ўседлівасць і ўважлівасць.

Своеасаблівая праверка ваенных геадэзістаў і тапографаў на прафпрыдатнасць — вучэнні. Ніводнае вучэнне не адбудзецца без іх папярэдняй працы. Танк не паедзе па мясцовасці, пакуль экіпаж не будзе валодаць яе характарыстыкамі. Ніякая іншая тэхніка без звестак аб грузападымальнасці не рызыкне пераадолець пэўны мост.

— Зараз актыўна развіваюцца аўтаматызаваныя сістэмы кіравання, усё пераводзіцца на сродкі вылічальнай тэхнікі, — гаворыць **начальнік навігацыйна-тапаграфічнай службы Узброеных Сіл — начальнік навігацыйна-тапаграфічнага ўпраўлення Генеральнага штаба палкоўнік Дзмітрый ЛУК'ЯНЕНКА.** — Але як бы далёка ні крочыў наперад тэхнічны прагрэс, без папяровай карты ўсё роўна войскі ў бой не пойдуць. У той жа час, калі раней мы выконвалі работы звычайнымі геадэзічнымі прыборамі і інструментамі, то цяпер пераходзім на спадарожнікавыя тэхналогіі: развіваецца амерыканская сістэма GPS, укараняецца расійская GLONAS. Гэта ўсё дазваляе ў разы скараціць час на выкананне задач. Тое, што раней рабілі дзень-два, цяпер займае ўсяго некалькі гадзін. Прычым дакладнасць застаецца такой жа высокай.

Своеасаблівая праверка ваенных геадэзістаў і тапографаў на прафпрыдатнасць — вучэнні. Ніводнае вучэнне не адбудзецца без іх папярэдняй працы.

Фотаздымкі Надзеі БУЖАН.

Тапограф з 55-гадовым стажам Леанід ЛУК'ЯНЕНКА вывучае аэрафотаздымак.

Справа жаночых рук — і цярпення

Пасля таго, як тапографы і геадэзісты апрацавалі атрыманыя звесткі, яны трапляюць у часць стварэння лічбавай інфармацыі аб мясцовасці. Тут уладараць спецыялісты па геаінфармацыйных сістэмах.

— На аснове картаграфічнага матэрыялу — а гэта, часцей за ўсё, фотадакументы мясцовасці, старыя тапаграфічныя карты, даныя геадэзічных вымярэнняў — мы ствараем электронныя карты мясцовасці, — уводзіць у курс справы **намеснік начальніка 1-га аддзялення стварэння электронных картаў старшы лейтэнант Міхаіл ЗАПРУЦКІ.** — Гэтыя карты прызначаны не толькі для ваенных: імі могуць карыстацца прадстаўнікі і іншых сфер дзейнасці. Вядома, у выніку пэўнай дамоўленасці. У межах сістэмы ўзаемаабмену наш цэнтр узаемадзейнічае з многімі грамадскімі арганізацыямі, у тым ліку з «Белгеадэзіяй».

Цікава, што ў часці стварэння лічбавай інфармацыі аб мясцовасці большасць спецыялістаў складае грамадзянскі персанал. Сярод іх — амаль усе жанчыны, у тым ліку і кіраўніца. Як прызнаецца **начальнік часці падпалкоўнік Людміла БУДНІК,** стварэнне картаў — вельмі карпатлівая праца, з якой могуць справіцца толькі жанчыны. «У гэтай справе неабходны ўседлівасць і ўважлівасць. Як правіла, нашы моцныя мужчыны гэтай манатоннай працы не вытрымліваюць».

Людміла Буднік у навігацыйна-тапаграфічным цэнтры — старажыл. Высокай пасадзе папярэднічалі доўгія 16 гадоў плённай працы. А пачынала грамадзянскім інжынерам у картаскладальніцкім аддзяленні.

Калі са стварэннем картаў усё зразумела, то што тычыцца трымання сакрэтнасці, цяжка сказаць, каму — мужчынам ці жанчынам — гэта ўласціва. Тут яе ўмеюць захоўваць усе. Як ні кажы, а праца абавязвае: што ні карта, то пад грыфам «сакрэтна». Кожны спецыяліст, перш чым працаваць з такімі дакументамі, нават здае іспыт на допуск. Аднак, як лічаць самі картографы, самы лепшы экзаменатар у забеспячэнні сакрэтнасці — асабістая самасвядомасць.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

■ Рэха падзеі

АГНЯВАЯ МОЦ, АБАРАНАЗДОЛЬНАСЦЬ І МАНЕЎРАНАСЦЬ...

МЕНАВІТА ТАКІЯ ЎЛАСЦІВАСЦІ СУЧАСНАЙ БРАНЯТАНКАВАЙ ЗБРОІ І ЎВОГУЛЕ ТАНКАВЫХ ВОЙСКАЎ НАШАЙ КРАІНЫ

Па традыцыі ў другую нядзелю верасня беларускія вайскоўцы адзначылі Дзень танкістаў. Упершыню святкаванне зацягнулася ажно на ўсе выхадныя.

Ад ускладання вянкоў каля танка Т-34 да цырымоніі ўшанавання лепшых спецыялістаў танкавых падраздзяленняў Узброеных Сіл, бранятанкавага ўпраўлення Міністэрства абароны, курсантаў Ваеннай акадэміі... Ад адкрыцця помніка танка ІС-3 у Клецку да рэканструкцыі танкавых баёў на «Лініі Сталіна»... Менавіта такімі запомніліся выхадныя, якія прайшлі пад эгідай прафесійнага свята вайскоўцаў.

Падчас адкрыцця помніка — танка ІС-3 — у Клецку.

Фотаздымкі БЕЛТА.

Ушаноўваць памяць герояў Вялікай Айчыннай вайны, ствараць помнікі баявым машынам, лепшым узорам тэхнікі мінулых гадоў для ваеннага ведамства Беларусі стала добрай традыцыяй. Лепшы цяжкі танк свайго часу — ІС-3 — сёлета заняў сваё месца на п'едэстале ў Клецку. Усталяваны на пастаменце, ён сведчыць пра вялікі подзвіг вызваліцеляў, якія прынеслі свабоду гораду 4 ліпеня 1944 года.

Менавіта героям вайны была прысвечана і рэканструкцыя танкавай бітвы 1943 года. Каб убачыць яшчэ і танкавы бой афганскага перыяду, на тэрыторыі гісторыка-культурнага комплексу «Лінія Сталіна» сабралася больш чым 12 тысяч прысутных: акрамя цікаўных гледачоў, сюды з'ехаліся віртуальныя «танкісты» з усёй Беларусі.

— Дзесьці ў пачатку 90-х гадоў ішла вялікая дыскусія не толькі сярод ваенных людзей, спецыялістаў і прафесіяналаў, а і ў грамадстве, аб страце ролі і значэння танкавых войскаў, — расказаў **міністр абароны генерал-лейтэнант Юрый ЖАДОБІН.** — Аднак сёння мы бачым, што без танкавых войскаў не абышоўся пакуль што ніводзін лакальны і рэгіянальны канфлікт. Напэўна, гэта лепшае пацвярджэнне таму, што бранятанкавая зброя яшчэ сучасная, запатрабаваная і ў бліжэйшай перспектыве яшчэ будзе актуальнай. А што тычыцца спалучэння такіх трох фактараў, як агнявая моц, абараназдольнасць і манеўранасць, то над гэтым працуе і канструктарская думка, і тэхнолагі, і іншыя спецыялісты. Дзеля таго, каб зрабіць зброю найбольш адэкватнай выклікам сучаснасці.

Між іншым, гісторыя танкавых войскаў налічвае амаль сто гадоў. Не сакрэт, што яе самыя яркія старонкі напісаны ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Савецкія танкісты адыгралі вялікую ролю ва ўсіх асноўных франтавых і стратэгічных аперацыях. Узгадаць хаця б Сталінградскую і Курскую бітвы, аперацыю па вызваленні нашай краіны...

У многіх гэтых знакавых, лёсавызначальных падзеях удзельнічаў **ветэран Вялікай Айчыннай Аляксандр ФЕНЬ.** Камандзір танка ў бітве пад Сталінградам, камандзір танка ў Курскай бітве, начальнік штаба танкавага батальёна ў Корсунь-Шаўчэнкаўскай аперацыі ва Украіне і ў аперацыі «Баграціён» лічыць, што самым цяжкім быў першы перыяд вайны. «Падчас адступлення мы страцілі тэрыторыю, зброю, а прадпрыемствы, якія выпускалі танкі і іншае ўзбраенне, эвакуявалі на Усход», — успамінае Аляксандр Фёдаравіч. — Аднак і ў гэтых умовах бранятанкавыя войскі існавалі. Былі механізаваныя корпусы, сфарміраваныя да вайны, якія ў гэты складаны час наносілі контрудары па групоўцы праціўніка. У нас, у Беларусі, такім вядомым і важным быў контрудар ад Оршы на Сянно — Лепель, калі два танкавыя корпусы — 5-ты і 7-мы — разам з 20-й арміяй нанеслі ворагу ўрон, прасунуліся на 35–40 кіламетраў, спынілі праціўніка і пяць дзён трымалі яго, чым толькі выйгралі час».

— У сучасны перыяд, калі ўжо пачалася ідэалагічная вайна, думалі, што цяпер патрэбнымі будуць самалёты, ракеты, а сухапутныя войскі, маўляў, больш ні на што не вартыя, — працягвае вопытны танкіст. — Падобныя развагі не спраўдзіліся: танкавыя войскі былі, ёсць і будуць. І сённяшнія падзеі ў свеце гэта пацвярджаюць. Зараз з'яўляюцца новыя ўзоры тэхнікі, удасканальваюцца ранейшыя. Вядома, гэта не тыя танкі, якія былі ў часы вайны. Раней я, бывае, еду на танку, а ён гайдаецца — значыць, няроўная мясцовасць. Сёння танк едзе роўна ўсюды, ды і гарматы ўжо зусім іншыя. Гэта радуе душу. Толькі, не дай Бог, каб усё гэта давялося прымяняць.

А вось **генерал-лейтэнант танкавых войскаў Павел ПЯЧЭРСКІ** ўпэўнены, што бранятанкавая тэхніка далёка наперад не пайшла. «Вядома, яна мадэрнізуецца, але ўсё роўна застаецца такой жа, хоць і больш сучаснай, дакладнай, надзейнай. І каб яе засвоіць, сённяшнія танкісты павінны быць больш адукаванымі», — гаворыць чалавек, які скончыў вайну на Далёкім Усходзе камандзірам танкавай роты. Яму было ўсяго 22 гады...

Не ўсе ведаюць, што пасля вайны Чырванасцяжная Беларуская ваенная акруга была, па сутнасці, танкавай і лічылася адной з найбольш магутных ва Узброеных Сілах СССР. Менавіта на нашай тэрыторыі адпрацоўваліся найноўшыя формы і спосабы кіраўніцтва войскамі ў баі,

Гісторыя танкавых войскаў налічвае амаль сто гадоў. Не сакрэт, што яе самыя яркія старонкі напісаны ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

удасканальвалася арганізацыя палявой вывучкі і тактычнай падрыхтоўкі. Танкавыя войскі сучаснай беларускай арміі прадстаўлены падраздзяленнямі асобных механізаваных брыгад. Шматузроўневая рэгіянальная сістэма танкатэхнічнага забеспячэння дазваляе своечасова ўкамплектаваць злучэнні і вайсковыя часці бранятанкавым узбраеннем і тэхнікай. Акрамя таго, вядзецца вялікая работа па падтрымцы тэхнікі ў спраўным стане.

— Танкавыя войскі, напэўна, пасля пяхоты вынеслі на сваіх плячах самы большы цяжар вайны, пакрылі сябе неўвядальнай славай на палях баёў як Вялікай Айчыннай вайны, так і Другой сусветнай увогуле, — перакананы **намеснік начальніка ўзбраення Узброеных Сіл Беларусі палкоўнік Андрэй ФЕДЗІН.** — Яны прайшлі годны шлях развіцця і ў пасляваенны перыяд: ніводзін узброены канфлікт пасля заканчэння Другой сусветнай вайны не абышоўся без масавага выкарыстання ў бітвах танкаў і іншай бранятанкавай тэхнікі. Сучаснае пакаленне танкістаў годна працягвае традыцыі бацькоў і дзедаў, займаецца планавай баявой падрыхтоўкай, удасканальвае сваё прафесійнае майстэрства і ўмацоўвае ваенную садружнасць.

Вераніка КАНЮТА

■ Людзі і лёсы

1944-2014 70 гадоў вызвалення

МЕДАЛЬ ЗА ПАДРЫЎ

Нарадзіўшыся ў полі, яна выжыла. Напэўна, каб потым падарваць варожы цягнік...

Паліна Сямёнаўна Лабатава ўжо даўно лічыцца ў вёсцы Весніно Лагойскага раёна Мінскай вобласці сваёй, мясцовай, бо жыве тут ужо больш за паўвека. Тут з мужам пабудавалі дом, выгадавалі дзяцей. Шмат гадоў яна працавала ў мясцовай школе настаўніцай матэматыкі ў старэйшых класах. Жыхары вёскі і былыя вучні з падзякай згадваюць яе ўрокі. Паліну Сямёнаўну заўсёды можна сустрэць дома ў Весніно, праўда, сёлета яна ўпершыню зімой жыла ў сына ў Мінску. Толькі вясной, з прыходам цяпла, вярнулася дамоў — родная хата дае сілу і энергію. На 95-м годзе жыцця асабліва важна надоўга не адрывацца ад роднай хаты, дзе, здаецца, усё дапамагае ад хвароб і нягод — столькі гадоў тут пражыта.

Яна нарадзілася ў шматдзетнай сялянскай сям'і ў вёсцы Забарочча, тады Халопеніцкага, а цяпер Крупскага раёна Мінскай вобласці. На яе долю выпаў складаны лёс, як і ўсяму ваеннаму пакаленню. Першай у сям'і нарадзілася сястра, затым было восем братоў, і вось, нарэшце, апошняй — дзясятай — стала Паліна. Цяпер такіх жанчын, як яе маці, цяжка знайсці. Вясковыя жанчыны тады, на пачатку XX стагоддзя, вызначаліся асаблівай жаночай сілай: умелі спраўляцца з дзецьмі, паўсядзённай працай ды яшчэ і ўбіралі з палёў ураджай. Беларускія сялянкі, нягледзячы на цяжарнасць, працавалі ў полі да апошняга дня: бывала, дзеці і нараджаліся там. Менавіта так, на бульбянішчы, і з'явілася на свет у верасні 1919 года дзяўчынка, якую назвалі Палінай.

Паліна Сямёнаўна і цяпер памятае расказ сваёй мамы, як гэта было:

«...Увосень капалі бульбу недалёка ад вёскі. Тата паехаў на возе адвозіць выкапаны ўраджай дахаты, а ў мамы тым часам пачаліся схваткі прама на полі. Там і нарадзіла. Перагрызла і завязала пупавіну, закруціла мяне ў сваю шырокую даматканую спадніцу і сядзела — чакала, калі тата прыедзе па бульбу. Едзе бацька, мама мяне ў прыполе трымае і крычыць яму: «Сюды едзь!» Ён кажа: «Там жа ў цябе бульбы няма, чаго я паеду? Паеду да хлопцаў: яны шмат накапалі». Мама зноў крычыць: «Кажу сюды едзь, дзіця во дзяржу — радзіла!» Тата адразу спытаў: «Каго?» Мама радасна: «Дзевачка!» «Ну, як дзевачку, дык добра, зараз забяру, а то адзін, другі, восьмы — і ўсе хлопцы», — развярнуўся, пад'ехаў і дапамог маме на воз сесці».

(Заканчэнне на 4-й стар.)

■ Баявая падрыхтоўка

ПАТРАПІЦЬ У МІШЭНЬ — СТАЦЬ ЛЕПШЫМ

ЗА ЗВАННЕ ПЕРШАГА ПА ПАЛЯВОЙ ВЫВУЧЦЫ ЗМАГАЛІСЯ Ў СУХАПУТНЫХ ВОЙСКАХ

Правядзенне спаборніцтваў па палявой вывучцы — адзін з найважнейшых элементаў у павышэнні прафесіяналізму беларускіх вайскоўцаў. Дарэчы, падобнага роду планавыя мерапрыемствы ва Узброеных Сілах праходзяць ужо шосты год запар.

Начальнік галоўнага ўпраўлення баявой падрыхтоўкі Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь генерал-маёр Валерый ХАХЛОЎ (ён жа — старшыня камісіі па арганізацыі і правядзенні першынства) адзначае: вопыт правядзення прафесійных спаборніцтваў паказвае, што гульня вартая свечак. «Ужыванне такога прыёму праверкі — рэальны спосаб ацэнкі не толькі прафесійнага майстэрства, кіраўніцкай дзейнасці саміх удзельнікаў, а і эфектыўнасці работы ўсіх структур і службовых асоб у войсках з афіцэрамі гэтых звёнаў. Спаборніцтвы як лакмусавая паперка паказваюць аб'ектыўны ўзровень падрыхтоўкі камандзіраў, вызначаюць ступень індывідуальнай навучанасці і палявой вывучкі камбатаў і ротных», — упэўнены ён.

Фота Мікалая МАКАРЭВІЧА.

Удзельнік спаборніцтва гвардыі падпалкоўнік Дзмітрый ГОЛУБ выконвае УКБ з АК-74.

Не менш важная мэта першынства — выявіць лепшых афіцэраў для фарміравання кадравага рэзерву і разгляду іх у якасці кандыдатаў для прызначэння на вышэйшыя пасады. Дарэчы, усе пераможцы леташняга спаборніцтва атрымалі новыя прызначэнні.

Пачынаючы з першага выпрабавання, афіцэры акунуліся з галавой у звыклую для сябе працу. Пасля здачы тэорыі па некаторых дысцыплінах, большую частку спаборніцтваў яго ўдзельнікі правялі на дырэктрысах і вайсковым стрэльбішчы 227-га палігона. Практычная стральба з баявых машын прайшла як па падручніку. Адчувалася, што за бранёй знаходзіліся не навабранцы, а сапраўдныя прафесіяналы сваёй справы. Большасць агневікоў вярталася на зыходную, паразіўшы як мінімум двойчы мішэнь танка і знішчыўшы ўсе кулямётныя цэлі. Высокае агнявое майстэрства паказала большасць камбатаў і ротных і пры стральбе з аўтамата Калашнікава. Некаторыя спрактыкаваныя агневікі ўмудрыліся не толькі на «выдатна» выканаць практыкаванне, але і пры гэтым захаваць частку выдзеленых боепрыпасаў.

— Для мяне стральба са стралковай зброі — заўсёды сапраўднае свята. Абыходзіцца з аўтаматам я навучыўся яшчэ школьнікам. Бацька, цяпер афіцэр запасу, заўсёды пры зручным выпадку браў з сабой на палігон, — прызнаўся **гвардыі падпалкоўнік Аляксандр КРАСНАШАПКА.** — Яшчэ ні разу ў сваёй камандзірскай практыцы не страляў з аўтамата і пісталета ніжэй, чым на «выдатна».

Адным з самых сур'ёзных выпрабаванняў для камбатаў стаў экзамен па тактычнай падрыхтоўцы. На працягу чатырох гадзін удзельнікі першынства наносілі на рабочую карту становішча, зыходзячы з атрыманага тактычнага задання і штату ўмоўнага праціўніка; графічна самастойна прымалі абгрунтаванае рашэнне на пераход да абароны. Затым афіцэры тэкстава абгрунтоўвалі (абаранялі) прынятыя рашэнні на арганізацыю і вядзенне бою ў адпаведнасці з тактычным становішчам. Прафесійныя выпрабаванні па прадмеце завяршыліся на тактычным полі, дзе кожны ўдзельнік спаборніцтва прадэманстраваў свае веды і навыкі ў арганізацыі бою на мясцовасці і кіраванні падраздзяленнямі ў ходзе вядзення актыўных абарончых дзеянняў.

Належнае прафесійнае майстэрства прадэманстравалі практычна ўсе ўдзельнікі змагання пры выкананні заліковага практыкавання па ваджэнні баявых машын. А вось папацець удзельнікам першынства прыйшлося на спартыўным гарадку, каб паказаць, як яны сябруюць са спортам.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Усё вырашаць... КАРТЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Прафесія — з перспектыўных

Рэдакцыйная часць. Тут ажыццяўляюцца рэдакцыйна-падрыхтоўчыя работы. Абагульняецца і аналізуецца інфармацыя аб фізіка-геаграфічных асаблівасцях раёнаў, ствараюцца спісы каардынат спецыяльнай геадэзічнай сеткі, вядзецца ўлік і захоўванне сродкаў геадэзічнай інфармацыі…

— У першую чаргу, наша падраздзяленне займаецца карэктурай лістоў ужо гатовых картаў, — расказвае **начальнік рэдакцыйнай часці падпалкоўнік Сяргей КНЯЗЕЎ.** — Працэс не з хуткіх: знайшлі памылкі — аддалі ў часць стварэння лічбавай інфармацыі аб мясцовасці, знайшлі паўторна — зноў на выпраўленне. Пасля канчатковай праверкі ў аддзеле тэхнічнага кантролю і сертыфікацыі дакументы вяртаюцца да нас, дзе захоўваюцца ў банку лічбавых картаграфічных даных.

Ва ўсе тонкасці прафесіі ўнікаюць Павел Купцэвіч і Кірыл Забагонскі. Юнакі — учарашнія выпускнікі ваеннага факультэта БДУ. Вучыліся па спецыяльнасці «геінфармацыйныя сістэмы». Як кажуць былыя аднагрупнікі, з працаўладкаваннем ім вельмі пашанцавала: навігацыйна-тапаграфічны цэнтр, на іх погляд, — самае перспектыўнае месца ў прафесіі. Сюды працаўладкаванне жадаюць многія. Як прызналіся афіцэры, ажыццявіць мару дапамог высокі рэйтынг ва ўніверсітэце.

— Тэхніка і спецыяльнае праграмнае забеспячэнне становяцца ўсё навейшымі, што адбіваецца на падрыхтоўцы спецыялістаў ваеннага ведамства, — перакананы **начальнік 31-га навігацыйна-тапаграфічнага цэнтра палкоўнік Юрый САВІНЫХ.** — Вядома, асноўную спецыяльнасць яны атрымліваюць на ваенных факультэтах грамадзянскіх ВНУ і ў вышэйшых ваенных навучальных установах, у тым ліку Расійскай Федэрацыі. У цэнтры ж яны засвойваюць непасрэдна той узор тэхнікі і абсталявання, на якім будуць працаваць.

Фотаздымкі Надзеі БУЖАН.

У выпадку ваеннага становішча тапаграфічныя работы на мясцовасці могуць цалкам ажыццяўляцца ў полі — дзякуючы рухомай лічбавай тапаграфічнай сістэме, якая змяшчаецца ў ваенным аўтамабілі.

Фотаздымкі Надзеі БУЖАН.

Брашуроўшчыца Роза ДЖАФАРАВА працуе за фальцавальнай машынай.

Нашы афіцэры рэгулярна наведваюць усе курсы, якія праводзяцца Міністэрствам абароны, павышаюць сваю кваліфікацыю на іншых тэматычных мерапрыемствах.

Свая друкарня і нават «цэнзура»

Канчатковае звяно ў працэсе стварэння тапаграфічных картаў і іншых дакументаў — выдавецкая часць. Тут працуюць сапраўдныя прафесіяналы выдавецкай справы. А дапамагае ім рабіць гэта прыгожа і якасна новае паліграфічнае абсталяванне.

— Пасля таго, як прадукцыя надрукавана, яе прымае аддзел тэхнічнага кантролю і сертыфікацыі, — гаворыць **начальнік выдавецкай часці падпалкоўнік Андрэй НЕКРАШЭВІЧ.** — Калі ў нашых калег няма ніякіх заўваг, то друкаваная прадукцыя спакоўваецца і перадаецца на склад тапаграфічных картаў, які знаходзіцца ў пасёлку Краснае. Менавіта адсюль органы ваеннага кіравання і вайсковыя часці атрымліваюць карты пэўнай мясцовасці.

А калі ўсё ж такі заўвагі ёсць, карта патрабуе дапрацоўкі. Нават зусім невялічкая недакладнасць не застанецца незаўважанай спецыялістамі аддзела тэхнічнага кантролю і сертыфікацыі цэнтра. Тут галоўны «цэнзар» — Леанід Лук'яненка. Леанід Адамавіч — тапограф з 55-гадовым стажам. Тапографа-геадэзічныя і картаграфічныя работы выконваў на тэрыторыі ад Калінінградскай вобласці да Цхіага акіяна, некалькі гадоў працаваў у Лацінскай Амерыцы.

— Без наяўнасці тапаграфічных картаў, геадэзічных даных немагчыма выкананне абсалютна любых задач: і ў народнай гаспадарцы, і ў навуцы, і ў адукацыйнай сферы, а асабліва ва Узброеных Сілах, — мяркуе майстар сваёй справы.

І з гэтым цяжка не пагадзіцца: наколькі дакладнай будзе тапаграфічная разведка, настолькі паспяховым атрымаецца бой. А лепш, калі яго не будзе!

Вераніка КАНЮТА.

МЕДАЛЬ ЗА ПАДРЫЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Да вайны жыццё было цяжкае. У сям'і Паліне даводзілася выконваць розную працу: жаць жыта, малаціць, капаць бульбу, дапамагаць маме па гаспадарцы… Разам з тым вучылася ў школе.

Жыццё змянілася з пачаткам Вялікай Айчыннай вайны. Пачалі ўзнікаць партызанскія атрады з засланых з-за лініі фронту спецгруп, акружэнцаў і мясцовых людзей. Вёска знаходзілася зусім блізка ад лесу, адтуль сталі прыходзіць партызаны.

Спачатку наладзілі з імі сувязь старэйшыя браты, потым у якасці сувязной сталі прыцягваць да сваіх партызанскіх спраў і Паліну. Да дзяўчыны менш падазрэння ў паліцыі, ёй лягчэй пранесці звесткі, сустрэцца з падпольшчыкамі.

— Я заўсёды трымала данясенні ў памяці, запісак не насіла, паліцаі і немцы мяне абшуквалі, але нічога не знаходзілі і адпускалі, — успамінае Паліна Сямёнаўна. — Хадзіла па заданні партызанаў у Крупкі, Халопенічы, Чарэю, Оршу — прыносіла адтуль разведданыя ад сувязных. Потым партызаны мне перадалі, што па даносе немцы збіраюцца мяне арыштаваць, таму прыйшлося пайсці з братам з вёскі ў атрад. Так я стала партызанкай.

Паставілі пад рэльсы міну, ад міны працягнулі шнурок. Захуталі мне ногі ў посцілку, каб не мерзлі, а мяне замаскіравалі ў снезе і шнур снегам засыпалі...

У партызанскім атрадзе Паліна выконвала розныя заданні, удзельнічала ў баявых аперацыях. Як аказалася, ёсць у Паліны Сямёнаўны сярод іншых і асаблівая баявая ўзнагарода — медаль за падрыў цягніка. Тады цягнік сышоў з рэльсаў дзякуючы кемлівасці і адчайнай смеласці выканаўцы дыверсіі. Вось што яна ўзгадвае:

«… Неяк сувязныя нам у атрад перадалі, што на Оршу павінен прайсці на фронт эшалон з важным ваенным грузам. Паставілі задачу падарваць гэты цягнік. Пайшлі мы на гэтае заданне. Нас трое дзяўчат было і адзін хлопец, Коля яго звалі. Пагаварылі паміж сабой, і я пагадзілася падарваць цягнік, сказаўшы яму: «Ладна, Коля, ідзі, хлопцаў у нас у групе і так мала». Паставілі пад рэльсы міну, ад міны працягнулі шнурок. Ён захутаў мне ногі ў посцілку, каб не мерзлі, а мяне замаскіравалі ў снезе і шнур снегам засыпалі. Гэта было ў лютым — снегу было тады вельмі шмат. Я павінна была тузануць шнурок, калі падыдзе эшалон. Гадзіны дзве чакала, калі з'явіцца цягнік. Было добра чуваць — набліжаецца. Калі цягнік наехаў на міну, я рванула шнур… Эшалон падарваўся — вагоны пайшлі адзін на другі. Я стала бегчы па снезе ад месца падрыву, але сіл не было: ногі здзервянелі, ды адубела ўся. Вакол усё грукатала, і я спалохалася: здавалася, што за мной гоняцца немцы. Я загінула б, але мяне дзед выратаваў. Там, недалёка ад чыгункі, за кіламетра паўтара, знаходзіўся хутар, дзе ён жыў. Мы на гэтым хутары спыняліся не раз. Вось і тады прыйшлося.

Дзед ведаў пра тое, што я павінна была зрабіць, і зразумеў, што можа здарыцца бяда. Хутка запрог каня і на санках паехаў да чыгункі. Я тады ўжо трохі адбегла, а тут і ён пад'ехаў. Пасадзіў мяне на свае санкі і хутка павёз у суседнюю вёску. Там мне ногі расцерлі, адагрэлі. Дзякуючы гэтаму дзеду я засталася жывая. Мы заданне выканалі, і за гэта мяне прадставілі да медаля. А Коля праз тыдзень загінуў пры іншым падрыве, я ў гонар яго сына свайго назвала…».

Паліна Сямёнаўна пра ўсё гэта расказвае проста, як быццам нічога яна такога незвычайнага не зрабіла…

У партызанах Паліна Сямёнаўна была да самага вызвалення, а вярнуцца дахаты не змагла: падчас вайны карнікі спалілі родную вёску дашчэнту. Ад дома нічога не засталося, таму прыйшлося жыць у розных месцах, пакуль муж не прапанаваў пасяліцца бліжэй да сваіх родных краёў. Так яны прыехалі жыць у Вясніно.

Цяпер Паліна Сямёнаўна ўжо даўно на пенсіі. Яшчэ спрабуе дагледзець гаспадарку, цікавіцца падзеямі ў краіне і свеце. Вельмі ветлівая і жыццярадасная, цікавая суразмоўца, яна і не выглядае на свае гады. Сёння, у дні яе 95-гадовага юбілею, хочацца пажадаць ёй здароўя, каб яна яшчэ доўга сустракала родных на парозе сваёй хаты.

Аляксандр ПАЎЛЮКОВІЧ,
г. Мінск.

■ Унікальнае падраздзяленне

АЛЬМА-МАТАР НАШАЙ ПЯХОТЫ

Сёння галоўнай кузняй спецыялістаў для мотастралковых падраздзяленняў воінскіх часцей (злучэнняў) сухапутных войскаў і сіл спецыяльных аперацый з'яўляецца 307-я гвардзейская ордэнаў Кутузава і Багдана Хмяльніцкага школа падрыхтоўкі спецыялістаў мотастралковых і мабільных падраздзяленняў 72-га гвардзейскага аб'яднанага вучэбнага цэнтра.

— Сёння 307-я гвардзейская — самая шматлікая з усіх навучальных часцей армейскай «вучэбкі», — заўважыў у гутарцы **намеснік начальніка школы па ідэалагічнай працы гвардыі маёр Аляксандр КЛЫБІК.** — За навучальны год у нашай школе праходзіць навучанне каля тысячы курсантаў па спецыяльнасцях начальнікаў-мехвадаў, навадчыкаў-аператараў, кулямётчыкаў, стралкоў, снайпераў — для ўсіх мотастралковых падраздзяленняў. Тут спецыялісты на БМП-2 і БТР-Д, камандзіры экіпажаў БМП-2 і БТР-Д, а таксама наводчык-аператар БМП-2 і камандзір мабільнага аддзялення.

Кіруе школай гвардыі падпалкоўнік Віталь Мазейчык. Дарэчы, менавіта тут з лейтэнанцкіх пагонаў Віталь Уладзіміравіч пачынаў сваю афіцэрскую кар'еру, прайшоў усе прыступкі па прафесійнай лесвіцы — ад камандзіра вучэбнага ўзвода да начальніка штаба — першага намесніка.

З 2004 года вучэбная часць першая ў АВЦ была пераведзена на новую аргштатную структуру са стварэннем у школе цыклаў падрыхтоўкі па асноўных дысцыплінах і з уводзеннем пасад выкладчыцкага складу. Новаўвядзенні дазволілі не толькі палепшыць арганізацыю вучэбна-выхаваўчага працэсу, але і павысіць узровень ведаў і навыкаў курсантаў па тактычнай, агнявой і тэхнічнай падрыхтоўцы, ваджэнні баявых машын.

Воінская часць валодае багатай вучэбна-матэрыяльнай базай, якая пастаянна ўдасканальваецца і абнаўляецца. У распараджэнні курсантаў — вучэбны корпус, агнявы гарадок, участкі дырэктрыс БМП-2 і БТР-Д, машынадром. У баявой вучобе актыўна выкарыстоўваецца камп'ютарныя праграмы. Шырока прымяняюцца сучасныя вучэбна-трэніровачныя і трэнажорныя сродкі.

...Праз некалькі дзён (26 верасня) воінскі калектыў 307-й гвардзейскай школы адзначыць сваё гадавое свята — Дзень часці. Гісторыю яна вядзе з пачатку Вялікай Айчыннай вайны, калі быў сфарміраваны 474-ы стралковы полк у складзе 120-й стралковай дывізіі. Баявое хрышчэнне воінская часць атрымала ў баях за горад Ельню, упісаўшы тады яркую старонку ў летапіс палка — першую перамогу над моцным і вераломным ворагам. За мужнасць, стойкасць і гераізм, праўленыя ў баях, 474-ы стралковы полк адным з першых быў пераўтвораны ў гвардзейскі. З тых часоў званне «гвардзеец» для франтавікоў было сінонімам паняцця «герой». У гады Вялікай Айчыннай гвардзейцы, як правіла, знаходзіліся там, дзе было цяжэй, дзе вырашаўся лёс боя або бітвы.

У красавіку 1947-га гвардзейская стралковая часць была перадыслацыравана ў ваенны гарадок Печы пад Барысавам. Са стварэннем вучэбнай дывізіі (цяпер 72-га гвардзейскага АВЦ) у жніўні 1960 года мотастралковы полк атрымаў статус навучальнага. На яго базе пачалі рыхтаваць малодшых спецыялістаў і камандзіраў для сухапутных войскаў.

За больш чым паўстагоддзя ў сценах гвардзейскай «вучэбкі» базавую адукацыю атрымалі ўжо каля васьмідзесяці тысяч выпускнікоў. Многія з былых курсантаў гвардзейскай сёння ўжо ў грамадзянскім жыцці добрым словам родную вучэбную часць і яе камандзіраў. Дарэчы, у свой час вучэбным мотастралковым палком камандавалі вядомыя военачальнікі: прэзідэнт Акадэміі ваенных навук, прафесар, генерал арміі Махмут Гарэеў, былы міністр абароны Рэспублікі Беларусь генерал-палкоўнік Анатоль Касценка і іншыя.

Сёння ў 307-й гвардзейскай школе падрыхтоўкі спецыялістаў мотастралковых і мабільных падраздзяленняў праходзіць навучанне новы набор курсантаў. Камандаванне вучэбнай часці не здае заваяваных пазіцый і прыкладае ўсе сілы, каб у чарговы раз паспяхова справіцца са сваім галоўным прызначэннем.

Мікалай МАКАРЭВІЧ.
Фота аўтара.

На фотаздымках: Ратныя будні воінаў 307-й гвардзейскай школы

■ Конкурс

ЖЫВЕ ПАМЯЦЬ — ЖЫЦЦЁ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Ідуць гады, змяняюцца падзеі. Многія з іх страчваюць свой колер, але памяць пра крывавыя старонкі гісторыі нашай краіны жыве і цяпер. На жаль, вельмі мала засталося ўдзельнікаў і сведак падзей Вялікай Айчыннай вайны. У кожнага з іх — свае ўспаміны пра вайну, свая горкая памяць...

Жыве ў вёсцы Лапеніца, што на Гродзеншчыне, выдатная жанчына. Не так даўно я даведаўся, што Галіна Васільеўна Грышкевіч у вайну была яшчэ дзіцем. У той час яна, сямігадовая дзяўчынка, з бацькамі жыла на Мядзельшчыне, у мястэчку Крывічы. Калі пачалася вайна, бацька пайшоў на фронт. А маці, Надзея Васільеўна, падалася з дзецьмі на ўсход да радні, пад Віцебск.

Шмат чаго давялося перажыць у тыя страшныя гады... Уже па дарозе яны ледзь не загінулі, бо каля горада Лепеля трапілі пад налёт нямецкай авіяцыі. А калі, нарэшце, дабраліся да нашых, то і там доўга не затрымаліся. Нехта данёс паліцаям, што бацька — камуніст, да таго ж ваюе на фронце. За гэта сям'ю ледзь не расстралялі.

Падзеі ваеннага ліхалецця болем адгукаюцца ў сэрцы гэтай немаладой жанчыны. «Маці разумела, што жыцця нам тут не будзе, — узгадвае Галіна Васільеўна. — І мы падаліся ў Расонскі раён, да матчынай сястры. Спакойная жыццё і тут не прадбачылася, бо маці стала падтрымліваць сувязь з партызанамі».

Для іх было толькі адзінае выйсце — ісці ў лес, да народных мсціўцаў. Жанчына памятае, як доўга прабіраліся праз гушчар, перапаўзалі па жордках праз асушальныя каналы. Так трапілі ў атрад імя Ракасоўскага. Жылі ў зямлянцы. Прыйшлося перажыць усё: і голад, і холад, і страх за жыццё. Матуля хадзіла ў штаб варыць ежу, мыць бялізну, даглядаць параненых. Вельмі цяжка было зімой: у сырой зямлянцы хварэлі, дапамагчы не было каму. Лячыцца прыходзілася самім. Да таго ж і есці не было чаго. Летам збіралі ягады, а потым хадзілі да латышоў і абменьвалі на гарох, муку. Пра соль нават і не ўспаміналі. Крыху пазней сталі прылятаць самалёты з тылу. Яны скідвалі ў мяшках соль, якую потым па драбочку збіралі дзеці ў лесе.

Верш «Лясы Расоншчыны» Галіна Васільеўна напісала яшчэ ў раннім юнацтве пад уздзеяннем перажытага:

Лясы Расоншчыны густыя,
Наш беларускі родны край.
Вас не забудзем мы, жывыя, —
Нас збераглі ад дзікіх зграй.

Вы сагравалі ў моцны холад,
Травой лячылі ад хвароб,
Вадой паілі, хоць з балот,
І елкі слалі на сугроб.

Былі ратункам і аховай
Для многіх ад варожых куль.
І з лесу йшлі ў бой партызаны,
Грамілі ворагаў адтуль.

«А потым нас, дзяцей, самалётам адправілі ў савецкі тыл, — успамінае Галіна Васільеўна. — Мы з сястрой трапілі ў дзіцячы дом у Калінінскай вобласці. Там і жылі да самага вызвалення Беларусі».

Так закончыліся для яе з сястрой тры страшэнныя гады фашысцкай акупацыі — гады пакут і нястачы. Галіна Васільеўна заўсёды ганарылася сваім бацькам, які прайшоў баявы шлях ад радавога да капітана і закончыў вайну ў Вене. За час баёў Васіль Яфімавіч быў двойчы паранены, бо на пасадзе палітрука першым падымаўся ў атаку — і байцы ішлі следам. «Асабліва нам у дзяцінстве падабалася з сястрой разглядаць яго ўзнагароды: два ордэны Вялікай Айчыннай вайны, медалі «За адвагу», «За ўзяцце Будапешта», «За вызваленне Вены», «За перамогу над Германіяй», — працягвае жанчына.

Сваё жыццё яна звязала з прафесіяй настаўніка. Шмат гадоў Галіна Васільеўна выкладала рускую мову і літаратуру ў мясцовай школе. І цяпер яна заўсёды жаданы госць на святочных мерапрыемствах. Нягледзячы на паважны ўзрост, не губляе жыццялюбства і аптымізму, радуецца поспехам сваіх вучняў. Жанчына захоўвае ў сэрцы памяць аб мінулым. Ёй заўсёды ёсць аб чым расказаць нам, маладому пакаленню, бо пакуль жыве памяць — жыццё працягваецца.

Яўген АСМАЛАВЕЦ,
Ваўкавыскі раён

ПАТРАПІЦЬ У МІШЭНЬ — СТАЦЬ ЛЕПШЫМ

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

І вось праграма трохдзённых спаборніцтваў падышла да лагічнага завяршэння. Прыйшоў час назваць пераможцаў! Лепшым камандзірам механізаванага батальёна сухапутных войскаў стаў гвардыі маёр Канстанцін Ламека, камбат з 11-й гвардзейскай амбр (асобная механізаваная брыгада). Дарэчы, афіцэр са Слоніма па выніках леташняга першынства быў толькі на восьмым месцы. А сёння Канстанцін Уладзіміравіч падняўся на самую высокую прыступку п'едэстала.

Лепшым камандзірам мотастралковай роты ў сухапутных войсках прызнаны капітан Аляксандр Зайцаў з 19-й гвардзейскай амбр. Дарэчы, летась афіцэр таксама быў пераможцам спаборніцтваў сярод удзельнікаў гэтага камандных звяна. А дзе ж прасоўванне па службовай лесвіцы, спытаеце вы? За гэтым не заржавее: на днях дакументы гвардыі капітана Аляксандра Зайцава былі адпраўлены на прызначэнне яго начальнікам штаба — першым намеснікам асобнага механізаванага батальёна 19-й гвардзейскай амбр.

Тытула наймацнейшага па палявой вывучцы сярод камбатаў-танкістаў удастоіўся камандзір танкавага батальёна 6-й гвардзейскай амбр гвардыі падпалкоўнік Аляксей Шалепаў. Як высветлілася, тры апошнія гады афіцэру-танкісту прыходзілася здавольвацца «срэбром». І толькі на спаборніцтвах 2014 года Аляксандр Яўгеневіч здолеў завяваць пальму першынства. Лепшым жа камандзірам танкавай роты прызнаны гвардыі старшы лейтэнант Сяргей Кузняцоў з асобнага механізаванага батальёна 6-й гвардзейскай амбр. Як высветлілася, Сяргей упэўнена прымаў удзел у такіх спаборніцтвах. Тым не менш, выпускнік Ваеннай акадэміі 2011 года здолеў амаль на сорак балаў абысці сваіх больш вопытных калег, што і дазволіла маладому афіцэру стаць лідарам спаборніцтваў.

— У параўнанні з мінулым годам, цяперашнне першынство паказала ўзросшы ўзровень палявой вывучкі камбатаў і ротных, што не можа не радаваць. А гэта значыць, што практыка правядзення падобных спаборніцтваў сябе апраўдвае і будзе працягнута ў наступным навучальным годзе, — адзначыў генерал-маёр Валерый Хахлоў пасля ўручэння пераможцам пераходзячых вымпелаў.

Мікалай МАКАРЭВІЧ.
Фота аўтара.

Ідзе загрузка боепрыпасаў.

■ Пасля публікацыі

ПАЛЕСКІ КРАЙ ПАМЯТАЕ КУБША

У «Плацдарме» ў нумары газеты за 23 ліпеня быў надрукаваны артыкул Міхаіла Цубы «Служыў Богу і Радзіме». Кандыдат гістарычных навук, дацэнт кафедры гуманітарных навук, філасофіі і права Палескага дзяржаўнага ўніверсітэта расказаў пра славутага польскага ксяндза Францішка Кубша, які здзейсніў шмат добрых учынкаў у гады Вялікай Айчыннай вайны на салігорскай зямлі. Пералічыўшы ўсе заслугі святара, аўтар выказаўся, што было б добра на месцы Пузіцкага касцёла святой Ганны, дзе ў гады вайны працаваў Францішак Кубш, стварыць мемарыяльную зону з помнікам альбо памятным знакам, прысвечаным польскаму патрыёту.

«Улічваючы, што ў вёсцы Хараставе працуе музей партызанскай славы імя Васіля Каржа, само сабой напрошваецца ўвесці ў яго экспазіцыю матэрыялы і экспанаты пра Францішка Кубша, прысланыя з Польшчы, а з мэтай увекавечання памяці славутага польскага святара добра было б і адну з вуліц Салігорска назваць імем Францішка Кубша», — так лічыць не толькі Міхаіл Цуба, а і многія жыхары Харастаўшчыны, якія не па чутках ведаюць заслугі ксяндза.

Памятаючы пра іх і ў Салігорскім раённым выканаўчым камітэце, куды мы даслалі публікацыю на рэагаванне. І трэба адзначыць, што недарэмна. На днях у рэдакцыю прыйшоў адказ. «Ксяндза Кубша памятаюць у палескім краі. З гэтай нагоды прынята рашэнне аб увядзенні ў музеі імя В. З. Каржа экспазіцыі матэрыялаў аб славутым польскім святары. На вялікі жаль, экспанатаў аб Францішку Кубшу не знайшлося. Спадзяёмся на дапамогу аўтара артыкула Міхаіла Цубы», — паведамляецца ў лісце.

Што тычыцца прапановы аб назве салігорскай вуліцы імем героя публікацыі, то гэта, на думку ўлад горада, не з'яўляецца магчымым. Справа ў тым, што ў бліжэйшы час пашырэнне межаў «шахцёрскай сталіцы» не планецца. Адпаведна, не з'явіцца і новых вуліц. Пытанне аб стварэнні мемарыяльнай дошкі святару на месцы Пузіцкага касцёла святой Ганны, які быў цалкам знішчаны гітлераўцамі, пакуль застаецца адкрытым.

Вераніка КАНЮТА

■

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже земельного участка в частную собственность

Наименование объекта	Лот № 1
Целевое назначение	Строительство и обслуживание жилого дома
Местонахождение объекта	**г. Малорита, ул. Шоссейная, 41**
Продавец объекта	Малоритский районный исполнительный комитет
Организатор торгов	Малоритский районный исполнительный комитет
Начальная цена продажи, руб.	31 209 000
Сумма задатка, руб.	4 681 350
Характеристика объекта, площадь земельного участка (га), решение об отводе земельного участка, кадастровый номер	0,1500 га, Решение Малоритского районного исполнительного комитета от 29.07.2014 г. № 928 Кад. № 125250100001003070
Ограничения в использовании земельного участка	Нет
Вещное право, срок аренды земельного участка	Частная собственность
Размер расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, руб.	9 891 400
Условия продажи	1. Внесение платы за земельный участок; 2. Возмещение затрат, связанных с организацией и проведением аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка, государственной регистрацией создания этого участка; 3. Осуществление в двухмесячный срок государственной регистрации прав, ограничений прав на земельный участок; 4. Получение в установленном порядке технической (проектной) документации и разрешения на строительство одноквартирного жилого дома; 5. Снятие плодородного слоя почвы из-под строящихся зданий и использование его для благоустройства отводимого участка; 6. Занятие (освоение) земельного участка не позднее одного года после получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации прав на него.

Аукцион состоится <u>30 октября 2014 года в 11.00</u> по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1.

Контактные телефоны в г. Малорита: (8 01651) 2 30 01, 2 30 17, 2 28 03.

Для участия в аукционе представляются:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с райисполкомом.

2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет № 3600223000240, банк – г. Брест, филиал 100 УО АСБ «Беларусбанк», код банка 150501246, код платежа 04901, получатель платежа – районный бюджет, УНН 200676206.

3. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить по результатам аукциона, а также представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка.

Кроме того, в комиссию или организацию представляются:

гражданином* – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

4. Условием проведения аукциона является наличие не менее 2 участников.

**– Для аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства жилого дома.*

Заявления об участии в аукционе принимаются <u>до 24 октября 2014 года (включительно)</u> по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1, каб. 82, землеустроительная служба Малоритского райисполкома с 8.00 до 17.00 по рабочим дням.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ на право заключения договора аренды земельного участка

Наименование объекта	Лот № 1
Целевое назначение	Строительство и обслуживание офиса
Местонахождение объекта	**д. Грушка, ул. 8 Марта, 30**
Продавец объекта	Малоритский районный исполнительный комитет
Организатор торгов	Малоритский районный исполнительный комитет
Начальная цена продажи, руб.	1 104 004
Сумма задатка, руб.	165 600
Характеристика объекта, площадь земельного участка (га), решение об отводе земельного участка, кадастровый номер	0,1486 га, Решение Малоритского районного исполнительного комитета от 04.08.2014 г. № 938, Кад. № 125281301601000057
Ограничения в использовании земельного участка	Водоохранная зона водных объектов на площади 0,1486 га
Вещное право, срок аренды земельного участка	Аренда 50 лет
Размер расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, руб.	10 260 396
Условия продажи	1. Внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка; 2. Возмещение затрат, связанных с организацией и проведением аукциона; 3. Заключение с Малоритским райисполкомом в установленном порядке договора аренды земельного участка и осуществление государственной регистрации права на земельный участок в течение двух месяцев со дня подписания договора аренды земельного участка; 4. Получение в установленном порядке разрешения Малоритского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработка проектной документации на строительство объекта; 5. Приступить к использованию земельного участка не позднее шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта; 6. Осуществление строительства объекта в срок, определенный проектной документацией;

Аукцион состоится <u>30 октября 2014 года в 11.30</u> по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1.

Контактные телефоны в г. Малорита: (8 01651) 2 30 01, 2 30 17, 2 28 03.

Для участия в аукционе представляются:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с райисполкомом.

2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет № 3600223000240, банк – г. Брест, филиал 100 УО АСБ «Беларусбанк», код банка 150501246, код платежа 04002, получатель платежа – районный бюджет, УНН 200676206.

3. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении о проведении аукциона срок подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить по результатам аукциона, а также представляет документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка.

Кроме того, в комиссию или организацию представляются:

гражданином* – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона.

4. Условием проведения аукциона является наличие не менее 2 участников.

**– Для аукциона по продаже земельных участков в частную собственность для строительства жилого дома.*

Заявления об участии в аукционе принимаются <u>до 24 октября 2014 года (включительно)</u> по адресу: г. Малорита, ул. Красноармейская, 1, каб. 82, землеустроительная служба Малоритского райисполкома с 8.00 до 17.00 по рабочим дням.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

извещает о проведении 29 октября 2014 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды имущества, в рамках 159-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)	Целевое использование имущества	Сумма задатка (руб.)	Характеристика имущества
Арендодатель – Филиал «ЖКК» ОАО «Стройтрест № 4», *тел. +375(017)280 26 96*							
78	ул. П. Бровки, 32	16,75	3,0	427 125	Под административные цели (офис).	42 700	Помещение на 1 этаже двухэтажного здания. Имеются естественное освещение, отопление. Вход совместно с другими арендаторами.
79	ул. П. Бровки, 32	16,9	3,0	430 950	Под административные цели (офис).	43 000	Помещение на 1 этаже двухэтажного здания. Имеются естественное освещение, отопление. Вход совместно с другими арендаторами.
80		15,3	3,0	390 150		39 000	
81		13,91	3,0	354 705		35 000	Помещение на 2 этаже двухэтажного здания. Имеются естественное освещение, отопление. Вход совместно с другими арендаторами.
82		7,98	3,0	203 490		20 300	
Арендодатель – РУП «Белорусский институт строительного проектирования», *тел.: +375(017)226 42 12, +375(017)285 33 48*							
88	ул. Смоленская, 15	51,9	3,0	1 323 450	Под административные цели (офис).	132 300	Кабинет на 10 этаже 13-этажного здания. Имеются естественное освещение, отопление, электроснабжение. Санузел и вход совместно с другими арендаторами. Договор аренды – на 3 года.
89	ул. Смоленская, 15	53,9	3,0	1 374 450		137 400	
90	ул. Смоленская, 15	55,0	3,0	1 402 500		140 200	

Договор аренды по предметам аукциона №№ 78–82 заключается сроком на 5 лет; по предметам аукциона №№ 88–90 – на 3 года.

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится **<u>29 октября 2014 г. в 11.00</u>** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Возможность **осмотра Имущества**, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, **обеспечивает арендодатель**. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнять у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства. Участвовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.

ЛИЦО, ЖЕЛАЮЩЕЕ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В АУКЦИОНЕ:

- уплачивает задаток (юридические лица и индивидуальные предприниматели оплату производят **<u>платежным поручением</u>**!) по соответствующему предмету торгов (<u>назначение платежа –</u> **<u>задаток для участия в аукционе № 159 от 29.10.2014 по предмету аукциона № ______</u>**), перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету торгов указана в соответствующей графе таблицы). **<u>Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов;</u>**

- подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов (бланк заявления можно получить у организатора аукциона):

<u>ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО – РЕЗИДЕНТ Республики Беларусь:</u>

копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

копии **<u>платежного поручения</u>** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

<u>ЮРИДИЧЕСКОЕ ЛИЦО – НЕРЕЗИДЕНТ Республики Беларусь:</u>

легализованной в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

копии **<u>платежного поручения</u>** либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

<u>ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ:</u>

копии документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;

копии **<u>платежного поручения</u>** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

<u>ФИЗИЧЕСКОЕ ЛИЦО</u> – копии <u>платежного документа</u> о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

- заключает с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить в каб. 6.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения:

физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность (паспорт);

представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность (паспорт).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются <u>с 29 сентября 2014 г. по 23 октября 2014 г.</u> включительно в рабочие дни <u>с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам – до 16.45)</u> по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несут лица, их подавшие.

Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе: лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. *При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.*

Порядок определения победителя аукциона:

- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;

- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона). **Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 15 000 000 рублей.**

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить **на текущий (расчетный) счет арендодателя** сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. **Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона**.

<u>Важно!</u> *Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.* **<u>Договора аренды имущества должны быть заключены в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.</u>**

Телефоны для справок: <u>**отдел аукционов** – + 375 (17) 327 40 22,</u> <u>**отдел аренды** – + 375 (17) 327 41 70, 327 47 29, 328 36 57,</u> <u>**бухгалтерия** – + 375 (17) 328 36 58</u>**.**

Интернет: www.mgcn.by.

УНП 101015738

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ДЛЯ ВЫПОЛНЕНИЯ РЕМОНТНО-СТРОИТЕЛЬНЫХ РАБОТ

на объекте «Текущий ремонт системы освещения гаражных боксов автотранспортного производства по ул. Лукьяновича, 6 в г. Минске».

Процедура переговоров состоится «29» сентября 2014 года в 14.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства – тел.: 293-55-29, 293-55-28.

Утерянные полисы страховой компании ЗАСО «Промтрансинвест» по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БА №№ 0267763, 0634273, 0587357, 0587358, 0500290, 0615625, 0661076, 0649652, 0649655, 0669052, 0669082, 0669140, 0669205; страховые полисы по гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии ВА №№ 0006934, 0009729; квитанции о приеме наличных денежных средств формы 1-СУ серии КС № 8504033; по добровольному страхованию формы 2РН, 2РП серии ПЕ № 0091784; страховые сертификаты «Зеленая карта» серии BY/07 №№ 10911383, 07461162, 07461163 **считать недействительными.**

УНП 100357923

УНП 101015738

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ДЛЯ ВЫПОЛНЕНИЯ РЕМОНТНО-СТРОИТЕЛЬНЫХ РАБОТ

на объекте «Текущий ремонт помещений кухонь общежития по ул. Кульман, 21 в г. Минске».

Процедура переговоров состоится «29» сентября 2014 года в 12.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства – тел. 293-55-29, 293-55-28.

УНП 101015738

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ДЛЯ ВЫПОЛНЕНИЯ РЕМОНТНО-СТРОИТЕЛЬНЫХ РАБОТ

на объекте «Текущий ремонт отделения почтовой связи по ул. Руссиянова, 36 в г. Минске».

Процедура переговоров состоится «30» сентября 2014 года в 10.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства – тел. 293-55-29, 293-55-28.

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

29 октября 2014 г. проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение – строительство	Качество земли	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий. Инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ	Срок аренды, лет	Начальная стоимость, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей	Затраты на подготовку документации, бел. рублей
1	в районе усадебной застройки «Романовичи» (позиция № 3 по генплану)	340100000008003689	0,7277	для строительства и обслуживания здания специализированного розничной торговли (универсам), (объект розничной торговли)	к землям сельскохозяйственного назначения не относятся	Ограничений в использовании нет.	40	552 919 800	110 583 000	3 207 824
2	в районе усадебной застройки «Романовичи» (позиция № 4 по генплану)	340100000008003690	0,2117	для строительства и обслуживания здания специализированного общественного питания (объект общественного питания)		Ограничений в использовании нет.	40	160 853 600	32 170 000	2 823 210
3	в районе улиц Физкультурная-Технологическая	340100000002003852	0,1745	строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров		Ограничения в использовании: охранная зона сетей и сооружений канализации – 0,0525 га, охранная зона сетей и сооружений газоснабжения – 0,0184 га.	25	209 346 450	41 869 000	3 204 123
4	район усадебной застройки Прибор, на пересечении улиц Телешовской и Тереничской (уч. № 19 по ул. Телешовской и № 15 по ул. Тереничской)	340100000006004751	0,2566	строительство и обслуживание здания специализированного розничной торговли (объекта розничной торговли)		Ограничений в использовании нет.	25	31 630 200	6 326 000	2 424 551
5	микрорайон № 18, позиция 49 по генплану	340100000001005503	0,5197	для строительства и обслуживания здания специализированного физкультурно-оздоровительного назначения с объектами общепита (земельный участок для размещения объектов неустановленного назначения)		Ограничений в использовании нет.	25	1 139 867 400	227 973 400	9 605 029
6	в районе ул. Барыкина-Войсковой	340100000005006638	0,4800	для строительства и обслуживания здания специализированного по ремонту и техническому обслуживанию автомобилей и (или) магазина непродовольственных товаров (земельный участок для размещения оъектов неустановленного назначения)		Ограничения в использовании – охранная зона сетей и сооружений газоснабжения площадью 0,0019 га	30	838 196 850	167 639 350	11 167 470
7	ул. Войсковая, 14 а	340100000006004974	0,2838	для строительства и обслуживания здания специализированного по ремонту и техническому обслуживанию автомобилей и (или) автомойки, и (или) шиномонтажа или производственно-складских помещений (земельный участок для размещения объектов неустановленного назначения)		Ограничения в использовании – охранная зона сетей и сооружений водоснабжения площадью 0,0724 га, охранная зона линий электропередач напряжением свыше 1000 вольт площадью 0,0040 га. Условия: согласование проектно-сметной документации с городским узлом электросвязи, ГФРУПЭ "Белтелеком", с собственниками водопровода	30	250 901 550	50 180 000	11 110 657
8	ул. Севастопольская, 151	340100000007006490	0,0978	для строительства и обслуживания магазина (земельный участок для размещения объектов розничной торговли)		Соблюсти противопожарный разрыв, вынести распределительный газопровод из пятна застройки, вынести электрические сети 0,4 кВ.	30	164 829 200	32 965 800	10 095 611
9	в районе озера Любенское	340100000006004882	0,0150	для размещения лодочной станции и организации услуг проката водного транспорта (земельный участок для размещения объектов иного назначения)		Ограничения в использовании – прибрежная полоса озера Любенское.	1	2 376 500	475 200	1 901 560
10	ул. Могилевская (район здания по ул. Могилевской, 5)	340100000005006597	0,2081	для размещения объекта производственного и складского назначения (земельный участок для размещения объектов неустановленного назначения)		Ограничения в использовании – охранная зона линий электропередач – 0,0135 га. Условия: согласование проектно-сметной документации с городским узлом электросвязи, при необходимости предусмотреть вынос сетей связи; предусмотреть вынос кабельной линии.	25	151 916 750	30 383 000	10 640 809
11	микрорайон № 104	340100000007006405	0,2800	для строительства здания специализированного общественного питания (земельный участок для размещения объектов общественного питания)		Ограничения в использовании в связи с расположением в охранных зонах объектов инженерной инфраструктуры (сетей и сооружений канализации) площадью 0,0450 га	50	424 870 550	84 974 100	11 327 232

1. Организатор аукционных торгов – управление коммунальной собственности горисполкома.

2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462, а также в соответствии с Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 607 «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Совета Министров Республики Беларусь по вопросам проведения аукционов, конкурсов». Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту.

3. **Аукцион состоится 29 октября 2014 г. в 15.00** в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляестя этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в управление коммунальной собственности в указанные в извещении сроки, следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка за каждый лот в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на **р/с 3642402000226** в филиале 300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, МФО 151501661; УНП 400251518 управление коммунальной собственности горисполкома.

Кроме того представляют:

4.1 граждане – копию документа, содержащего их идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

4.2 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.3 идивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.4 представители гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.5 представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

4.6 представители иностранного юридического лица или гражданина – легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

4.7 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность и его копию;

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням **с 9.00 до 17.00 по 23 октября 2014 г.** включительно в управлении коммунальной собственности горисполкома по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а (каб. № 4).

Заключительная регистрация зарегистрированных участников аукциона с 14.00 до 14.40 в день аукциона по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, каб. № 4.

Лоты №№ 6–11 выставляются на аукцион повторно. Извещения были опубликованы в газете «Звязда» 16.08.2014 г.

Контактные телефоны: 77-69-35; 77-67-27; факс: 77-48-85. Наш сайт – www.gorod.gomel.by

Считать недействительными страховые полисы и квитанции ЗАО «СК «Белросстрах»:

- добровольное страхование от несчастных случае и болезней на время поездки за границу (2РН, 2РП) серия БИ №№ 1220296, 1177697, 1268757, 1331090, 1331091, 1359703, 1093963;

- добровольное страхование от несчастных случаев (2РН, 2РП) серия НС № 0024865;

- квитанция 1 СУ серия КС №№ 4294366, 4282050-4282051, 4283579.

УНП 100782388

ВНИМАНИЕ АУКЦИОН

по продаже незавершенного строительством многоквартирного жилого дома в г. Молодечно ОАО «Кричевцементношифер» (Филиал «Завод ЖБК» г. Молодечно ОАО «Кричевцементношифер»)

Лот № 1. Незавершенное законсервированное капитальное строение, расположенное по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Машерова, 1 (инвентарный номер ЕГРНИ 630/U-72460, назначение по проекту – многоквартирный жилой дом, далее – объект).
Характеристика объекта: площадь 526 кв.м, планируемое здание разноэтажное, будет состоять из одной секции в семь и девять этажей и приблокированной секцией в пять этажей, строительная готовность 14% (фундамент – бетонный ленточный).
Площадь земельного участка 0,2920 га, кадастровый номер 623850100003002617 предоставлен в постоянное пользование, целевое назначение – земельный участок для строительства многоквартирного жилого дома со встроенной аптекой, автомобильной парковкой, детской площадкой.
Объект продается без условий.
Начальная цена продажи **4 484 800 000** (Четыре миллиарда четыреста восемьдесят четыре миллиона восемьсот тысяч) рублей (без НДС). **Начальная цена продажи снижена на 20%.**
Сумма задатка **224 240 000** (Двести двадцать четыре миллиона двести сорок тысяч) рублей (без НДС).

Аукцион состоится <u>7 октября 2014 г. в 15.00</u> по адресу: г. Молодечно, ул. Рабочая, 5, актовый зал.

Продавец объекта – ОАО «Кричевцементношифер» (Филиал «Завод ЖБК» г. Молодечно ОАО «Кричевцементношифер»).

Организатор аукциона – ООО «БелИнвестОценка».

К участию в торгах допускаются юридические и физические, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и иные документы.

Задаток перечисляется Организатору аукциона на р/с № 3012150544012 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369. Получатель – ООО «БелИнвестОценка», УНП 191692351.

Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по 06.10.2014 включительно по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 4, оф. 416 (здание ГО «Белресурсы»). Заключительная регистрация участников 07.10.2014 с 14.00 до 14.45 по месту проведения аукциона.

Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 банковских дней после проведения аукциона; заключить договор купли-продажи с ОАО «Кричевцементношифер» не позднее 5 рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи с 10.00 до 17.00.

Контактный телефон продавца в г. Молодечно: 8 029 863 50 94 (МТС).

Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: 8 (017) 398-28-50, 398-29-44, 8 (029) 142 33 07; e-mail: belinvo@tut.by, на сайте belinvo.by.

Извещение о продаже объекта опубликовано в газете «Звязда» 19.08.2014 № 155 (27765).

Краіна здароўя

Выпуск
№ 15 (326)

■ Сезонная парада

КАМУ ПРЫШЧЭПКУ?

Да лістапада будзе доўжыцца імунізацыя ад грыпу. Для бясплатнай вакцынацыі выкарыстоўваецца вакцына «Флюваксін» (Кітай). Для тых, хто жадае прышчапіцца за ўласны кошт, прапануецца не толькі «Флюваксін» (79 000 руб.), але «Ваксігрып» (Францыя, 113 500 руб.) і «Грыпол» (Расія, 87 350 руб.). Крыху пазней з'явіцца «Інфлювак» (Нідэрланды), паведамляюць у 11-й гарадской паліклініцы г. Мінска.

Па паказаннях (бясплатна) вакцынацыя ад грыпу праводзіцца пацыентам:

- **ва ўзросце пасля 65 гадоў,**
- **з хранічнымі захворваннямі,**
- **з імунадэфіцытам,**
- **нізкай вагой,**
- **цяжарным,**
- **дзецям да 1 года.**

Да групы высокай рызыкі інфіцыравання адносяцца таксама школьнікі і навучэнцы, медперсанал, работнікі транспарту і галіны абслугоўвання. Не варта недаацэньваць небяспеку і ў воінскіх падраздзяленнях, казармах, дзе ствараюцца аптымальныя ўмовы для перадачы ўзбуджальніка.

Пытанне спецыфічнай абароны ад грыпу застаецца актуальным недарэмна. Вядома звыш 2 тысяч варыянтаў віруса грыпу, які славіцца высокай рызыкай развіцця ўскладненняў і лятальных зыходаў.

Прафілактыка грыпу бывае...

- **спецыфічная (прышчэпка),**
- **неспецыфічная (правілы паводзін і асабістай гігіены),**
- **хімічная (павышэнне імунітэту з дапамогай супрацьвірусных прэпаратаў).**

— Вакцынацыя з'яўляецца навукова абгрунтаваным, эканамічна мэтазгодным, сацыяльна апраўданым сродкам барацьбы супраць грыпу, — кажа **ўчастковы тэрапеўт 11-й гарадской паліклінікі г. Мінска Таццяна СКАРАХОД**. — Правядзенне штогадовых вакцынацый супраць сезоннага грыпу значна зніжаюць захваральнасць і смяротнасць ва ўсіх узроставых групах. Для лепшага эфекту прафілактыку неабходна праводзіць да наступлення сезоннага піку захваральнасці. Імунітэт пасля правядзення вакцынацыі трымаецца да 6 месяцаў, пасля чаго пачынае зніжацца.

Супрацьгрыпозныя вакцыны выкарыстоўваюцца больш за 60 гадоў і даказалі сваю эфектыўнасць. Пабочныя эфекты сустракаюцца даволі рэдка і, як правіла, гэта грыпападобныя сімптомы (галаўны боль, ламота ў целе, слабасць, нязначная тэмпература, пачырваненне скуры ў месцы ўколу), што немагчыма параўнаць з працяканнем самога грыпу. Алергічныя рэакцыі і сур'ёзныя пабочныя эфекты сустракаюцца вельмі рэдка і складаюць 1 выпадак на мільён прышчэпленых.

Супрацьпаказанні да вакцынацыі:

- **алергічныя рэакцыі на кампаненты вакцыны (курыны бялок);**
- **алергічныя захворванні, рэакцыі на мінулую прышчэпку;**
- **абвастрэнне хранічных захворванняў або вострыя інфекцыйныя захворванні, якія суправаджаюцца высокай тэмпературай.**

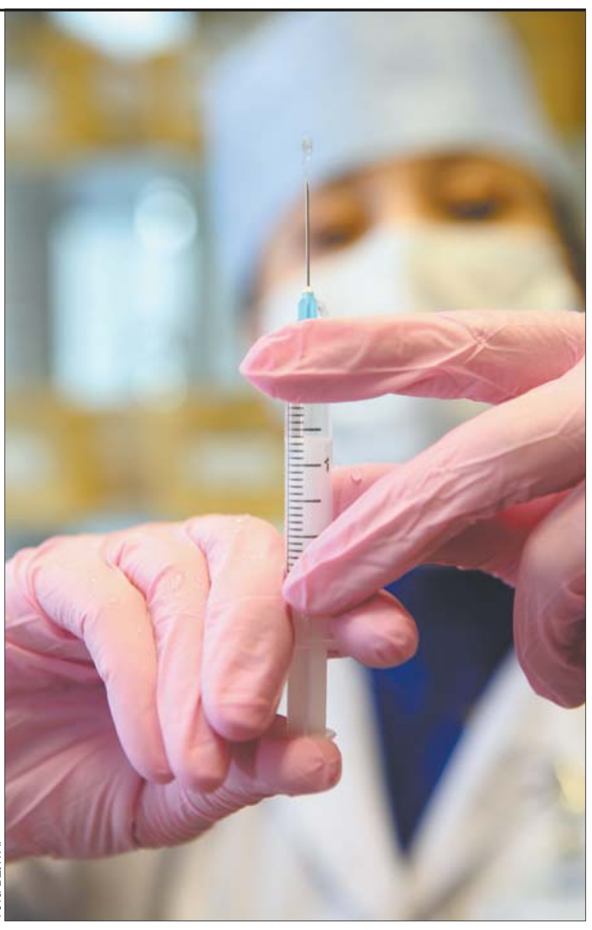

Фота БЕЛТА.

Хіміяпрафілактыку неабходна выбіраць разам з урачом.

Самастойна можна...

- **ужываць цыбулю і часнок,**
- **рабіць інгаляцыі з дапамогай мяты і сасны.**
- **гатаваць напоі з лімонам, шыпшынай, журавінамі, брусніцамі, абляпіхай.**

З ПЕРШЫХ ДЗЁН ЖЫЦЦЯ...

Здаровае немаўля заўсёды рэагуе на звароты да яго (на галасы, прыемныя мелодыі) — перастае плакаць, засяроджваецца на дарослым. Пастаянныя зносіны з дружалюбна настроенымі блізкімі стымулююць рэакцыі, прымушаюць разглядваць прадметы і засяроджвацца на твары таго, хто з малым размаўляе. Калі дзіця актыўна даследуе свет і кантактуе з навакольнымі, усе структуры мозга развіваюцца раўнамерна. Аднак калі падобнае імкненне адсутнічае, то шанцы на паспяховае развіццё вельмі малыя.

У такім выпадку размова ідзе пра затрымку агульнага развіцця ўжо з першых месяцаў жыцця. Сям'я з такой праблемай павінна звярнуцца да спецыялістаў службы ранняга ўмяшання. **У Цэнтры ранняга ўмяшання, што адкрыўся на базе 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі г. Мінска чатыры гады таму, працуюць урач-неўролаг, лагапед, псіхолаг, інструктар лячэбнай фізкультуры і рэгістратар.** Наогул у сталіцы некалькі падобных цэнтраў, якія працуюць па прынцыпе тэрытарыяльнага дзялення. Дзяцей у іх могуць накіраваць спецыялісты паліклінікі, але можна звярнуцца і самастойна.

Якія дзеці трапляюць у праграму ранняга ўмяшання?

1. Дзеці да 3 гадоў, якія адстаюць у развіцці.

2. Дзеці, у якіх выяўлены парушэнні, што з высокай верагоднасцю прывядуць да адставання ў развіцці.

Такіх парушэнняў даволі шмат: зніжэнне слыху, слепата, слабае бачанне ў выніку прыроджаных ці набытых захворванняў вачэй або траўмаў, цэрэбральныя і спінальныя паралічы, генетычныя сіндромы і храмасомныя парушэнні, прыроджаныя анамаліі развіцця, цяжкія паражэнні цэнтральнай нервовай сістэмы, злаякасныя формы эпілепсіі.

Калі ёсць цяжкасці ў кантакце з дзіцем, падазрэнне на ранні дзіцячы аўтызм, сур'ёзныя змяненні ў паводзінах з-за перажытага стрэсу.

Сюды адносяцца і дзеці біялагічнай групы рызыкі — неданошаныя, з масай цела менш за 1500 г. А таксама дзеці сацыяльнай групы рызыкі — бацькоў з псіхічнымі захворваннямі; бацькоў, якія пакутуюць ад алкагалізму ці наркаманіі; дзеці зусім маладых маці (да 16-17 гадоў); ахвяры гвалту.

— Наогул сям'я павінна быць паўнапраўным удзельнікам каманды спецыялістаў — як на этапе ацэнкі ўзроўню развіцця дзіцяці, так і падчас рэалізацыі індывідуальнай праграмы дапамогі, — кажа **ўрач-неўролаг Цэнтра ранняга ўмяшання 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі г. Мінска Святлана МАЛАШЭВІЧ.** — Супрацоўнікі нашага цэнтра займаюцца развіццём дзіцяці ў праблемных галінах. Фізічны тэрапеўт праводзіць ацэнку рухальнага развіцця, навучае бацькоў прыёмам стымуляцыі самастойнай актыўнасці дзіцяці, стварэнню навакольнага асяроддзя, якое будзе стымуляваць дзіця да руху, падбірае абсталяванне, дапаможныя тэхнічныя сродкі. Педыятр ацэньвае ўзровень здароўя дзіцяці, кансультуе па пытаннях рэжыму дня, сну, кармлення, навучае бацькоў прыёмам догляду дзіцяці. Лагапед дапамагае ў развіцці камунікатыўных здольнасцяў дзіцяці, фарміраванню сродкаў зносін, асваенні альтэрнатыўных формаў камунікацыі (карцінкі, жэсты, сімвалы, піктаграмы). Псіхолаг ацэньвае цячэнне крызісных перыядаў, сацыяльна-эмацыянальнае, пазнавальнае развіццё, рэгулюе праблемы паводзін, працуе з парушэннямі ў дзіцяча-бацькоўскіх стасунках. Псіхолаг таксама спрыяе наладжванню ўнутрысямейнага ўзаемадзеяння. Дзецям з пастаўленымі медыцынскімі дыягназамі праводзіцца прафілактыка найбольш верагодных ускладненняў.

Але ніякія намаганні спецыялістаў не будуць эфектыўнымі, калі іх не падтрымлівае сям'я. Менавіта яна першай павінна прыняць, зразумець, палюбіць дзіця і дапамагчы яму.

■ Пасля адпачынку

ДЭПРЭСІЯ АБО ПРЫЛІЎ СІЛ?

Даследчы цэнтр «HeadHunter Беларусь» праекта работа.tut.by высветліў, з якім настроем беларусы вяртаюцца да сваіх працоўных абавязкаў пасля адпачынку. У лік апытаных трапілі 384 чалавекі. Кожны трэці з іх, як высветлілася, знаходзіцца ў прыгнечаным настроі, блізкім нават да дэпрэсіўнага.

З якім настроем вы звычайна вяртаецеся на працу пасля адпачынку?

29,4% — добры настрой, нягледзячы ні на што
19,8% — нервовы, прыгнечаны настрой
18,8% — вяртаюся як нічога ніякага
18% — у мяне выдатны настрой, я поўны сіл
13,5% — у мяне сапраўдная дэпрэсія
0,5% — не ведаю

«Каб прыйсці ў нармальны працоўны стан, людзям патрабуецца, як правіла, ад некалькіх дзён да некалькіх тыдняў, — каментуе **дырэктар «HeadHunter Беларусь» Святлана ШАПАРАВА.** — У рэдкіх выпадках патрабуецца каля месяца. Каб хутчэй увайсці ў працоўныя будні і справіцца з нервовым напружаннем, каля 40% рэспандэнтаў імкнуцца з першага дня з галавой акунуцца ў працу. 18% пачынаюць планаваць наступны адпачынак, 10% заводзяць новае хобі, астатнія ж або нічога не робяць, або імкнуцца першы час працаваць менш.

Чвэрць беларусаў лічаць сваю работу адразу пасля адпачынку менш эфектыўнай, чым звычайна. Але, як правіла, людзі прыходзяць з адпачынку з новымі сіламі, і амаль палова апытаных адзначае, што прадукцыйнасць іх працы павялічваецца, а часам і значна. Зараду энергіі і станоўчых эмоцый, атрыманых за час адпачынку, хапае на некалькі месяцаў, а некаму нават і да наступнага адпачынку.

■ Асабліва небяспечны

ТУБЕРКУЛЁЗ: КАЛІ БАКТЭРЫЯ МАЦНЕЙШАЯ ЗА ЛЕКІ

Туберкулёзнай бактэрыяй інфіцыравана большасць нашага насельніцтва. На шчасце, не ўсе інфіцыраваныя пачынаюць хварэць, але кожны з іх жыве з гэтым узбуджальнікам. А той можа «прачнуцца» ў любы момант. Сусветная арганізацыя аховы здароўя сцвярджае, што вельмі высокай рызыцы захворвання падвяргаюцца людзі з аслабленай імуннай сістэмай. Імунітэт, па вялікім рахунку, аслаблены ў мноства людзей, асабліва ў дзяцей і старых. А ў людзей з ВІЧ верагоднасць развіцця актыўнага туберкулёзу разоў у трыццаць вышэйшая, чым у неінфіцыраваных (летась туберкулёз быў выяўлены ў 301 чалавека з ВІЧ).

Заявіць пра сябе туберкулёз можа неабавязкова ў лёгкіх, а фактычна ў любым органе і тканках — у гэтым яго моц і каварства. Самым жа распаўсюджаным застаецца першы варыянт. Ён жа і самы небяспечны з пункту гледжання магчымай эпідэміі.

З 2005 года ў краіне захоўваецца тэндэнцыя паляпшэння паказчыкаў захваральнасці — яна няўхільна зніжаецца. Дзіцячая, напрыклад, знізілася за некалькі гадоў у 3,5 раза. Так, за мінулы год зафіксавана ўсяго 39 выпадкаў захворвання на туберкулёз сярод дзяцей да 17 гадоў.

— Барацьба з гэтым значным, асабліва небяспечным захворваннем застаецца актуальнай для ўсяго свету, — кажа **дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра пульманалогіі і фтызіятрыі Генадзь ГУРЭВІЧ.**

Для Беларусі характэрна праблема множнай лекавай устойлівасці, пры якой бактэрыя-ўзбуджальнік туберкулёзу не вынішчаецца асноўнымі лекавымі прэпаратамі.

Для Еўропы наша краіна ў гэтым сэнсе застаецца ў ліку прыярытэтных. Таму што для Беларусі характэрна праблема множнай лекавай устойлівасці, пры якой бактэрыя-ўзбуджальнік туберкулёзу не вынішчаецца асноўнымі лекавымі прэпаратамі. Апошнія яшчэ называюць прэпаратамі «першага шэрагу». Ёсць яшчэ лекі «другога шэрагу», аднак і да іх многія пацыенты застаюцца неадчувальнымі. Гэтая з'ява называецца ўжо шырокай лекавай устойлівасцю.

На сёння 30 працэнтаў упершыню выяўленых пацыентаў маюць множную лекавую ўстойлівасць, а сярод паўторна пралечаных такое назіраецца ў 70 працэнтаў. Зразумела, мы лечым такіх пацыентаў, аднак гэта вельмі няпроста. Па-першае, таму, што лячэнне ў такім выпадку цягнецца не паўгода, як звычайна, а два гады. Выкарыстоўваюцца пры гэтым больш дарагія прэпараты, якія валодаюць больш выяўленым пабочным эфектам. У такой сітуацыі цяжка матываваць пацыентаў на тое, каб яны завяршылі лячэнне. Асабліва калі ўлічыць, што нярэдка на туберкулёз хварэюць прадстаўнікі так званых маргінальных слаёў грамадства, людзі без пэўнага месца жыхарства і да т.п. ад якіх складана дабіцца разумення. Усё ж такі пацыент знаходзіцца пад пільным наглядам медработніка толькі першыя паўгода, пасля чаго пераводзіцца на амбулаторны этап. Гэта азначае, што чалавек павінен рэгулярна прыязджаць у медустанову — у дыспансер, паліклініку і г.д. Пацыент, дарэчы, сам выбірае, як яму зручней атрымліваць прэпарат. Медустановы цалкам забяспечаны неабходнымі лекамі, аднак немагчыма прымусіць амбулаторных хворых з'явіцца, узяць, прыняць...

Сродкі на супрацьтуберкулёзныя мерапрыемствы выдаткоўваюцца як з рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў, так і з Глабальнага фонду па барацьбе са СНІДам, туберкулёзам і малярыяй. З 2008 года краіна атрымала з Глабальнага фонду каля 36 млн долараў. Дзякуючы апошняму гранту ў 2015 годзе будзе набыты новы прэпарат для хворых з множнай лекавай устойлівасцю. Наогул гэтыя грошы накіроўваюцца на самыя складаныя кірункі — закупку рэзервовых супрацьтуберкулёзных прэпаратаў, у тым ліку незарэгістраваных у Беларусі, а таксама на навучанне персаналу, аснашчэнне медработнікаў індывідуальнымі сродкамі абароны і інш.

У нас ёсць выдатныя магчымасці для дыягностыкі. Выявіць узбуджальнік туберкулёзу і нават вызначыць адчувальнасць да рыфампіцыну (прэпарату «першага шэрагу») можна цягам сутак, а не двух месяцаў, як гэта было некалі. Такія магчымасці дазваляюць зрабіць лячэнне больш эфектыўным. Вядома шэсць кампанентаў, важных для перамагання інфекцыі — наяўнасць прэпаратаў, эфектыўная схема лячэння, барацьба з пабочнымі з'явамі, правільная мадэль амбулаторнага лячэння (пацыент выбірае, куды будзе прыязджаць па лекі), матывацыя (забеспячэнне хворых праязнымі білетамі і прадуктовымі наборамі ў выпадку бесперапыннага ўжывання прэпаратаў), навучанне і матывацыя ўласна медработнікаў. У Магілёўскай вобласці зараз рэалізуецца пілотны праект, звязаны з павышэннем матывацыі медыцынскіх работнікаў, якія кантралююць лячэнне, шляхам матэрыяльнага заахвочвання ў выпадку дастаўкі лекаў на дом пацыенту. У канцы года даследуем, наколькі эфектыўным аказаўся такі падыход.

Наш цэнтр вывучае зараз і магчымасці прымянення сучасных метадаў для ўзмацнення эфектыўнасці лячэння выпадкаў множнай лекавай устойлівасці з дапамогай ствалавых клетак. Праведзена 30 трансплантацый. Аднак ацаніць вынікі можна будзе крыху пазней.

❍ Множная лекавая ўстойлівасць узнікае, як правіла, з-за таго, што пацыенты самастойна перарываюць лячэнне, не захоўваюць, як кажуць спецыялісты, прыхільнасці яму. Мікроб становіцца неадчувальным да антыбіётыку. Адсюль і праблема — чым лячыць у наступны раз, пры аднаўленні лячэння?

❍ Паводле закона, па судовым рашэнні можна прымусіць чалавека да абследавання і лячэння.

❍ Пробы Манту могуць рабіць толькі ў групах рызыкі. Аднак нават калі такія спробы будуць рабіцца ўсім дзецям без разбору, у гэтым няма ніякай пагрозы іх здароўю. Для ўдакладнення дыягностыкі выкарыстоўваецца сёння і «Дыяскінтэст» з тым жа прынцыпам правядзення, што і проба Манту.

■ Афтальмолаг рэкамендуе

БЕЗ АКУЛЯРАЎ НЕ АБЫСЦІСЯ

Вастрыня зроку залежыць ад таго, наколькі дакладна аптычныя выявы факусіруюцца на сятчатцы (унутранай абалонцы вочнага яблыка). Недасканаласць гэтага механізму называецца парушэннем рэфракцыі і вымяраецца ў дыяптрыях.

— Рагавіца, хрусталік і шклопадобнае цела пераламляюць промні святла і накіроўваюць іх у пэўную кропку, — тлумачыць **урач-афтальмолаг 3-й цэнтральнай раённай клінічнай паліклінікі г. Мінска Надзея ХАРОШКА.** — Калі гэта кропка знаходзіцца перад або за сятчаткай, тады выява недакладная. У першым выпадку гэта блізарукасць, або міяпія, у другім — дальназоркасць, або гіперметрапія. Да парушэнняў адносяцца яшчэ астыгматызм і прэсбіяпія.

БЛІЗАРУКАСЦЬ (МІЯПІЯ). Ад яе пакутуе кожны трэці чалавек. Гэтыя людзі дрэнна бачаць аддаленыя прадметы і добра — аб'екты, размешчаныя на блізкай адлегласці. **Да 18 гадоў** прычынамі яе развіцця з'яўляюцца хуткі фізіялагічны рост вочнага яблыка, інтэнсіўныя зрокавыя нагрузкі, зрокавая работа на блізкай адлегласці (школьная міяпія). Асноўнымі прычынамі **пасля 20 гадоў** могуць стаць перанесеныя захворванні вачэй і шкодныя ўмовы працы. Першыя прыкметы: прыжмурванне, нізкае нахіленне галавы, імкненне дзіцяці стаць бліжэй да тэлевізара. Пры рабоце на блізкай адлегласці можа ўзнікаць боль у вачах, галаўны боль. Калі блізарукасць не стабілізаваць, яна пераходзіць у міяпічную хваробу (міяпія высокай ступені — больш за 6 дыяптрый). Апошняя спрыяе адслаенню сятчаткі і глаўкоме (павышаны ўнутрывочны ціск). Вось чаму такімі важнымі ў дзіцячым узросце будуць наведванне афтальмолага 1-2 разы на год, прафілактычныя захады і карэкцыя пагаршэння зроку з дапамогай акуляраў і кантактных лінзаў.

ДАЛЬНАЗОРКАСЦЬ (ГІПЕРМЕТРАПІЯ). Гэта цяжкасці ўспрымання блізка размешчаных прадметаў. У **6-7 гадоў** дальназоркасць уласцівая ўсім дзецям і звязана з ростам вочнага яблыка. Пазней яна павінна знікнуць. Калі гэтага не адбываецца, то можна гаварыць аб захворванні. Дзеці з дальназоркасцю хутка стамляюцца, не ўмеюць засяроджвацца на заданнях, дрэнна вучацца, дрэнна спяць. У дарослых гіперметрапія праяўляецца хуткай зрокавай стамляльнасцю пры рабоце на блізкай адлегласці, дробны тэкст пачынае «расплывацца» і ўзнікае жаданне адсунуць ліст паперы для больш далёкага бачання. Ранняя дыягностыка, нашэнне акуляраў і кантактных лінзаў дазваляюць знізіць рызыку такіх ускладненняў, як «лянівае вока» і касавокасць.

АСТЫГМАТЫЗМ. Гэта асаблівы від аптычнай будовы вока. Пры астыгматызме выява скажаецца на сятчатцы з-за няроўнасцяў рагавіцы і хрусталіка. Астыгматызм праяўляецца паніжэннем зроку як на адлегласці, так і зблізку, зніжэннем працаздольнасці, хваравітымі адчуваннямі ў вачах пры рабоце на блізкай адлегласці. Паказаны спецыяльныя цыліндрычныя акулярныя і кантактныя лінзы. Паказаннямі да карэкцыі будзе зніжэнне вастрыні зроку, развіццё блізарукасці, хуткае стамленне вачэй падчас зрокавай работы.

ПРЭСБІЯПІЯ. Узроставае зніжэнне эластычнасці хрусталіка, якое перашкаджае звыклай раней зрокавай рабоце. Зрок удалечыню пры гэтым захоўваецца. У такім выпадку таксама прапануюцца лінзы і акуляры, аднак трэба разумець, што прэсбіяпія — не хвароба, паколькі ў яе аснове не паталагічныя змены ў воку, а ўзроставыя змяненні.

Для ўсіх станаў характэрна розная ступень парушэння зрокавых функцый. Таму толькі ўрач-афтальмолаг можа вызначыць, які від карэкцыі неабходны — акуляры, кантактныя лінзы або хірургія.

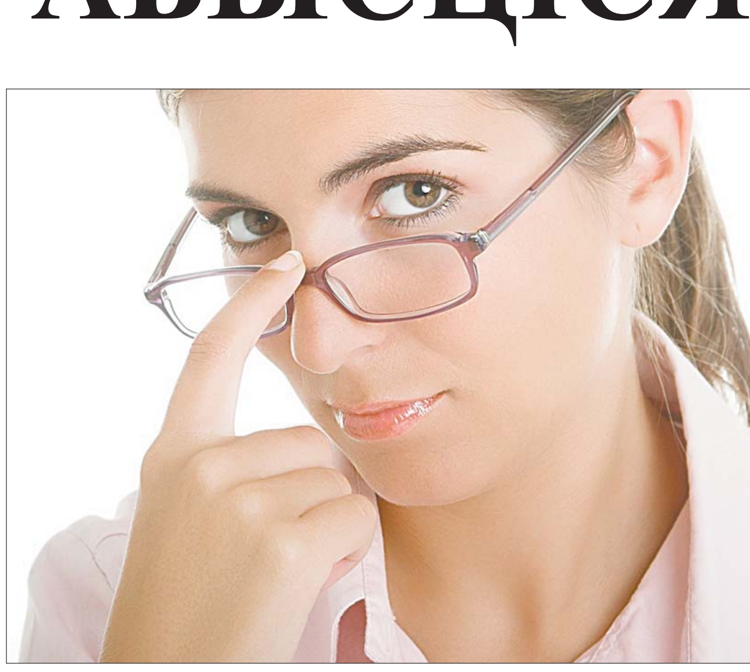

Што шкодна для нашага зроку?

Нельга вылучыць якую-небудзь адну прычыну. Звычайна ўплываюць:

1. Недахоп вітамінаў і мінералаў, лішак харчовых хімічных дабавак.

2. Нізкая фізічная актыўнасць, курэнне, злоўжыванне алкаголем, шкодныя ўмовы працы.

3. Атрыманне ў спадчыну дрэннага зроку або фізіялагічнай схільнасці да яго.

4. Чытанне ў транспарце, які рухаецца, пры слабым асвятленні, у становішчы лежачы. Шматгадзіннае знаходжанне за камп'ютарам, тэлевізарам. Няправільная пасадка падчас чытання і пісьма.

5. Захворванні — атлусценне, цукровы дыябет, скаліёз, туберкулёз, інфекцыйны гепатыт, траўмы галаўнога мозга, захворванні насаглоткі і ротавай поласці (танзіліт, гаймарыт, адэноіды).

І для маўлення, і для памяці

У 2-3 гады, як правіла, упершыню правяраюць вастрыню зроку дзіцяці. Далей наведванне афтальмолага павінна стаць штогадовым. Пры гэтым будуць ацэньвацца бінакулярныя функцыі, колеравы зрок, наяўнасць блізарукасці або дальназоркасці. Ранняя дыягностыка дазваляе не толькі выявіць захворванне, але і папярэдзіць адхіленні ў развіцці — рэзкае зніжэнне вастрыні зроку негатыўна ўплывае на фарміраванне маўлення, памяць, уяўленне.

Рабіце так

Ужывайце цэльнае малако, тварог, кефір, вараную рыбу, ялавічыну, курыцу, індычку, моркву, капусту, зяленіва, ягады, садавіну, натуральныя сокі.

Не забывайцеся раніцай на гімнастыку, хадзіце ва ўмераным тэмпе 4 разы на тыдні па 30-40 хвілін. Школьнікам можна параіць не прапускаць урокі фізкультуры.

Не чытайце лежачы, у транспарце, пры дрэнным асвятленні, на баку. Гэта правакуе зрокавыя дыскамфорт і стомленасць, галаўны боль.

Штучнае асвятленне павінна быць злева. Прамыя промні святла не павінны трапляць у вока. Магутнасць лямпы — 60-80 Вт. Пры гэтым можа быць і агульнае асвятленне ў пакоі, неабходнае для таго, каб не стваралася рэзкі пераход падчас пераводу позірку з асветленай кнігі да цемры пакоя.

Вучобу і працу чаргуйце з адпачынкам і паўнацэнным сном.

Матэрыялы выпуску падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА.

ДЭПАРТАМЕНТ
ПА КАШТОЎНЫХ ПАПЕРАХ
Міністэрства фінансаў
Рэспублікі Беларусь
ЗАВЕРАНА
22 верасня 2014
Прозвішча [illegible]
Подпіс [illegible]

белагропромбанк
традиции будущего

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об открытой продаже облигаций открытого акционерного общества «Белагропромбанк» для юридических лиц сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков

1. Наименование эмитента:
а) полное наименование:
на белорусском языке – адкрытае акцыянернае таварыства «Белаграпрамбанк»;
на русском языке – открытое акционерное общество «Белагропромбанк» (далее – Банк);
б) сокращенное наименование:
на белорусском языке – ААТ «Белаграпрамбанк»;
на русском языке – ОАО «Белагропромбанк».

2. Место нахождения Банка, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Местонахождение Банка: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3.
Телефон: (017) 229 63 25, факс (017) 229 64 43
Электронный адрес E-mail: info@belapb.by
УНП 100693551, ОКПО 00040577.

3. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться годовая финансовая отчетность Банка, информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Банка либо о возбуждении в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве), о внесении изменений в проспект эмиссии облигаций, и сроки их публикации

Годовая финансовая отчетность Банка ежегодно публикуется в газетах «Звязда» и «Республика» не позднее 25 апреля года следующего за отчетным.

Годовая финансовая отчетность Банка за 2013 год опубликована 25.03.2014 в газетах «Звязда» (№ 54), «Рэспублика» (№ 54).

В газете «Звязда» публикуется следующая информация:

- в случае принятия решения о реорганизации или ликвидации Банка – не позднее 2-х месяцев с момента принятия такого решения;
- в случае возбуждения в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) - в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления;
- в случае внесения изменений в проспект эмиссии облигаций – не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь.

4. Размер уставного фонда Банка
Уставный фонд Банка составляет 6 803 635 046 000 (Шесть триллионов восемьсот три миллиарда шестьсот тридцать пять миллионов сорок шесть тысяч) белорусских рублей.

5. Депозитарием, обслуживающим Банк, является Депозитарий ценных бумаг Банка (адрес: 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3), действующий на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, выданного Министерством финансов Республики Беларусь, сроком действия до 18.07.2022, регистрационный номер 02200/5200-1246-1085.

6. Дата, номер государственной регистрации Банка и наименование органа, его зарегистрировавшего
Банк преобразован из Белорусского республиканского банка Агропромбанк СССР учредительной конференцией 11.02.1991 и зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 03.09.1991, регистрационный № 20. Устав Банка утвержден общим собранием акционеров 11.02.1991 (протокол № 1) (с изменениями и дополнениями, зарегистрированными постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 11.06.2014 № 396).

Банк в своей деятельности руководствуется законодательством Республики Беларусь, международными договорами Республики Беларусь, локальными нормативными правовыми актами Банка, а также Уставом Банка.

7. Сведения о проведении открытой продажи облигаций сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков

7.1. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске облигаций сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков для юридических лиц в соответствии с Уставом Банка приняты Наблюдательным советом Банка 29.08.2014, протокол № 26.

7.2. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям
Выпуски облигаций осуществляются без обеспечения по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь при условии, что общий размер обязательств по таким облигациям не превышает 80 процентов нормативного капитала Банка (подпункт 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг»).

По состоянию на 01.08.2014 нормативный капитал Банка составляет 9 826 643,7 млн. бел. рублей.

7.3. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций
Выпуск облигаций осуществляется в целях привлечения денежных средств юридических лиц.

Привлеченные средства от размещения облигаций будут направлены:

сто восемьдесят третьего выпуска – на финансирование инвестиционных проектов в рамках:

- Республиканской программы развития молочной отрасли в 2010-2015 годах (Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 12.11.2010 № 1678);
- Республиканской программы реконструкции, технического переоснащения и строительства комплексов по выращиванию свиней в 2011-2015 годах (Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 05.05.2011 № 568);
- Программы развития птицеводства в Республике Беларусь в 2011-2015 годах (Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 28.09.2010 № 1395);
- Государственной программы социально-экономического развития и комплексного использования природных ресурсов Припятского Полесья на 2010-2015 годы (Указ Президента Республики Беларусь от 29.03.2010 № 161);
- Республиканской программы развития картофелеводства, овощеводства и плодоводства в 2011-2015 годах (Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 31.12.2010 № 1926);

сто восемьдесят четвертого выпуска – на финансирование инвестиционного проекта, реализуемого ОАО «Бабушкина крынка» – управляющая компания холдинга «Могилевская молочная компания «Бабушкина крынка», и инвестиционных проектов в рамках Республиканской программы оснащения современной техникой и оборудованием организаций агропромышленного комплекса, строительства, ремонта, модернизации производственных объектов этих организаций на 2011–2015 годы (Указ Президента Республики Беларусь от 24.01.2001 № 35);

сто восемьдесят пятого выпуска – на финансирование инвестиционного проекта, реализуемого ОАО «Бобруйский мясокомбинат»;

сто восемьдесят шестого выпуска – на финансирование инвестиционных проектов, реализуемых ОАО Стеклозавод «Неман», филиалом «Добрушская бумажная фабрика «Герой труда», ОАО «Светлогорский целлюлозно-картонный комбинат (филиал «Бумажная фабрика «Красная звезда»);

сто восемьдесят седьмого выпуска – на финансирование мероприятий в рамках Государственной программы развития рыбохозяйственной деятельности на 2011–2015 годы (Постановление Совета Министров Республики Беларусь от 07.10.2010 № 1453).

7.4. Выпуски облигаций согласованы Национальным банком Республики Беларусь (постановление Правления Национального банка Республики Беларусь от 16.09.2014 № 568).

7.5. Форма выпуска и вид облигаций, объем эмиссии, количество, номинальная стоимость облигаций

Номер выпуска	183	184	185	186	187
Валюта выпуска	Белорусский рубль				
Форма выпуска и вид облигаций	Бездокументарные, именные, процентные, неконвертируемые				
Объем эмиссии, млн. бел. рублей	613 200,0	182 700,0	56 000,0	15 800,0	96 700,0
Количество облигаций (шт.)	613 200	182 700	56 000	15 800	96 700
Серия, номера облигаций	ОБ183 0000001 - 0613200	ОБ184 0000001-0182700	ОБ185 0000001-0056000	ОБ186 0000001-0015800	ОБ187 0000001-0096700
Номинальная стоимость, млн. бел. рублей	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

7.6. Период проведения открытой продажи облигаций
Дата начала периода размещения облигаций – 25.09.2014, дата окончания периода размещения облигаций:
сто восемьдесят третьего выпуска – 24.09.2020;
сто восемьдесят четвертого выпуска – 24.09.2018;
сто восемьдесят пятого выпуска – 24.09.2017;
сто восемьдесят шестого выпуска – 24.09.2017;
сто восемьдесят седьмого выпуска – 24.09.2016.

В период размещения облигаций Банк вправе принять решение об изменении даты окончания открытой продажи облигаций соответствующего выпуска.

7.7. Место и время проведения открытой продажи облигаций
Размещение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Размещение (продажа) облигаций Банка производится после согласования Национальным банком Республики Беларусь выпусков облигаций, регистрации в Департаменте по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь выпусков облигаций, опубликования заверенной Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь краткой информации об открытой продаже облигаций сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков.

Размещение облигаций в течение периода размещения осуществляется на внебиржевом рынке путем открытой продажи в филиалах 1 и 2 уровней, центральном аппарате Банка в течение их рабочего времени.

Владельцами облигаций могут быть юридические лица. Юридические лица, изъявившие желание приобрести облигации, обязаны перечислить денежные средства в безналичном порядке на счет Банка, указанный в договоре.

Банк вправе не заключать договоры купли-продажи облигаций в период размещения, если условия, определенные решениями о выпусках облигаций, становятся для Банка экономически невыгодными. Решение о прекращении (возобновлении) заключения договоров купли-продажи облигаций в период размещения принимает уполномоченный орган Банка.

Продажа облигаций осуществляется по текущей стоимости на дату совершения операций и рассчитывается по формуле:

$$С = Нп + Дн,$$

где:
С – текущая стоимость облигации;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Дн – накопленный процентный доход.

В день начала открытой продажи облигаций текущая стоимость облигации равна ее номинальной стоимости.

Накопленный процентный доход рассчитывается по следующей формуле:

$$Дн = \frac{Нп \times Пд1 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + Нп \times Пд2 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + ... + Нп \times Пдn \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366})}{100},$$

где:
Дн – накопленный процентный доход;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Пд1, Пд2, ... Пдn – ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь, за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь была неизменной;
Т365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;
Т366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

День начала размещения облигаций (дата выплаты последнего процентного дохода) и день расчета текущей стоимости облигаций считаются одним днем. При этом за даты выплаты процентного дохода принимаются даты, установленные в пункте 7.8 настоящей Краткой информации.

7.8. Порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты, период начисления процентного дохода
Выплата дохода по облигациям производится в виде процентного дохода 1 раз в 3 месяца за истекший период начисления дохода владельцам облигаций, которые указаны в реестре владельцев облигаций соответствующего выпуска, а также владельцам облигаций, которые приобрели облигации в период размещения согласно соответствующим договорам после указанного срока формирования реестра до даты выплаты процентного дохода. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода указаны в нижеследующих таблицах:

сто восемьдесят третий выпуск:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	26.09.2014	25.12.2014	91	22.12.2014
2	26.12.2014	25.03.2015	90	20.03.2015
3	26.03.2015	25.06.2015	92	22.06.2015
4	26.06.2015	25.09.2015	92	22.09.2015
5	26.09.2015	25.12.2015	91	22.12.2015
6	26.12.2015	25.03.2016	91	22.03.2016
7	26.03.2016	25.06.2016	92	22.06.2016
8	26.06.2016	25.09.2016	92	21.09.2016
9	26.09.2016	25.12.2016	91	21.12.2016
10	26.12.2016	25.03.2017	90	22.03.2017
11	26.03.2017	25.06.2017	92	21.06.2017
12	26.06.2017	25.09.2017	92	20.09.2017
13	26.09.2017	25.12.2017	91	20.12.2017
14	26.12.2017	25.03.2018	90	21.03.2018
15	26.03.2018	25.06.2018	92	20.06.2018
16	26.06.2018	25.09.2018	92	20.09.2018
17	26.09.2018	25.12.2018	91	20.12.2018
18	26.12.2018	25.03.2019	90	20.03.2019
19	26.03.2019	25.06.2019	92	20.06.2019
20	26.06.2019	25.09.2019	92	20.09.2019
21	26.09.2019	25.12.2019	91	20.12.2019
22	26.12.2019	25.03.2020	91	20.03.2020
23	26.03.2020	25.06.2020	92	22.06.2020
24	26.06.2020	25.09.2020	92	22.09.2020
25	26.09.2020	25.12.2020	91	22.12.2020
26	26.12.2020	25.03.2021	90	22.03.2021
27	26.03.2021	25.06.2021	92	22.06.2021
28	26.06.2021	25.09.2021	92	22.09.2021
29	26.09.2021	25.12.2021	91	22.12.2021
30	26.12.2021	25.03.2022	90	22.03.2022
31	26.03.2022	25.06.2022	92	22.06.2022
32	26.06.2022	25.09.2022	92	21.09.2022
33	26.09.2022	25.12.2022	91	21.12.2022
34	26.12.2022	25.03.2023	90	22.03.2023
35	26.03.2023	25.06.2023	92	21.06.2023
36	26.06.2023	25.09.2023	92	20.09.2023
37	26.09.2023	25.12.2023	91	20.12.2023
38	26.12.2023	25.03.2024	91	20.03.2024
39	26.03.2024	25.06.2024	92	20.06.2024
40	26.06.2024	25.09.2024	92	20.09.2024
41	26.09.2024	25.12.2024	91	20.12.2024
42	26.12.2024	25.03.2025	90	20.03.2025
43	26.03.2025	25.06.2025	92	20.06.2025
44	26.06.2025	25.09.2025	92	22.09.2025
45	26.09.2025	25.12.2025	91	22.12.2025
46	26.12.2025	25.03.2026	90	20.03.2026
47	26.03.2026	25.06.2026	92	22.06.2026
48	26.06.2026	25.09.2026	92	22.09.2026
ИТОГО:	х	х	4 383	х

сто восемьдесят четвертый выпуск:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	26.09.2014	25.12.2014	91	22.12.2014
2	26.12.2014	25.03.2015	90	20.03.2015
3	26.03.2015	25.06.2015	92	22.06.2015
4	26.06.2015	25.09.2015	92	22.09.2015
5	26.09.2015	25.12.2015	91	22.12.2015
6	26.12.2015	25.03.2016	91	22.03.2016
7	26.03.2016	25.06.2016	92	22.06.2016
8	26.06.2016	25.09.2016	92	21.09.2016
9	26.09.2016	25.12.2016	91	21.12.2016
10	26.12.2016	25.03.2017	90	22.03.2017
11	26.03.2017	25.06.2017	92	21.06.2017
12	26.06.2017	25.09.2017	92	20.09.2017
13	26.09.2017	25.12.2017	91	20.12.2017
14	26.12.2017	25.03.2018	90	21.03.2018
15	26.03.2018	25.06.2018	92	20.06.2018
16	26.06.2018	25.09.2018	92	20.09.2018
17	26.09.2018	25.12.2018	91	20.12.2018
18	26.12.2018	25.03.2019	90	20.03.2019
19	26.03.2019	25.06.2019	92	20.06.2019
20	26.06.2019	25.09.2019	92	20.09.2019
21	26.09.2019	25.12.2019	91	20.12.2019
22	26.12.2019	25.03.2020	91	20.03.2020
23	26.03.2020	25.06.2020	92	22.06.2020
24	26.06.2020	25.09.2020	92	22.09.2020
25	26.09.2020	25.12.2020	91	22.12.2020
26	26.12.2020	25.03.2021	90	22.03.2021
27	26.03.2021	25.06.2021	92	22.06.2021
28	26.06.2021	25.09.2021	92	22.09.2021
29	26.09.2021	25.12.2021	91	22.12.2021
30	26.12.2021	25.03.2022	90	22.03.2022
31	26.03.2022	25.06.2022	92	22.06.2022
32	26.06.2022	25.09.2022	92	21.09.2022
ИТОГО:	х	х	2 922	х

сто восемьдесят пятый выпуск:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	26.09.2014	25.12.2014	91	22.12.2014
2	26.12.2014	25.03.2015	90	20.03.2015
3	26.03.2015	25.06.2015	92	22.06.2015
4	26.06.2015	25.09.2015	92	22.09.2015
5	26.09.2015	25.12.2015	91	22.12.2015
6	26.12.2015	25.03.2016	91	22.03.2016
7	26.03.2016	25.06.2016	92	22.06.2016
8	26.06.2016	25.09.2016	92	21.09.2016
9	26.09.2016	25.12.2016	91	21.12.2016
10	26.12.2016	25.03.2017	90	22.03.2017
11	26.03.2017	25.06.2017	92	21.06.2017
12	26.06.2017	25.09.2017	92	20.09.2017
13	26.09.2017	25.12.2017	91	20.12.2017
14	26.12.2017	25.03.2018	90	21.03.2018
15	26.03.2018	25.06.2018	92	20.06.2018
16	26.06.2018	25.09.2018	92	20.09.2018
17	26.09.2018	25.12.2018	91	20.12.2018
18	26.12.2018	25.03.2019	90	20.03.2019
19	26.03.2019	25.06.2019	92	20.06.2019
20	26.06.2019	25.09.2019	92	20.09.2019
21	26.09.2019	25.12.2019	91	20.12.2019
22	26.12.2019	25.03.2020	91	20.03.2020
23	26.03.2020	25.06.2020	92	22.06.2020
24	26.06.2020	25.09.2020	92	22.09.2020
ИТОГО:	х	х	2 192	х

сто восемьдесят шестой выпуск:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	26.09.2014	25.12.2014	91	22.12.2014
2	26.12.2014	25.03.2015	90	20.03.2015
3	26.03.2015	25.06.2015	92	22.06.2015
4	26.06.2015	25.09.2015	92	22.09.2015
5	26.09.2015	25.12.2015	91	22.12.2015
6	26.12.2015	25.03.2016	91	22.03.2016
7	26.03.2016	25.06.2016	92	22.06.2016
8	26.06.2016	25.09.2016	92	21.09.2016
9	26.09.2016	25.12.2016	91	21.12.2016
10	26.12.2016	25.03.2017	90	22.03.2017
11	26.03.2017	25.06.2017	92	21.06.2017
12	26.06.2017	25.09.2017	92	20.09.2017
13	26.09.2017	25.12.2017	91	20.12.2017
14	26.12.2017	25.03.2018	90	21.03.2018
15	26.03.2018	25.06.2018	92	20.06.2018
16	26.06.2018	25.09.2018	92	20.09.2018
17	26.09.2018	25.12.2018	91	20.12.2018
18	26.12.2018	25.03.2019	90	20.03.2019
19	26.03.2019	25.06.2019	92	20.06.2019
20	26.06.2019	25.09.2019	92	20.09.2019
ИТОГО:	х	х	1 826	х

сто восемьдесят седьмой выпуск:

ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА				Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты процентного дохода
Порядковый номер периода начисления дохода	Начало периода	Конец периода, дата выплаты дохода	Продолжительность периода (дней)	
1	2	3	4	5
1	26.09.2014	25.12.2014	91	22.12.2014
2	26.12.2014	25.03.2015	90	20.03.2015
3	26.03.2015	25.06.2015	92	22.06.2015
4	26.06.2015	25.09.2015	92	22.09.2015
5	26.09.2015	25.12.2015	91	22.12.2015
6	26.12.2015	25.03.2016	91	22.03.2016
7	26.03.2016	25.06.2016	92	22.06.2016
8	26.06.2016	25.09.2016	92	21.09.2016
9	26.09.2016	25.12.2016	91	21.12.2016
10	26.12.2016	25.03.2017	90	22.03.2017
11	26.03.2017	25.06.2017	92	21.06.2017
12	26.06.2017	25.09.2017	92	20.09.2017
ИТОГО:	х	х	1 096	х

Процентный доход выплачивается путем перечисления в безналичном порядке суммы процентного дохода на счет владельца облигаций в белорусских рублях в дату окончания периода начисления процентного дохода.

В случае если дата выплаты процентного дохода выпадает на нерабочий день, выплата процентного дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим. Проценты на сумму процентного дохода по облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются. Под нерабочими днями в настоящей Краткой информации понимаются выходные дни, государственные праздники, праздничные дни и другие, являющиеся нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Процентный доход по облигациям за первый период начисления дохода начисляется с даты, следующей за датой начала размещения облигаций по дату его выплаты включительно. Процентный доход по облигациям за последующие периоды начисления дохода начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период начисления дохода по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (дату погашения) включительно.

Начисление процентного дохода осуществляется в течение срока обращения облигаций. Со дня истечения срока обращения облигаций процентный доход не начисляется.

Расчет процентного дохода производится путем его начисления на номинал облигации за период начисления дохода, определенный в соответствии с настоящей Краткой информацией, по процентной ставке, равной ставке рефинансирования Национального банка Республики Беларусь (с учетом ее изменения).

Расчет процентного дохода осуществляется по следующей формуле:

$$Дп = \frac{Нп \times Пд1 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + Нп \times Пд2 \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366}) + ... + Нп \times Пдn \times (\frac{T365}{365} + \frac{T366}{366})}{100},$$

где:
Дп – процентный доход, выплачиваемый периодически в течение срока обращения облигации;
Нп – номинальная стоимость облигации;
Пд1, Пд2, ... Пдn – ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка рефинансирования Национального банка Республики Беларусь была неизменной;
Т365 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;
Т366 – количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

Облигации предоставляют владельцу право на получение процентного дохода, а также номинальной стоимости облигаций при их погашении в денежных единицах, в которых выражена их номинальная стоимость.

Обязанность Банка по выплате процентного дохода по облигациям считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам счетов владельцев облигаций.

7.9. Срок и порядок обращения облигаций
Обращение облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Срок обращения облигаций:
сто восемьдесят третьего выпуска – 4 383 календарных дня с 25.09.2014 по 25.09.2026;
сто восемьдесят четвертого выпуска – 2 922 календарных дня с 25.09.2014 по 25.09.2022;
сто восемьдесят пятого выпуска – 2 192 календарных дня с 25.09.2014 по 25.09.2020;
сто восемьдесят шестого выпуска – 1 826 календарных дней с 25.09.2014 по 25.09.2019;
сто восемьдесят седьмого выпуска – 1 096 календарных дней с 25.09.2014 по 25.09.2017.

День начала размещения облигаций и день начала погашения облигаций считаются одним днем.

Совершение сделок купли-продажи облигаций при их обращении осуществляется юридическими лицами на внебиржевом рынке с заключением договора купли-продажи и (или) биржевом рынке в соответствии с порядком, установленным ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа).

Сделки с облигациями на вторичном рынке прекращаются:
- за три рабочих дня до даты выплаты процентного дохода (погашения);
- за пять рабочих дней до даты досрочного погашения облигаций.

7.10. Дата погашения облигаций:
сто восемьдесят третьего выпуска – 25.09.2026;
сто восемьдесят четвертого выпуска – 25.09.2022;
сто восемьдесят пятого выпуска – 25.09.2020;
сто восемьдесят шестого выпуска – 25.09.2019;
сто восемьдесят седьмого выпуска – 25.09.2017.

7.11. Условия и порядок досрочного погашения облигаций
Банк может принять решение о досрочном погашении сто восемьдесят третьего и (или) сто восемьдесят четвертого, и (или) сто восемьдесят пятого, и (или) сто восемьдесят шестого, и (или) сто восемьдесят седьмого выпусков либо части указанных выпусков облигаций до даты окончания срока обращения в случае принятия соответствующего решения Наблюдательным советом Банка:
- приобретенных в полном объеме эмиссии либо не в полном объеме эмиссии до даты окончания срока обращения;
- неразмещенных в полном объеме эмиссии либо оставшейся части неразмещенных облигаций;
- размещенных в полном объеме эмиссии либо части размещенных облигаций. О данном решении Банк письменно уведомляет владельцев досрочно погашаемых облигаций и Биржу за пять рабочих дней до установленной даты досрочного погашения облигаций.

При досрочном погашении облигаций владельцу выплачивается номинальная стоимость, а также накопленный процентный доход за период с даты, следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату досрочного погашения облигаций включительно.

Досрочное погашение облигаций осуществляется Банком:
в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций соответствующего выпуска, который формируется депозитарием Банка за пять рабочих дней до установленной Банком даты досрочного погашения облигаций;
путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь причитающихся денежных средств в белорусских рублях на счета владельцев облигаций.

В случае досрочного погашения части размещенных облигаций досрочное погашение осуществляется пропорционально количеству принадлежащих владельцам облигаций соответствующего выпуска, при этом, количество досрочно погашаемых облигаций должно быть кратно целому числу. Расчет количества досрочно погашаемых облигаций осуществляется с округлением до целого числа с учетом двух знаков после запятой в следующем порядке:
если первая из отбрасываемых цифр (вторая цифра после запятой) больше или равна 5, то первая цифра после запятой увеличивается на единицу;
если первая из отбрасываемых цифр меньше 5, то увеличение не производится (отбрасывается вторая цифра после запятой). Таким же образом осуществляется округление до целого числа с учетом первой цифры после запятой.

Обязанность Банка по досрочному погашению облигаций считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам счетов владельцев облигаций.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы облигаций обязаны не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения облигаций, осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» Банка № 100004, раздел 18, счет «депо» ЛОРО №1000009, раздел 00. Для осуществления перевода облигаций на счет «депо» Банка в депозитарий владелец облигаций обязан предоставить поручение «депо», в котором в реквизите «Назначение и (или) основание» указывается: «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».

После досрочного погашения облигаций Банк в установленном порядке уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о необходимости исключения из Государственного реестра ценных бумаг облигаций соответствующего выпуска или его части.

7.12. Условия и порядок приобретения облигаций Банком до даты начала их погашения
В период обращения облигаций Банк имеет право осуществлять приобретение облигаций до даты начала их погашения по собственной инициативе и (или) владельца облигаций одновременно с выплатой процентного дохода в даты, указанные в пункте 7.8 настоящей Краткой информации (за исключением последних периодов), по номинальной стоимости, в пределах сумм, фактически поступивших от погашения кредитов, выданных на финансирование инвестиционных проектов в соответствии с пунктом 7.3 настоящей Краткой информации (далее – объем погашенных кредитов), по состоянию на первое число месяца, в котором осуществляется данное приобретение.

Приобретение облигаций осуществляется Банком в валюте номинала на внебиржевом рынке в объеме и в порядке, определенные соответствующим договором купли-продажи, заключенным между владельцем облигаций и Банком, и (или) биржевом рынке в соответствии с регламентом Биржи.

В случае если дата приобретения облигаций Банком выпадает на нерабочий день, приобретение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим. Проценты на сумму приобретения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Для продажи облигаций Банку владелец облигаций должен предоставить в Банк:
а) не позднее пяти рабочих дней до предполагаемой даты продажи:
- заявление о намерении осуществить такую продажу, которое должно содержать:
наименование владельца облигаций;
наименование ценной бумаги;
количество облигаций, предложенных для продажи;
банковские реквизиты счета для перечисления денежных средств за проданные облигации (в случае если приобретение облигаций осуществляется Банком на внебиржевом рынке);
согласие с условиями приобретения облигаций Банком, которые изложены в настоящей Краткой информации;
юридический адрес (место нахождения) и контактные телефоны владельца;
наименование профессионального участника рынка ценных бумаг – члена секции фондового рынка Биржи, который будет осуществлять продажу облигаций (в случае если владелец облигаций не является профессиональным участником рынка ценных бумаг и продажа облигаций осуществляется на биржевом рынке);
подпись уполномоченного лица и печать владельца – юридического лица.
б) на внебиржевом рынке:
обеспечить в порядке и сроки, определенные соответствующим договором купли-продажи, перевод указанных в заявлении облигаций со счета «депо» владельца – юридического лица на счет «депо» Банка;
при необходимости представить в Банк карточку с образцами подписей, заверенную в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
в) на биржевом рынке:
не позднее дня продажи перевести в соответствии с законодательством Республики Беларусь указанные в заявлении облигации на соответствующий раздел своего счета «депо» для участия в торгах на Бирже.

При необходимости Банк вправе в процессе рассмотрения заявления владельца облигаций потребовать иные документы (информацию) в целях надлежащего принятия решения о приобретении облигаций до даты начала их погашения.

В случае невыполнения владельцем облигаций вышеперечисленных условий, приобретение облигаций Банком не осуществляется.

В случае если количество облигаций, указанных в поступивших от владельцев облигаций заявлениях, превышает возможное количество приобретаемых Банком облигаций, рассчитываемое исходя из объема погашенных кредитов и номинальной стоимости облигации, то приобретение осуществляется пропорционально количеству принадлежащих владельцам облигаций. При этом количество облигаций должно быть кратно целому числу и рассчитывается с учетом двух знаков после запятой в следующем порядке:
если первая из отбрасываемых цифр (вторая цифра после запятой) больше или равна 5, то первая цифра после запятой увеличивается на единицу;
если первая из отбрасываемых цифр меньше 5, то увеличение не производится (отбрасывается вторая цифра после запятой). Таким же образом осуществляется округление до целого числа с учетом первой цифры после запятой.

В случае приобретения облигаций до даты начала их погашения по инициативе Банка, предоставление заявления владельцем облигаций не является обязательным.

Банк имеет право осуществлять на вторичном рынке в соответствии с законодательством Республики Беларусь:
- дальнейшую реализацию приобретенных облигаций Банка;
- иные действия с приобретенными облигациями Банка.

7.13. Порядок погашения облигаций
Погашение облигаций производится на основании реестра владельцев облигаций соответствующего выпуска. Реестр владельцев облигаций формируется депозитарием Банка на дату, указанную в пункте 7.14 настоящей Краткой информации. В случае если дата погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Обязанность Банка по погашению облигаций считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам счетов владельцев облигаций.

При погашении владельцы облигаций обязаны перевести погашаемые облигации на счет «депо» Банка № 100004, раздел 18, счет «депо» ЛОРО №1000009, раздел 00 в срок не ранее даты, на которую формируется реестр владельцев облигаций соответствующего выпуска для целей погашения, и не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления на счет владельца облигаций (выплаты владельцу облигаций) денежных средств, необходимых для погашения. Для осуществления перевода облигаций на счет «депо» Банка в депозитарий владелец облигаций обязан предоставить поручение «депо», в котором в реквизите «Назначение и (или) основание» указывается: «Перевод ценных бумаг на счет «депо» эмитента в связи с их погашением».

При погашении облигаций владельцу выплачивается в безналичном порядке номинальная стоимость облигаций, а также процентный доход за период начисления.

7.14. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей погашения облигаций
Реестр владельцев облигаций формируется депозитарием Банка:
сто восемьдесят третьего выпуска – на 22.09.2026;
сто восемьдесят четвертого выпуска – на 21.09.2022;
сто восемьдесят пятого выпуска – на 22.09.2020;
сто восемьдесят шестого выпуска – на 20.09.2019;
сто восемьдесят седьмого выпуска – на 20.09.2017.

7.15. Условия и порядок возврата средств инвесторам при признании выпуска облигаций несостоявшимся, запрещении выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь
Банком не предусматривается возможность признания сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков облигаций несостоявшимися.

В случае запрещения выпуска(ов) облигаций, Банк в месячный срок с момента получения уведомления от Департамента по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о запрещении выпуска(ов) облигаций возвращает инвесторам денежные средства, полученные в оплату размещенных облигаций, и накопленный процентный доход за период с даты, следующей за датой продажи (датой выплаты последнего процентного дохода) по дату получения уведомления включительно, и письменно уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

8. Порядок и условия осуществления Банком выплат в случае отсутствия (наличия недостоверной) информации
В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских реквизитах владельцев облигаций (непредставления владельцами облигаций измененных данных о банковских реквизитах), непереоформления счетов «депо» на новых владельцев в соответствии с законодательством Республики Беларусь, а также в иных случаях, установленных законодательством Республики Беларусь, сумма, подлежащая выплате, депонируется на соответствующем счете Банка и выплачивается при письменном обращении владельцев облигаций (уполномоченных лиц). Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.

При обращении владельцы облигаций представляют в Банк письменные заявления с указанием новых (измененных) банковских реквизитов, которые могут быть переданы нарочным (курьером) и (или) с использованием факсимильной связи с последующим обязательным представлением оригиналов заявлений на бумажном носителе.

При погашении облигаций в случае необходимости переоформления счетов «депо», открытых в депозитарии Банка, владельцы облигаций обязаны предоставить документы, предусмотренные законодательством Республики Беларусь.

Выплата причитающейся владельцам облигаций суммы производится не позднее 1 (Одного) рабочего дня после представления Депозитарию ценных бумаг Банка необходимых документов.

9. Дата и номер государственной регистрации облигаций (заполняется Департаментом по ценным бумагам)
Облигации зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь 22 сентября 2014 года.
Регистрационный номер:
сто восемьдесят третьего выпуска 5-200-02-2284;
сто восемьдесят четвертого выпуска 5-200-02-2285;
сто восемьдесят пятого выпуска 5-200-02-2286;
сто восемьдесят шестого выпуска 5-200-02-2287;
сто восемьдесят седьмого выпуска 5-200-02-2288.

10. Другие сведения, указываемые по решению эмитента
Налогообложение доходов по облигациям осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

11. Сведения о месте, времени и способе ознакомления с подробной информацией (копией проспекта эмиссии облигаций)
С более подробной информацией (копией проспекта эмиссии облигаций) сто восемьдесят третьего, сто восемьдесят четвертого, сто восемьдесят пятого, сто восемьдесят шестого, сто восемьдесят седьмого выпусков можно ознакомиться в филиалах Банка 1 и 2 уровней, расчетно-кассовых центрах, а также ОПЕРУ центрального аппарата Банка в течение их рабочего времени.

Справку о продаже облигаций можно получить в Контакт-центре Банка по короткому номеру 136, ОПЕРУ центрального аппарата Банка по адресу: г. Минск, пр-т Жукова, 3, тел. (8-017) 218-57-11, а также в следующих филиалах Банка:
г. Брест, ул. Воровского, 11, тел.: (8-0162) 27-06-61, 27-05-52,
г. Витебск, ул. Димитрова, 31, тел.: (8-0212) 35-00-21, 36-03-89,
г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, тел.: (8-0232) 79-26-89, 79-27-24,
г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 110, тел.: (8-0152) 79-52-17, 79-52-14,
г. Могилев, пр-т Мира, 55, тел.: (8-0222) 29-37-50, 29-37-52,
г. Минск, пр-т Победителей, 91, тел.: (8-017) 209-77-91, 209-77-61,
г. Минск, ул. Ольшевского, 24, тел.: (8-017) 229-65-35, 228-56-03.

Заместитель Председателя Правления ОАО «Белагропромбанк» **С.П.Чугай**

И.о.главного бухгалтера ОАО «Белагропромбанк» **И.А.Медвецкий**

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
время работы Контакт-Центра Банка
8.00 - 20.00 - рабочие дни
8.00 - 18.00 - выходные и праздничные дни
Звонок со стационарного телефона, с мобильного телефона (life:), velcom, МТС) - по тарифам операторов связи.
Консультации оказываются бесплатно.

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

■ За кадрам

СКРОЗЬ СМЕХ І СЛЁЗЫ — ДА МАРЫ,

альбо Як праходзіць кастынг на шоу «Я спяваю»

▲ Маленькі канкурсант з Мінска спадабаўся журы не толькі выдатным выкананнем песні «Venus», але і танцам, які ён прыдумаў сам.

Сцэна любіць таленавітых, настойлівых і працавітых. Аднак і без удачы тут не абысціся. Некаторым фартуна ўсміхнулася на мінулых выхадных на кастынгу праекта «Я спяваю!».

Тэлеканал АНТ вось ужо пяты сезон рыхтуецца да таго, каб вывесці на сцэну новых юных артыстаў.

Каб даведацца, які шлях трэба прайсці, каб пачуць: «Чакайце! Калі вас выберуць, мы вам патэлефануем», — мы вырашылі папрысутнічаць на адборы і ўбачыць усё на свае вочы.

Каля ўваходу ў Нацыянальную школу прыгажосці шмат людзей. Мужчына спыняецца ля мяне і запытвае, з кім я прыйшла на конкурс? Я — сама (ну калі не лічыць фатографа), а ён прывёз унучку з Віцебска. І такіх дарослых «груп падтрымкі» было шмат. З'ехаліся з розных гарадоў і абласцей. Мамы і таты хваляваліся, мабыць, больш за саміх дзяцей. Сыны з дочкамі таксама перажывалі, некаторыя нават выходзілі ў слязах.

Кастынг для любога артыста — справа не з лёгкіх. На шоу «Я спяваю» проста так таксама не трапіць. Перш за ўсё трэба прайсці вакальны адбор. З чарговым прэтэндэнтам пераступаем парог, і нас сустракаюць выкладчыкі па вакале Аксана Баева і Раман Калодка (каардынатар праекта). Менавіта ад іх вердыкту залежыць, пойдзе кандыдат да наступных дзвярэй альбо адправіцца дадому з надзеяй вярнуцца ў наступны раз.

Дзяўчынка пачынае спяваць. Адну песню, другую, нават трэцюю спробу ёй даюць, але ў выніку ўсе разумеюць, што для праекта пакуль яшчэ вопыт не напрацаваны. Адмовілі. Варта зазначыць, што адмаўляюць тут нярэдка. А як інакш, калі нехта прыходзіць зусім не падрыхтаваным? Альбо ісці ідуць, а ці трэба ім той конкурс, самі дзеці не ведаюць. Вось перад выкладчыкамі ўжо іншая дзяўчынка — у сцэнічным касцюме, з вянком на галаве.

— Стань на крыжык і расказвай, што праспяваеш для нас, — звяртаецца Аксана Баева да юнай спявачкі.

Высвятляецца, што завуць удзельніцу Дарына Хайко, ёй 10 гадоў, і прыехала яна з Гомеля. Потым пачынае выконваць народную песню. Спявае дзяўчынка прыгожа, аднак яе спыняюць і просяць пачаць другі куплет спачатку, дэманструючы, дзе варта браць больш дакладна ноту. Удзельніца бярэ патрэбныя ноты ўслед за настаўнікамі — і праз некалькі імгненняў запаветная жоўтая стужка-«пропуск» на яе руцэ.

◄ Жоўты бранзалет-пропуск «Я спяваю», магчыма, стаў для Дарыны Хайко білетам на вялікую сцэну.

…Удзельнікі адбору змяняюць адзін аднаго, то радуючы, то расчароўваючы выкладчыкаў. Бывае ёсць жаданне спяваць, але адчуваецца адсутнасць падрыхтоўкі. А нехта спявае, здаецца, няблага, аднак хваляванне месцамі перашкаджае. Тады просяць паўтарыць за педагогам нейкую музычную фразу, што дапамагае зразумець, ці ёсць у дзіцяці адчуванне музыкі. Часам гэта і выратоўвае, і пераконвае даць юным выканаўцам шанц.

Самы просты спосаб даведацца, што адбываецца за дзвярыма.

— Мы глядзім у першую чаргу на вакальныя здольнасці, бо на праекце ў нас мала часу, каб займацца пастаноўкай голасу, — тлумачыць педагог па вакале Аксана Баева. — Стараемся зразумець, ці можна дзіця падрыхтаваць за кароткі час да выступлення на вялікай сцэне. На жаль, не можам усіх адабраць, аддаём перавагу самым яркім.

…Зайшла чарговая дзяўчынка і пачала спяваць «Мой родны кут, як ты мне мілы».

— Я нават мелодыю не пазнаю, пачні спачатку яшчэ раз, — просіць педагог.

Выкананне больш нагадвае прачытанне верша са спробай яго праспяваць. На просьбу выканаць нейкую іншую песню дзяўчына каже, што не падрыхтавала больш нічога. «Дзякуй, але будзем чакаць цябе ў наступны раз».

Кастынг для любога артыста — справа не з лёгкіх. На шоу «Я спяваю» проста так таксама не трапіць. Перш за ўсё трэба прайсці вакальны адбор.

Відавочна адно: калі ёсць талент і вакальная падрыхтоўка, то і шанц вам абавязкова дадуць. Так, хочацца спадзявацца, што запомняцца журы Ксенія Рэпіна (дзяўчынка спявала, як важна верыць у мару і не адпускаць яе), Аляксандра Прыходзька (выконвала народную песню і кампазіцыю ваеннай тэматыкі), Артур Пачтовы (хлопец выконваў песні на італьянскай і англійскай мовах, да таго ж артыстычна рухаўся, усміхаўся).

— Поспехаў табе, толькі не пераігрывай перад журы! — сказалі яму на развітанне.

Мы таксама вырашылі пайсці далей за маленькімі артыстамі, якія здабылі свой шчаслівы квіток на першым праслухоўванні. Візіт да псіхолага-рэдактара, варта сказаць, справа не менш адказная. З дзецьмі і бацькамі абмяркоўваюць пытанні, што датычацца і творчага патэнцыялу дзіцяці, і гісторыі яго сям'і. І вельмі важны аспект, ці гатовы яны расказаць яе на ўсю краіну.

— Мы даём шанц тым, у каго няма іншай магчымасці трапіць на вялікую сцэну. Ёсць розныя катэгорыі сем'яў, якія прыходзяць да нас, але аддаём перавагу праблемным і складаным сітуацыям, — тлумачыць псіхолаг-рэдактар Дар'я Ксянзова. — Сюды прыходзяць дзеці, якія добра спяваюць, а далей імкнёмся высветліць наколькі яны падыходзяць для праекта: па-першае, ці дастаткова камунікабельнае дзіця, па-другое, ці гатовыя родныя суправаджаць і падтрымліваць сына альбо дачку на нашым шоу. Разбіраемся таксама з гісторыяй і праблемамі сям'і, хаця па анкеце, што запаўняе кожны ўдзельнік, усё больш-менш зразумела.

Бываюць выпадкі, калі прэтэндэнты не зусім шчырыя, утойваюць нейкія факты пра сябе альбо дамалёўваюць тое, чаго няма ў сапраўднасці. Паколькі праект сацыяльнай накіраванасці, то тут імкнуцца дапамагчы тым, каму гэта насамрэч неабходна.

Накіроўваемся да, так бы мовіць, апошняй інстанцыі — журы кастынгу. Перад дзвярыма чакаюць канкурсанты. А ў пакоі прагляд і праслухоўванне праводзяць музычны кіраўнік праекта Святлана Стацэнка, аўтар і рэжысёр шоу Анжаліна Мікульская і харэограф «Я спяваю!» Вольга Шамрова. Тут юныя артысты спяваюць з мікрафонам, іх здымаюць на камеру. Словам, праверка гатоўнасці да сцэны па поўнай. Пры гэтым журы дае парады і, мабыць, адзначае пільным вокам, хто ж варты быць сярод запаветнай дзясяткі ўдзельнікаў шоу «Я спяваю» новага сезона.

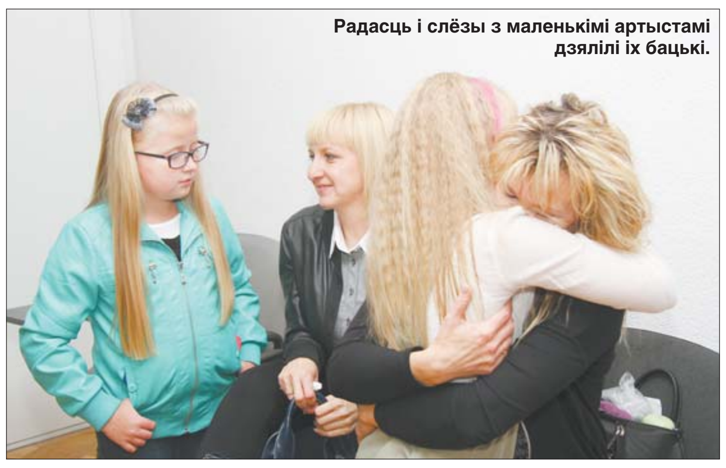

Радасць і слёзы з маленькімі артыстамі дзялілі іх бацькі.

Фотаздымкі Любові БЯЛЯЕВАЙ.

Па выніках кастынгу адабралі больш за сто чалавек. Далей іх анкеты і запісы выступленняў перагледзіць яшчэ раз вялікае прафесійнае журы. Некага запросяць прыехаць на прагляд паўторна. І толькі потым пачнецца адбор удзельнікаў шоу «Я спяваю!».

Алена ДРАПКО

Святлана СТАЦЭНКА, музычны кіраўнік праекта «Я спяваю!»:

— Пяты сезон — ужо амаль юбілейны. І цяпер мы адназначна можам казаць, што ў нас шмат таленавітых дзяцей. Вельмі прыемна бачыць разуменне з боку бацькоў і выкладчыкаў: яны прыводзяць на праект разняволеных, жывых дзяцей, якія без праблем працуюць акапэльна. Гэта неперадавальнае адчуванне — калі дзеці, якія фактычна прыходзяць «з вуліцы», у нас раскрываюцца, праяўляюць сябе. Бывае, я лаўлю сябе на думцы, што вучуся ў іх быць пазітыўнай у пэўных складаных сітуацыях. Мы дапаўняем адно аднаго. Таму, думаю, новы сезон адбудзецца, і будзе цікава.

Анжаліна МІКУЛЬСКАЯ, аўтар і рэжысёр праекта «Я спяваю!», дырэктар дырэкцыі спецыяльных праектаў тэлеканала АНТ:

— Паколькі гэта пяты сезон праекта, то наша рэжысёрска-творчая група ўжо распрацоўвае план таго, у чым будзе адметнасць шоу на гэты раз. Хочацца звярнуць увагу на ўсе дасягненні тых канкурсантаў, якіх мы выпусцілі. Вядзецца праца і з артыстамі, якія будуць выступаць з новымі ўдзельнікамі «Я спяваю!». Госці будуць яркія. Думаю, і гісторыі, якія мы раскажам на гэты раз, таксама закрануць душы тых, хто захоча дапамагчы нашым дзецям, і дарослым дадуць магчымасць паглядзець на сваіх дзяцей іншымі вачамі.

■ Энтузіясты

РАЗМАЎЛЯЦЬ ПА-БЕЛАРУСКУ Ў ПАЎСЯДЗЁННЫМ ЖЫЦЦІ

навучыць жыхарка Гродна Таццяна Сушко

Гродзенская абласная навуковая бібліятэка імя Я. Ф. Карскага на сваім інтэрнэт-сайце (www.grodnolib.by) аб'явіла набор на курсы беларускай мовы на 2014/2015 навучальны год: «Запрашаем усіх, хто жадае навучыцца размаўляць па-беларуску ў паўсядзённым жыцці». З гэтай нагоды карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з арганізатарам курсаў Таццянай СУШКО.

Таццяна скончыла беларускамоўную школу ў вёсцы Славацічы Зэльвенскага раёна (цяпер яе ўжо няма — расфарміравана), філалагічны факультэт Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы, магістратуру па спецыяльнасці «мовазнаўства» і аспірантуру па спецыяльнасці «беларуская мова».

— Я ўпэўнена, што гэта маё, гэта не прыцягнута «за вушы», каб толькі атрымаць адукацыю дзеля дыплома і ўладкавання на працу. Не, сапраўды было і ёсць вялікае ўнутранае жаданне распаўсюджваць беларускую мову, — кажа Таццяна Сушко. — Зараз я рыхтуюся да абароны дысертацыі і, каб практычна прымяніць свае веды, вырашыла арганізаваць курсы беларускай мовы ў Гродне. Чаму? Бо лічу, што той, хто жыве ў Беларусі, павінен ведаць гісторыю і культуру нашай краіны, валодаць беларускай мовай. Мяркую, што гэта вельмі патрэбна ў сучасным грамадстве, дзе мы ўсё больш сустракаемся з праблемамі спажывецкага характару. А тое, што ўзбагачае чалавечую натуру, робіць чалавека культурным, становіцца быццам другарадным. Хаця і не скажаш, што гэтыя каштоўнасці ўжо не запатрабаваны.

Прыгадваю нядаўні цікавы выпадак падчас паездкі ў аўтобусе. Побач са мной сядзеў мужчына і чытаў Быкава. Кажу яму: «Вельмі прыемна, што вы чытаеце беларускамоўную літаратуру». А ён мне адказвае: *«Я сюда приехал из России и удивился, что местные люди не разговаривают по-белорусски. И мне захотелось самому изучить белорусский язык, поскольку курсов в городе нет. Вот и читаю книги на белорусском языке».*

Ведаеце, мне нават стала сорамна, што я, ведаючы беларускую мову, нічога не раблю для людзей, якія маюць патрэбу ў яе вывучэнні. Гэта быў штуршок, каб прапанаваць сваю паслугу ўсім гродзенцам, хто хоча навучыцца размаўляць па-беларуску ў паўсядзённым жыцці. Я так і напісала ў аб'яве. Будзем закранаць на занятках усе бытавыя сітуацыі, лексіку, якая гэтыя сферы абслугоўвае. Таксама не забудзем пра гісторыю і культуру. Заняткі будуць праходзіць цікава, бо другую палову мяркую зрабіць інтэрактыўнай. Гэта значыць, што тэарэтычныя веды адразу ж замацуем практыкаваннямі.

«Мне падабаецца нават тое, што ў беларускай мове няма нецэнзурнай лексікі. І нават калі б ты хацеў пасварыцца па-беларуску, то ў цябе не надта атрымаецца».

— Курсы разлічаны на жадаючых пашырыць сваё веданне беларускай мовы ці на тых, хто ёю наогул не валодае?

— Гэта курсы для ўсіх, нават для тых, хто зусім не ведае беларускай мовы. Заняткі будуць пабудаваны так, што загаворыць кожны — было б толькі жаданне. Чаму я так лічу? У людзей, якія нарадзіліся ў нашай мясцовасці, беларускамоўны патэнцыял ужо закладзены. Бо ў многіх прадзеды, дзяды, бацькі размаўлялі па-беларуску і яны чулі гэтую гаворку, памятаюць яе. Яны ўжываюць рускую мову, якая, па сутнасці, і не з'яўляецца да канца рускай. Мы, беларусы, карыстаемся мясцовым варыянтам рускай мовы, які адрозніваецца ад таго, на якім размаўляюць сапраўдныя носьбіты. Таму нашаму земляку не будзе цяжка загаварыць па-беларуску, калі ў яго сапраўды ёсць жаданне рабіць гэта ў паўсядзённым жыцці.

А для тых, хто не нарадзіўся ў нашай краіне і хоча вывучыць беларускую мову, гэта таксама не складзе цяжкасцяў. Акрамя тэарэтычных заняткаў, я прапаную чытаць беларускую літаратуру, часопісы, газеты. І калі ў чалавека будзе такое жаданне, то ён таксама загаворыць па-беларуску. Мяркую, што людзі, якія прыйдуць на курсы, будуць сапраўды жадаць навучыцца.

Пры гэтым ніякіх абмежаванняў па ўзросце для наведвальнікаў курсаў няма.

— Нават для дзяцей?

— Гэтыя курсы разлічаны на дарослых. Але я таксама зрабіла аб'яву асобна для маленькіх. Пакуль ніводнага званка яшчэ не было. Але спадзяюся, што людзі, якія прыйдуць на курсы для дарослых, захочуць, каб і іх дзеці навучыліся размаўляць па-беларуску.

— Вас падтрымліваюць сябры і знаёмыя?

— Яны таксама спрабуюць размаўляць па-беларуску. Хаця б са мной, ведаючы, што мне будзе прыемна. А некаторыя, як і я, пачынаюць цвёрда трымацца беларускай мовы. Я лічу, што калі не на «трасянцы» размаўляць, а на літаратурнай мове, то яна вельмі прыгожая, адна з самых мілагучных у свеце. Мне падабаецца нават тое, што ў беларускай мове няма нецэнзурнай лексікі. І нават калі б ты хацеў пасварыцца па-беларуску, то ў цябе не надта атрымаецца.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Даты | Падзеі | Людзі

1893 год — нарадзілася (вёска Будслаў, цяпер Мядзельскі раён) Паўліна Вікенцьеўна Мядзёлка, заслужаная дзеячка культуры Беларусі (1966). Унесла значны ўклад у развіццё беларускага тэатральнага мастацтва. Член Віленскага музычна-драматычнага гуртка і Першага таварыства беларускай драмы і камедыі. Адна з першых выканала ролю Паўлінкі ў аднайменнай п'есе Я. Купалы. Арганізавала харавы і драматычны гурткі ў Гродне, у Дзвінскай беларускай гімназіі, у Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі, Будславе. Пісала вершы, паэмы, песні, п'есы. Аўтарка ўспамінаў. Памерла ў 1974 годзе.

1896 год — нарадзіўся Фрэнсіс Фіцджэральд, амерыканскі пісьменнік. Ён вызначаўся дзіўным поглядам на рэчы і рамантычным успрыманнем свету. У 20-я гады мінулага стагоддзя Фіцджэральд быў адным з самых высокааплатных аўтараў вядомых часопісаў краіны. Але больш за ўсё ён праславіўся як аўтар раманаў пра жыццё Амерыкі. Самы вядомы з іх — «Вялікі Гэтсбі». Працуючы сцэнарыстам Галівуда, Фіцджэральд напісаў раман пра жыццё гэтай кінафабрыкі — «Апошні магнат». Правобразам яго галоўнага героя быў вядомы рэжысёр Ірвінг Талберг. За тры гады працы ў Галівудзе пісьменнік напісаў серыю апавяданняў і артыкулаў, у асноўным аўтабіяграфічнага характару, якія былі апублікаваны ўжо пасля яго смерці.

1949 год — 65 гадоў таму нарадзіўся Уладзімір Уладзіміравіч Анічкін, беларускі хірург, доктар медыцынскіх навук (1988), прафесар (1989), ганаровы доктар Масачусецкага тэхналагічнага інстытута (1990). У 1972 годзе скончыў Віцебскі медыцынскі інстытут. Аўтар навуковых прац па дыягностыцы, лячэнні і прафілактыцы пасляаперацыйных ускладненняў пры язвавай хваробе дванаццаціперснай кішкі, у пластычнай хірургіі. Прапанаваў спосабы пратэзавання трахеі.

Было сказана

Стэфанія СТАНЮТА, народная артыстка Беларусі:

«Калі не цікава з самім сабою — не цікава і іншым з табою».

НАРОДЖАНЫЯ 24 верасня

Тэма вандровак і прыгод знаходзіць рэальнае адлюстраванне ў жыцці гэтых людзей. Чытанне авантурных раманаў, разважанні аб гераічным лёсе, наведванне незнаёмых краін і гарадоў — гэтыя віды дзейнасці выклікаюць у іх надзвычайную цікавасць. Ім вельмі цяжка дагадзіць у сямейных пытаннях, з імі цяжка знайсці агульныя пункты гледжання і размаўляць на іх мове, таму што яны патрабуюць залішняй увагі да сябе. Большасць з іх маюць гуманітарны склад розуму. Некаторыя могуць лічыць іх дзіўнымі, але тым не менш яны сапраўды верныя сябры са шчырым сэрцам. Яны дазваляюць іншым адчуць прыгажосць жыцця, што само па сабе ўжо не дрэнна.

■ Небяспека

ХІМЗБРОЮ АБЯСШКОДЗІЛІ

Гліняныя бутэлькі з ядавітым рэчывам былі знойдзены ў Жлобіне. У райцэнтры капалі траншэю пад вадаправод, калі было знойдзена пяць ёмістасцяў з нямецкай хімзброяй часоў Вялікай Айчыннай вайны — адамсітам. Бутэлькі з запальнай сумессю пад хімічнай назвай дыгідрафенарсазінхларыд супрацоўнікамі МНС былі змешчаны ў бочку з пяском для вызначэння шляхоў далейшай утылізацыі. На месца здарэння выязджала і група размініравання в/ч 5527 з Бабруйска. Вядома, што адамсіт быў распрацаваны ў якасці хімічнай зброі ў Германіі яшчэ падчас Першай сусветнай вайны і дагэтуль знаходзіцца ў арсенале войскаў многіх дзяржаў. Атрутныя рэчывы ў атмасферу не трапілі, — адзначылі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.58	19.04	12.06
Віцебск —	6.48	18.53	12.05
Магілёў —	6.48	18.54	12.06
Гомель —	6.45	18.50	12.05
Гродна —	7.14	19.19	12.05
Брэст —	7.14	19.20	12.06

Месяц

Маладзік у 19.13.
Месяц у сузор'і Шаляў.

Імяніны

Пр. *Віктара, Дзмітрыя, Мікалая, Сяргея.*
К. *Марыны, Яніны, Герарда, Германа, Тодара.*

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

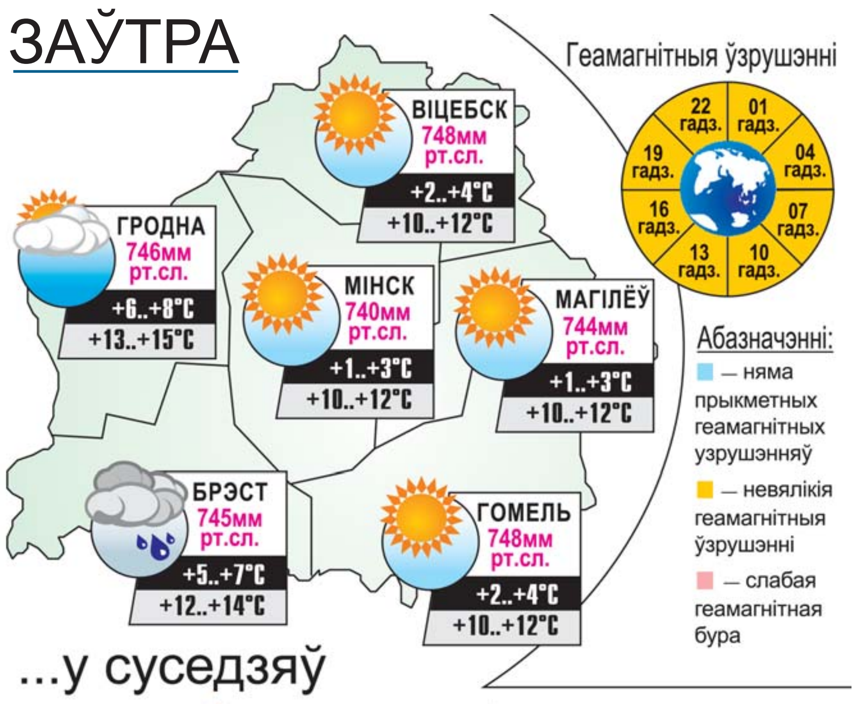

…у суседзяў

Горад	Тэмпература
ВАРШАВА	+7..+9°C
ВІЛЬНЮС	+12..+14°C
КІЕЎ	+11..+13°C
МАСКВА	+11..+13°C
РЫГА	+12..+15°C
С.-ПЕЦЯРБУРГ	+11..+13°C

УСМІХНЕМСЯ

Муж, назіраючы, як жонка раскладвае касметыку, вырашыў высветліць, што і для чаго ёй трэба. Тая тлумачыць:

— Ну вось глядзі: спачатку мыюся пенкай, потым — скраб; далей — тонік, крэм, аснова для макіяжу, танальны крэм, а затым пудра.

— А навошта ўсё гэта?

— Каб атрымаўся натуральны колер твару.

У сяброўкі ўкралі ліхтарык, які яна сама ўкрала. Такіх абурэнняў я яшчэ ніколі не чула...

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by,
(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.051. Індэкс 63850. Зак. № 3905.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 23 верасня 2014 года.